

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર

૧૧૭૫/૨૦૧૪

માં

વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૧૩૫૯૦/૨૦૧૩

સાથે

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૨૪૮/૨૦૧૪

માં

વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૩૨૦૨/૨૦૧૪

સાથે

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૩૨/૨૦૧૫

માં

વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૧૩૫૯૦/૨૦૧૩

સાથે

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૪૫૯/૨૦૧૫

માં

વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૩૨૦૨/૨૦૧૪

સાથે

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૪૯૮/૨૦૧૫

માં

વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૪૧૦૬/૨૦૧૪

સાથે

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૪૯૯/૨૦૧૫

માં

વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૧૫૦૯૪/૨૦૧૩

સાથે

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૫૦૦/૨૦૧૫

માં

વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૧૫૭૦૫/૨૦૧૩

સાથે

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૯૨/૨૦૧૬

માં

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૭૦૫/૨૦૧૩

સાથે
દીવાની અરજી નંબર ૧૧૪૫/૨૦૧૬
માં
લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૯૨/૨૦૧૬
મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એસ. આર. બ્રહ્મભટ્ટ

અને

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ વાય કોગજે

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકારને સંદર્ભ કરવામાં આવશે કે નહીં?	
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની ઉચિત નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતનું બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટને સંબંધિત કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે ?	

=====

પ્રભુદાસ સી. બારોટ અને ૧૨ અપીલકર્તાઓ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૨ પ્રતિવાદીઓ

=====

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૧૭૫/૨૦૧૪ માં હાજરી:

શ્રી મિહીર થાકોર, શ્રી ભાર્ગવ હસુરકર સાથે વરિષ્ઠ વકીલ, અપીલકર્તા નંબર

૧-૧૩ માટે વકીલ

શ્રી પી. કે. જાની, એ. એ. જી. વાયા દેસાઈ સાથે, એ. જી. પી. ઉત્તરદાતા નંબર

૧ માટે ઉત્તરદાતા નંબર ૨-૩ માટે રૂલ બજાવેલ

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૨૪૮/૨૦૧૪ માં હાજરી:

શ્રી એસ. એન. શીલાત, શ્રીમતી વી. ડી. નાનાવતી સાથે વરિષ્ઠ વકીલ, માટે

વકીલ

અપીલકર્તાઓ

શ્રી પી. કે. જાની, એ. એ. જી. વાયા દેસાઈ સાથે, એ. જી. પી. ઉત્તરદાતા નંબર

૧ માટે ઉત્તરદાતા નંબર ૨-૩ માટે રૂલ બજાવેલ

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૩૨/૨૦૧૫ માં હાજરી:

શ્રી પી. કે. જાની, એ. એ. જી. વાચા દેસાઈ સાથે, અપીલકર્તાઓ માટે એ. જી.
પી.

શ્રી મિહીર થાકોર, શ્રી ભાર્ગવ હસુરકર સાથે વરિષ્ઠ વકીલ, પ્રતિવાદીઓ માટે
વકીલ

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૪૫૯/૨૦૧૫ માં હાજરી:

શ્રી પી. કે. જાની, એ. એ. જી. વાચા દેસાઈ સાથે, અપીલકર્તાઓ માટે એ. જી.
પી.

શ્રી એસ. એન. શીલાત, શ્રીમતી વી. ડી. નાનાવતી સાથે વરિષ્ઠ વકીલ,
પ્રતિવાદીઓ માટે વકીલ

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૪૯૮/૨૦૧૫ માં હાજરી:

શ્રી પી. કે. જાની, એ. એ. જી. વાચા દેસાઈ સાથે, અપીલકર્તાઓ માટે એ. જી.
પી.

શ્રી મિહીર થાકોર, શ્રી ભાર્ગવ હસુરકર સાથે વરિષ્ઠ વકીલ, પ્રતિવાદીઓ માટે
વકીલ ૧-૭૫,૭૬-૭૮

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૪૯૯/૨૦૧૫ માં હાજરી:

શ્રી પી. કે. જાની, એ. એ. જી. વાચા દેસાઈ સાથે, અપીલકર્તાઓ માટે એ. જી. પી.

શ્રી મિહીર થાકોર, શ્રી ભાર્ગવ હસુરકર સાથે વરિષ્ઠ વકીલ, પ્રતિવાદી નંબર ૧-૮૦, ૮૧-૯૦.૧, ૯૧-૧૧૬.૧, ૧૧૭-૧૨૮.૧, ૧૨૦-૧૩૦-૧, ૧૩૧-૨૨૯, ૨૩૦-૨૬૨.૧, ૨૬૩-૨૯૩-૧ માટે વકીલ

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૫૦૦/૨૦૧૫ માં હાજરી:

શ્રી પી. કે. જાની, એ. એ. જી. વાચા દેસાઈ સાથે, અપીલકર્તાઓ માટે એ. જી. પી.

શ્રી મિહીર થાકોર, શ્રી ભાર્ગવ હસુરકર સાથે વરિષ્ઠ વકીલ, પ્રતિવાદીઓ માટે વકીલ

લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૯૨/૨૦૧૬ માં હાજરી:

શ્રી પી. કે. જાની, એ. એ. જી. વાચા દેસાઈ સાથે, અપીલકર્તાઓ માટે એ. જી. પી.

શ્રી જી. એમ. જોશી, પ્રતિવાદી નંબર ૧-૩૪ માટે શ્રી ગનપન્ટ બી. શાહ સાથે
વકીલ,

શ્રી મિતુલ કે. શેલટ, પ્રતિવાદી માટે વકીલ ૩૫,

સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૧૧૪૫/૨૦૧૬ માં હાજરી:

શ્રી પી. કે. જાની, એ. એ. જી. વાયા દેસાઈ સાથે, અરજદારો માટે એ. જી. પી.

=====

કોરમ:માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એસ. આર. બ્રહ્મભટ્ટ

અને

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ વાય કોગજે

તારીખ:૨૦/૦૬/૨૦૧૭

સામાન્ય સી એ વી ચુકાદો

(દ્વારા: માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એસ. આર. બ્રહ્મભટ્ટ)

૧. લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ્સના આ જૂથમાં આ અદાલતના એકલ ન્યાયાધીશોની બે અલગ-અલગ બેંચોના બે અલગ-અલગ ચુકાદાઓ અને આદેશોને પડકારવામાં આવ્યા છે, જો કે, બંને ચુકાદાઓમાં આવરી લેવામાં આવેલા મુદ્દાઓ સમાન છે અને પેન્શનરોને છઠ્ઠા પગાર પંચની ભલામણો અને અમલીકરણના પ્રકાશમાં પેન્શનમાં યોગ્ય પુનરાવર્તનનો લાભ આપવા સાથે સંબંધિત છે, જેઓ ૧/૧/૨૦૦૬ પહેલા ગુજરાત રાજ્યની સહાય કોલેજો અને યુનિવર્સિટીમાં અનુદાનમાંથી લેક્ચરર (પસંદગી ગ્રેડ) તરીકે નિવૃત્ત થયા હતા, તેથી અપીલની એકસાથે સુનાવણી કરવામાં આવી હતી અને આ સામાન્ય ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યો છે. વિશેષ દીવાની અરજીઓની કાર્યવાહીમાં મૂળ અરજદારો અને પ્રતિવાદીઓને હવે પછી સુવિધા માટે અનુક્રમે 'અરજદારો' અને 'પ્રતિવાદીઓ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

૨. ગુજરાત રાજ્યની સહાય કોલેજોમાં અનુદાનમાં વ્યાખ્યાનો (પસંદગી ગ્રેડ) તરીકેની સેવાઓમાંથી નિવૃત્ત થયા પછી પેન્શન મેળવનારા અને પગાર પંચની ભલામણોના અમલીકરણ પર હંમેશા પેન્શનમાં પુનરાવર્તન મેળવનારા અરજદારોને છઠ્ઠા પગાર પંચની ભલામણો પછી તેમને સ્વીકાર્ય સંપૂર્ણ અને કુલ પુનરાવર્તનનો લાભ નકારવામાં આવ્યો હતો, જેના પરિણામે તેમના એસ. સી. એ. નંબર ૧૩૫૯૦/૨૦૧૩, એસ. સી. એ. નંબર ૩૨૦૨/૨૦૧૪, એસ. સી. એ. નંબર ૪૧૦૬/૨૦૧૪, એસ. સી. એ. નંબર ૧૫૦૯૪/૨૦૧૩, એસ. સી.

એ. નંબર ૧૫૭૦૫/૨૦૧૩ જેવા એસ. સી. એ. ના ફાઇલિંગ જૂથમાં પરિણમ્યું હતું, જેની સુનાવણી થઈ હતી અને અંશતઃ મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. આ અદાલતના વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે ૨૦૧૪ના તારીખના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા અને કૃષિ વિશ્વવિદ્યાલયની સેવાઓમાંથી નિવૃત્ત થયેલા પેન્શનરોના અન્ય જૂથ દ્વારા અને જેમને હકીકતમાં છટ્ટા પગાર પંચના નિયમો અને ભલામણો અનુસાર તેમના પેન્શનમાં યોગ્ય સુધારો આપવામાં આવ્યો હતો, તેમને તે જ પાછી ખેંચવામાં આવી હતી અને પરિણામી વસૂલાતને આધિન હતી, જેનાથી એસ. સી. એ. નંબર દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જેની સુનાવણી આ અદાલતના અન્ય વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે તારીખના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા કરી હતી. પેન્શનરો અને પ્રતિવાદી રાજ્ય બંનેએ વિદ્વાન સિંગલ જજના આદેશ અને ૨૦૧૪ના તારીખના ૨૬/૨૭/૮ ચુકાદાને કારણે દુઃખ અનુભવ્યું હતું અને તેઓએ તેને પડકારતી તેમના સંબંધિત લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ દાખલ કરી હતી, જેમાં લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૧૭૫/૨૦૧૪, LPA નંબર ૧૨૨૮/૨૦૧૪, LPA નંબર ૩૨/૨૦૧૫, LPA નંબર ૪૫૮/૨૦૧૫, LPA નંબર ૪૮૮/૨૦૧૫, LPA નંબર ૪૮૯/૨૦૧૫, LPA નંબર ૫૦૦/૨૦૧૫ નો સમાવેશ થાય છે. અન્ય એલ. પી. એ. નંબર ૮૨/૨૦૧૬ રાજ્ય દ્વારા એસ. સી. એ. નંબર ૭૦૫/૨૦૧૩ (કોરમઃ જે. બી. પારદીવાલા, ન્યાયમૂર્તિ), જે જૂથનો બીજો ભાગ બનાવે છે.

૩. નીચેની બાબતોની વિગતો દર્શાવશે:

એલ. પી. એ. નંબર ૧૧૭૫/૨૦૧૪:-

આ અપીલ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૩૫૯૦/૨૦૧૩ માંથી ઉદ્ભવે છે.આ અરજી તેર અરજદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેઓ ગુજરાત રાજ્યની ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ કોલેજોમાં નિવૃત્ત લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) છે.આ અરજીમાં રાજ્ય દ્વારા લેવામાં આવેલા પેન્શનના પુનરાવર્તનના લાભોને નકારી કાઢવાના નિર્ણય પર સવાલ ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો, જે તેમને નાણાં વિભાગના GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ અનુસાર સ્વીકાર્ય હતો, જે કર્મચારી દ્વારા તેમના પસંદગી ગ્રેડ અનુસાર લેવામાં આવેલા છેલ્લા પગારના ૫૦ ટકાની જોગવાઈ કરે છે.

એલ. પી. એ. નંબર ૩૨/૨૦૧૫:-

આ વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૧૩૫૯૦/૨૦૧૩ માં ૨૬/૨૭.૦૮.૨૦૧૪ ના સામાન્ય મૌખિક ચુકાદા સામે રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ છે.

એલ. પી. એ. નંબર ૧૨૪૮/૨૦૧૪:-

આ ખાનગી કોલેજોના સામાન્ય રીતે નિવૃત્ત વ્યાખ્યાનો અને ભૂતપૂર્વ વ્યાખ્યાનો (પસંદગી ગ્રેડ) નું પ્રતિનિધિત્વ કરતી સંસ્થા દ્વારા પસંદ કરવામાં આવેલી અપીલ છે, જે ૨૬/૨૭.૦૮.૨૦૧૪ ના સમાન સામાન્ય મૌખિક ચુકાદા સામે છે. ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા છઠ્ઠા કેન્દ્રીય પગાર પંચની GR તારીખ ૨૭/૦૨/૨૦૦૯ અને GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ દ્વારા કરવામાં આવેલી ભલામણો સ્વીકારવામાં આવી હતી અને ૨૦૦૬ પૂર્વેના વર્તમાન પેન્શનરો અને પારિવારિક પેન્શનરોની પેન્શન/ગ્રેયુઇટી/કમ્પ્યુટેશનને નિયમિત કરવા માટે મંજૂરી આપવામાં આવી હતી, ત્યારબાદ રાજ્ય સરકારે તેમને પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે અનેક રજૂઆતો છતાં આ અરજદારોની ફરિયાદો પર વિચાર કરવાનો ઇનકાર કયો હતો.

એલ. પી. એ. નંબર ૪૫૯/૨૦૧૫:-

આ રાજ્ય દ્વારા એસોસિએશન દ્વારા દાખલ કરાયેલ સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૩૨૦૨/૨૦૧૪ માં ૨૬/૨૭.૦૮.૨૦૧૪ ના સામાન્ય મૌખિક ચુકાદા સામે દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ છે.

એલ. પી. એ. નંબર ૪૯૮/૨૦૧૫:-

આ રાજ્ય દ્વારા સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલેશન નંબર ૪૧૦૬/૨૦૧૪ ના સામાન્ય મૌખિક ચુકાદા સામે દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ છે, જેમાં ૭૯ અરજદારો કે જેઓ ગુજરાત રાજ્યની અંદરની વિવિધ ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ કોલેજો/સરકારી કોલેજો અને યુનિવર્સિટીઓમાં પોસ્ટ લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) માંથી નિવૃત્ત થયા હતા અને નિયમિત પેન્શન મેળવી રહ્યા હતા અને રાજ્ય દ્વારા પમા પગાર પંચના લાભો પણ લંબાવવામાં આવ્યા હતા, તેઓ હવે GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ અનુસાર પેન્શનમાં સુધારાનો દાવો કરી રહ્યા છે.

એલ. પી. એ. નંબર ૪૯૯/૨૦૧૫:-

આ વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૧૫૦૯૪/૨૦૧૩ માં ૨૬/૨૭.૦૮.૨૦૧૪ ના સામાન્ય મૌખિક ચુકાદા સામે રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ છે. આ અરજી ૨૯૩ અરજદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેઓ ગુજરાત રાજ્યની અંદરની વિવિધ ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ કોલેજો/સરકારી કોલેજો અને યુનિવર્સિટીઓમાં

લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) પદ પરથી નિવૃત્ત થાય છે અને પેન્શનના પુનરાવર્તનનો લાભ નકારવાથી વ્યથિત હતા, જે અન્યથા તેમને નાણાં વિભાગના ઠરાવ તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ હેઠળ ઉપલબ્ધ હતો.

એલ. પી. એ. નંબર ૫૦૦/૨૦૧૫:-

આ વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૧૫૭૦૫/૨૦૧૩ માં ૨૬/૨૭.૦૮.૨૦૧૪ ના સામાન્ય મૌખિક ચુકાદા સામે રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ છે. આ અરજી ૯૦ અરજદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેઓ ગુજરાત રાજ્યની અંદરની વિવિધ ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ કોલેજો/સરકારી કોલેજો અને યુનિવર્સિટીઓમાં પોસ્ટ લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) માંથી નિવૃત્ત થયા હતા અને તેમને પેન્શનમાં સુધારાનો લાભ આપવાનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હતો, જે અન્યથા તેમને નાણાં વિભાગના ઠરાવ તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ હેઠળ ઉપલબ્ધ હતો.

એલ. પી. એ. નંબર ૯૨/૨૦૧૬:-

આ રાજ્ય દ્વારા વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૭૦૫/૨૦૧૩ માં ૨૨/૦૮/૨૦૧૫ ના CAV ચુકાદા સામે દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ છે.આ અરજી ૩૩ વ્યક્તિઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી હતી.તેઓ આનંદ કૃષિ યુનિવર્સિટીમાં પસંદગી ગ્રેડ મેળવતા સહયોગી પ્રોફેસરો અને/અથવા સહાયક પ્રોફેસરો તરીકે નિવૃત્ત થયા હતા.આ અપીલ એ હદ સુધી મોકૂફ રહેશે કે તે રાજ્યના કૃષિ અને સહકાર વિભાગે જ ગુજરાત રાજ્યની તમામ ચાર કૃષિ યુનિવર્સિટીઓના શિક્ષણ કેડરને છઠ્ઠું પગાર પંચ આપવાનો નિર્ણય કરીને જી. આર. તારીખ ૦૧/૦૪/૨૦૧૦ પસાર કરી હતી.આ અરજદારોએ છઠ્ઠા પગાર પંચની ભલામણોના સમાન લાભો હાલના પેન્શનરો/પારિવારિક પેન્શનરોને ૦૧/૦૪/૨૦૦૬ પહેલાં લંબાવવાનો દાવો કર્યો હતો.વિશેષ દીવાની અરજીમાં અરજદારો દ્વારા પડકારવામાં આવેલી બાબત એ હતી કે જી. આર. તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૮ મુજબ પેન્શનમાં ઘટાડાના પુનરાવર્તનને કારણે વસૂલાત કરવામાં આવી હતી.

ઉપરોક્ત વિગતો નીચે પ્રમાણે કોષ્ટક સ્વરૂપમાં વર્ણવી શકાય છે:

એલ. પી. એ. નં.	અપીલકર્તા	પ્રતિવાદી	વિવાદિત ચુકાદો	એસ. સી. એ. નં.
૨૦૧૪નું	પ્રભુદાસ સી.	ગુજરાત રાજ્ય	૨૬-૨૭	૧૩૫૮૦ વર્ષ

એલ. પી. એ. ૧૧૭૫	બારોટ + ૧૩	+ ૩	ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ [જી. આર. યુ. જે.]	૨૦૧૩
૨૦૧૪નો એલ. પી. એ. ૧૨૪૮	અખિલ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અને કોલેજ પેન્શનર સમાજ + ૨	ગુજરાત રાજ્ય + ૩	૨૬-૨૭ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ [જી. આર. યુ. જે.]	૩૨૦૨ વર્ષ ૨૦૧૪
૨૦૧૫નો એલ. પી. એ. ૩૨	ગુજરાત રાજ્ય + ૨	પ્રભુદાસ સી. બારોટ	૨૬-૨૭ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ [જી. આર. યુ. જે.]	૧૩૫૯૦ વર્ષ ૨૦૧૩
૨૦૧૫નો એલ. પી. એ. ૪૫૯	ગુજરાત રાજ્ય + ૨	અખિલ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અને કોલેજ પેન્શનર સમાજ + ૨	૨૬-૨૭ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ [જી. આર. યુ. જે.]	૩૨૦૨ વર્ષ ૨૦૧૪
૨૦૧૫નો એલ. પી. એ. ૪૯૮	ગુજરાત રાજ્ય + ૨	દામજી જીવરાજ બાવલાયા + ૭૮	૨૬-૨૭ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪	૪૧૦૬ વર્ષ ૨૦૧૪
			[જી. આર. યુ. જે.]	
૨૦૧૫નો એલ. પી.	ગુજરાત રાજ્ય +	જનક પ્રસાદ એન. ઓઝા +	૨૬-૨૭ ઓગસ્ટ,	૧૫૦૯૪ વર્ષ

એ. ૪૯૯	૨	૨૯૨	૨૦૧૪ [જી. આર. યુ. જે.]	૨૦૧૩
૨૦૧૫નું એલ. પી. એ. ૫૦૦	ગુજરાત રાજ્ય + ૨	મફતલાલ જે. પટેલ + ૯૦	૨૬-૨૭ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ [જી. આર. યુ. જે.]	૧૫૭૦૫ વર્ષ ૨૦૧૩
૨૦૧૬નો એલ. પી. એ. ૯૨	ગુજરાત રાજ્ય	જે. આર. પાનલિયા + ૩૪	૨૨. ૦૯.૨૦૧૫ [જે. બી. પી. જે.]	૭૦૫ વર્ષ ૨૦૧૩
૨૦૧૬ ના એલ. પી. એ. નંબર ૯૨ માં ૨૦૧૬ ના સી. એ. ૧૧૪૫ [રહેવા માટે]	ગુજરાત રાજ્ય	જે. આર. પાનલિયા + ૩૪	૨૨.૦૯.૨૦ ૧૫ [જે. બી. પી. જે.]	૭૦૫ વર્ષ ૨૦૧૩

૪. ઉપરોક્ત અપીલની સંબંધિત સામાન્ય હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતા, એલ. પી. એ. નંબર ૧૧૭૫/૨૦૧૪ ને આથી હરીફ પક્ષોના વિવાદ, દલીલો અને રજૂઆતો વર્ણવવા માટે મુખ્ય કેસ તરીકે ગણવામાં આવે છે.

પ. સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૧૩૫૯૦/૨૦૧૩ તેર વ્યક્તિઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જેઓ લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) ના પદ પરથી નિવૃત્ત થયા હતા, જેમને સિલેક્શન ગ્રેડમાં ૩ વર્ષથી વધુનો અનુભવ હતો અને ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ કોલેજો, સરકારી કોલેજો અને યુનિવર્સિટીઓમાં નોકરી કરતા હતા.અરજદારો ૧/૧/૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયા છે અને નિવૃત્તિ પછી નિયમિતપણે પેન્શન મેળવે છે.રાજ્ય સરકારે ૧૩/૪/૨૦૦૯ તારીખનો ઠરાવ બહાર પાડ્યો હતો જેમાં નં. પી. જી. આર.-૧૦૦૯-૪-પગાર ધોરણ (ત્યારબાદ "ઠરાવ તારીખ ૧૩.૪.૨૦૦૯" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે), જેમાં છઠ્ઠા પગાર પંચની ભલામણોને ધ્યાનમાં રાખીને ૧.૦૧.૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયેલા તમામ પેન્શનરોની પેન્શનમાં સુધારો કરવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો.આઈ. ડી. ૧ના ઠરાવના પેરા-૯.૨ મુજબ, પેન્શનરોને તે હોદ્દાઓના પગાર ધોરણમાં સુધારાને કારણે સુધારાનો લાભ મળવાનો હતો, જ્યાંથી પેન્શનરો નિવૃત્ત થયા હતા અને તેમાં પગારની શ્રેણીમાં લઘુત્તમ પગારના ૫૦ ટકા અને પેન્શનરો નિવૃત્ત થયા હતા તે અગાઉના સુધારેલા પગાર ધોરણને અનુરૂપ ગ્રેડ પગારમાં સુધારો કરવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો.ગુજરાત સરકાર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા ૧૩/૪/૨૦૦૯ ના ઠરાવ પછી, નાણાં વિભાગ, ગુજરાત સરકારના શિક્ષણ વિભાગે પણ ૪/૧૨/૨૦૦૯ ના ઠરાવ સાથે સમાન હકદાર ઠરાવ બહાર પાડ્યો હતો.આવા ઠરાવમાં, અનુસૂચિ "એ" એ પગાર ધોરણને અનુરૂપ પગાર ધોરણ સૂચવ્યું હતું જેમાં વર્તમાન અરજદારો

નિવૃત્ત થયા હતા.આમ, અરજદારો જે પગાર ધોરણ એટલે કે ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૦૦ પર નિવૃત્ત થયા હતા તેની સામે, પગાર ધોરણને અનુરૂપ આવા ઠરાવ દ્વારા સૂચવવામાં આવ્યું હતું.તમામ અરજદારોએ પસંદગી ગ્રેડ એનાયત કર્યા પછી વ્યાખ્યાન તરીકે ૩ વર્ષથી વધુની સેવાઓ પૂર્ણ કરી હતી અને તેથી, તેઓ ૯૦૦૦ રૂપિયાના શૈક્ષણિક ગ્રેડ પગાર સાથે અનુરૂપ પગાર ધોરણના આધારે પેન્શનમાં સુધારો મેળવવા માટે હકદાર હતા. આમ, વર્તમાન અરજદારોને GR તારીખ ૧૩/૪/૨૦૦૯ અને ૪/૧૨/૨૦૦૯ ની હરોળમાં ચૂકવવાપાત્ર પેન્શનની ગણતરી કરવાના હેતુસર, ૫૦ ટકા (૩૭,૪૦૦ રૂપિયા વત્તા ૯૦૦૦ રૂપિયા) ની ગણતરી કરવી પડશે જે ૨૩,૨૦૦ રૂપિયા હશે.

૫.૧ અરજદારો તેમનો દાવો નાણાં વિભાગ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ અને ત્યારબાદ શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા છટ્ટા પગાર પંચના સુધારાનો લાભ આપવા માટે બહાર પાડવામાં આવેલ GR તારીખ ૦૪/૧૨/૨૦૦૯ ના રોજ આધારિત છે.૦૪/૧૨/૨૦૦૯ તારીખના GR પર આધાર રાખીને, ખાસ કરીને પેરા-૧ પર આધાર રાખીને, દાવો કરવામાં આવે છે કે આ લાભ લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) ને પણ આપવામાં આવશે, જે પદ પરથી અરજદારો નિવૃત્ત થયા છે.

પ.૨ એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે ઘણા પ્રસંગોએ, વ્યક્તિગત રીતે તેમજ તેમના સંગઠન દ્વારા રજૂઆતો કરવામાં આવી હતી.જો કે, કોઈ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો ન હતો અને આખરે તેમના સંગઠનને સંબોધતા ૨૪.૦૧.૨૦૧૧ તારીખના સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા, પેન્શનના પુનરાવર્તનના લાભોને વિસ્તારવા માટે સ્પષ્ટ ઇનકાર કરવામાં આવે છે.એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯, ખાસ કરીને તેની કલમ-૯.૨, કર્મચારીને ૧૨૦૦૦-રૂપિયા ૪૨૦-રૂપિયા ૧૮૦૦૦ ના પસંદગી ગ્રેડમાં પેન્શનમાં સુધારો કરવાની જોગવાઈ કરે છે.આ કર્મચારી ૬ હ્રી પગાર પંચની અનુરૂપ બેન્ડ ૩૭,૪૦૦-૬૭૦૦૦ રૂપિયા અને વધારાના અનુરૂપ ગ્રેડ પગાર ૯૦૦૦ રૂપિયા પર ૫૦ ટકા પેન્શન મેળવશે, જેનાથી અરજદારોને કુલ ૨૩,૨૦૦ રૂપિયા પેન્શનનો હક મળશે.

પ.૩ જો કે, કલમ-૯.૨ ના પછીના ભાગમાં GR તારીખ ૦૧/૧૧/૨૦૦૦ મુજબ અનુસરવાની પ્રક્રિયા સૂચવવામાં આવી છે, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે સુધારેલા પગાર ધોરણમાં લઘુત્તમ ધોરણની માત્રા નક્કી કરતી વખતે, પસંદગી ગ્રેડ અથવા વરિષ્ઠ ગ્રેડ સંબંધિત પેન્શન દ્વારા જૂના પૂર્વ-સુધારેલા ધોરણમાં પ્રાપ્ત થઈ શકે છે તે ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ નહીં.તે કલમ-૯.૨ નો આ પછીનો ભાગ છે જેણે અરજદારોને અરજી દાખલ કરવા માટે વ્યથિત કર્યા છે.

પ.૪ અહીં GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ ની કલમ-૯.૨ હેઠળ પુનઃઉત્પાદન કરવું જરૂરી રહેશે, જેમાં GR તારીખ ૦૧/૧૧/૨૦૦૦ મુજબ પેન્શન નક્કી કરવા અને તેમાં સુધારો કરવાની જરૂર છે અને તે મુજબ પેન્શનધારકને જે પદ પરથી અરજદારો નિવૃત્ત થયા છે તેના અનુરૂપ પગારના આધારે પેન્શનમાં સુધારો મળશે અને અરજદારો દ્વારા મેળવેલા વાસ્તવિક પસંદગી ગ્રેડ પગારના આધારે નહીં.આવા અર્થઘટન પેન્શનરની પાત્રતા પર પ્રતિબંધ મૂકે છે અને તેથી, અરજદારોએ સુધારા દ્વારા, જી. આર. ની કલમ-૯.૨ ની તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ ના આવા ભાગને અન્યાયી અને મનસ્વી જાહેર કરવાની પણ વિનંતી કરી હતી.તૈયાર સંદર્ભ માટે, ઉપરોક્ત જી. આર. ની કલમ-૯.૨ અહીં પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી છે:-

“ ૯.૨ પેન્શનનું પુનરાવર્તન એ જોગવાઈને આધિન રહેશે કે સુધારેલ પેન્શન, કોઈ પણ સંજોગોમાં પગાર બેન્ડમાં લઘુતમ પગારના ૫૦ ટકાથી ઓછું અને પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણને અનુરૂપ ગ્રેડ પગારથી ઓછું નહીં હોય, જેમાંથી પેન્શનરો નિવૃત્ત થયા હતા.

પે બેન્ડમાં લઘુતમ પગારના ૫૦ ટકા અને ગ્રેડ પેની ગણતરી કરવામાં આવશે-(i) પે બેન્ડમાં લઘુતમ પગાર (પગારના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણને ધ્યાનમાં લીધા વગર) અને પૂર્વ-

સુધારેલા પગાર ધોરણને અનુરૂપ ગ્રેડ પગાર.ઉદાહરણ તરીકે, જો કોઈ પેન્શનર ૧૮૪૦૦-૨૨૪૦૦ રૂપિયાના પગારના પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલમાં નિવૃત્ત થયો હોય, તો અનુરૂપ ગ્રેડ પગાર ૧૦૦૦૦ રૂપિયા હશે, તેની લઘુત્તમ બાંધધરીકૃત પેન્શન ૩૭,૪૦૦ + ૧૦૦૦૦ રૂપિયા (એટલે કે ૨૩,૭૦૦ રૂપિયા) ના ૫૦ ટકા હશે.કૌટુંબિક પેન્શનનું પુનરાવર્તન એ જોગવાઈને આધિન રહેશે કે કોઈ પણ સંજોગોમાં સુધારેલ કૌટુંબિક પેન્શન પગાર બેન્ડમાં લઘુત્તમ પગારની રકમ અને તેના પરના ગ્રેડની રકમના ૩૦ ટકાથી ઓછી નહીં હોય, જે પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણને અનુરૂપ હશે જેમાં પેન્શનર/મૃત સરકારી કર્મચારીએ છેલ્લે કામ કર્યું હતું.વિતરણ અધિકારીઓ દ્વારા અપનાવવાની પ્રક્રિયા નાણાં વિભાગના ઠરાવ No.PPF/૧૦૯૯/GOG-૧ (૨)-P, તારીખ ૧/૧૧/૨૦૦૦ અનુસાર હશે.૨૦૦૬ પહેલાના દરેક પગાર ધોરણને અનુરૂપ લઘુત્તમ પેન્શન/પારિવારિક પેન્શન દર્શાવતું નિવેદન પરિશિષ્ટ-૩માં જોડાયેલું છે.

૫.૫ તેમની દલીલોના સમર્થનમાં, અરજદારોએ રિટ પિટિશન (સી) નંબર ૧૯૬૪૧/૨૦૦૯ માં પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણયથી સમર્થન મેળવ્યું છે.ઉપરોક્ત નિર્ણયનો પેરા-૨૩ નીચે મુજબ છે:-

“(૨૩).તે વિવાદમાં નથી કે છઠ્ઠા કેન્દ્રીય પગાર પંચની ભલામણોને સરકાર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી હતી અને તેમાં સમાવિષ્ટ ફોર્મ્યુલાના આધારે પેન્શન પણ નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું.અમે પેરા ૫.૧.૪૭ માં સમાવિષ્ટ છઠ્ઠા કેન્દ્રીય પગાર પંચની ભલામણોને પહેલેથી જ પુનઃ રજૂ કરી દીધી છે, જેને સરકારે અમુક ફેરફારો સાથે ઠરાવ તારીખ ૨૯.૦૮.૨૦૦૮ ની આઈટમ નંબર ૧૨ દ્વારા સ્વીકારી હતી.આ ઠરાવના આધારે, OM તારીખ ૦૧/૦૯/૨૦૦૮ જારી કરવામાં આવી હતી.આપણે તેના પરિચ્છેદ ૪.૨ નું પુનઃઉત્પાદન પણ કર્યું છે.આ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં જણાવે છે કે "કોઈ પણ કિસ્સામાં સુધારેલ પેન્શન પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણને અનુરૂપ પગાર બેન્ડ વત્તા ગ્રેડ પગારમાં લઘુતમ પગારના ૫૦ ટકાથી ઓછું નહીં હોય".ઉપરોક્ત જોગવાઈનો સ્પષ્ટ હેતુ અને અર્થ એ છે કે જેઓ ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયા હતા તેમને પણ સુનિશ્ચિત કરવામાં આવ્યું હતું કે છઠ્ઠા કેન્દ્રીય પગાર પંચની ભલામણો લાગુ કર્યા પછી તેમનું સુધારેલું પેન્શન, લઘુતમ પે બેન્ડ વત્તા ગ્રેડ પગારના ૫૦ ટકાથી ઓછું નહીં હોય, જે પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણને અનુરૂપ છે, જેમાંથી પેન્શનરો નિવૃત્ત થયા હતા.”

પ.ક વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે અરજીઓ પેન્ડિંગ દરમિયાન નાણાં વિભાગે તારીખ ૨૬/૦૨/૨૦૧૪ નો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો અને આવા ઠરાવ હેઠળ પણ અરજદારોના પસંદગી ગ્રેડ અનુસાર સુધારેલા પેન્શનના લાભોને નકારી કાઢવામાં આવ્યા છે અને જોકે રાજ્ય સરકારે તારીખ ૨૬/૦૨/૨૦૧૪ ના GR માં જોડવામાં આવેલા UGC/ICAR/AICTE પગાર ધોરણોનો સમાવેશ કરવાનો નિર્ણય લીધો છે, તેમ છતાં આવા સમાવેશને GR ની કલમ-૯.૨ની તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ માં વાંધાજનક પેરાને કારણે બનાવવામાં આવેલા પ્રતિબંધને આધિન કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, પરિણામી અસર એ છે કે અરજદારોને જાહેરાત માટે તેમના દાવાને આધારે UGC પગાર ધોરણના લાભોને પણ નકારી કાઢવામાં આવે છે. પેન્શનમાં સ્વીકાર્ય પુનરાવર્તન.

ક. અરજદારોની દલીલોના જવાબમાં, રાજ્યએ દલીલ કરી છે કે અરજદારો દ્વારા દાવો કરાયેલ પેન્શનના પુનરાવર્તનના લાભોને નકારી કાઢવાનો ૨૪.૦૧.૨૦૧૧ તારીખનો નિર્ણય ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ તારીખના GR સાથે સુસંગત હતો. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે GR તારીખ ૦૧/૧૧/૨૦૦૦ દ્વારા, પમા પગાર પંચનો લાભ અરજદારો જેવા કર્મચારીઓને આપવામાં આવ્યો હતો જેઓ મંજૂર થયેલી કોલેજોમાં લેક્ચરર તરીકે કામ કરતા હતા. એવી દલીલ

કરવામાં આવે છે કે અરજદારો ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયા હોવા છતાં અને તેમને ખરેખર ક્યારેય ૩૭,૪૦૦-૬૭૦૦૦ રૂપિયાનું પગાર ધોરણ મળ્યું નથી, તેમ છતાં અરજદારોએ ધારણા અને પૂર્વધારણાના આધારે તેમનો દાવો કર્યો છે જાણે કે અરજદારોને ખરેખર ક્યારેય આવા પગાર ધોરણ મળ્યા હોય. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે કોઈ પણ નિયમો, નિયમો અને ઠરાવની ગેરહાજરીમાં, પૂર્વધારણા પર અરજદારોનો આવો દાવો કાયદામાં માન્ય નથી.

૬.૧ એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે GR તારીખ ૧૩/૪/૨૦૦૯ માં વર્તમાન અરજદારોની જેમ ૧/૧/૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયેલા વ્યક્તિઓના પગાર ધોરણનો ઉલ્લેખ ન હોવાથી, નાણાં વિભાગે ૨૬/૦૨/૨૦૧૪ તારીખનો ઠરાવ જારી કર્યો હતો જેમાં પગાર ધોરણનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો અને હવે તે GR તારીખ ૨૬/૦૨/૨૦૧૪ છે જે GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ સાથે વાંચીને અરજદારોના કેસોનું સંચાલન કરશે. GR તારીખ ૦૧/૧૧/૨૦૦૦ ને GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ નો અભિન્ન ભાગ બનાવવામાં આવ્યો હોવાથી, સરકાર આવા GR હેઠળ જે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે તેની સાથે સુસંગત રીતે કાર્ય કરવા માટે બંધાયેલી છે અને અરજદારો દ્વારા એવી કોઈ ગેરકાયદેસરતા દર્શાવવામાં આવી નથી કે જેના માટે સરકાર આ જોગવાઈઓથી વિચલિત થશે.

૬.૨ એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે સરકાર પાસે ઉચ્ચ પગાર ધોરણની યોજના હતી જે વર્ષ ૧૯૯૧માં GR તારીખ ૦૫.૦૭.૧૯૯૧ હેઠળ રજૂ કરવામાં આવી હતી અને ૦૧.૦૬.૧૯૮૭ થી અમલમાં આવી હતી. GR તારીખ ૦૧/૧૧/૨૦૦૦ જારી કરવામાં આવી હતી અને તેની અસર ૦૧.૦૧.૧૯૯૬ પરથી આપવામાં આવી હતી. આ GR તારીખ ૦૧/૧૧/૨૦૦૦ મુજબ, રાજ્ય સરકારે કર્મચારીઓને લઘુત્તમ પેન્શન અને પારિવારિક પેન્શન આપવાનું નક્કી કર્યું છે. ઉપરોક્ત જી. આર. માં એવો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે કર્મચારીઓની સુધારેલી પેન્શનની ગણતરી કરતી વખતે ઊંચા પગાર ધોરણ/પસંદગી ગ્રેડ/વરિષ્ઠતાને ધ્યાનમાં લઈ શકાતી નથી. કર્મચારીને કર્મચારી દ્વારા છેલ્લે યોજાયેલી પોસ્ટના અનુરૂપ સ્કેલના આધારે પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે હકદાર હોવાનું કહી શકાય. તદનુસાર, અરજદારો લેક્ચરર પદના પગાર ધોરણના આધારે પેન્શન મેળવવા માટે હકદાર છે, પરંતુ પસંદગી શ્રેણીને ધ્યાનમાં લઈ શકાતી નથી. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે રૂપિયા ૧૨૦૦૦-રૂપિયા ૪૨૦-રૂપિયા ૧૮,૩૦૦ના પગાર ધોરણમાં બે ભાગમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો, (૧) રૂપિયા ૧૫,૬૦૦-રૂપિયા ૩૯,૧૦૦, સહાયક પ્રોફેસરો માટે રૂપિયા ૮૦૦૦ના શૈક્ષણિક ગ્રેડ પગાર સાથે અને એસોસિએટેડ પ્રોફેસરો માટે રૂપિયા ૩૭,૪૦૦-રૂપિયા ૬૭૦૦૦. આમ, અરજદારોને ઉપલબ્ધ ૧૨૦૦૦-રૂપિયા ૪૨૦-રૂપિયા ૧૮,૩૦૦ના પગાર ધોરણમાંથી ૧૫,૬૦૦-રૂપિયા ૩૯,૧૦૦ના અનુરૂપ પગાર ધોરણમાં સુધારો

અને તેથી, પગાર ધોરણમાં ૩૭,૪૦૦-રૂપિયા ૬૭૦૦૦ના પગાર ધોરણમાં સુધારાના આધારે પેન્શન મેળવવા માટે અરજદારોનો દાવો માન્ય નથી. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે અરજદારોની ફરિયાદ, જે પૂર્વધારણાના આધારે છે, જો ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો તે રાજ્યના ખજાનાને ભારે નાણાકીય બોજ સાથે જોડી દેશે.

૬.૩ એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે રાજ્યએ એકસમાન ફોર્મ્યુલા અપનાવી છે અને તેને ગુજરાત રાજ્યમાં લગભગ ૩,૮૬,૦૦૦ પેન્શનરોને લાગુ કરી છે. અરજદારોને પણ સમાન સારવાર આપવામાં આવે છે અને તેમાં કોઈ ભેદભાવ નથી જ્યારે અરજદારોનું અર્થઘટન અપનાવવામાં આવે તો તે રાજ્યના અન્ય કર્મચારીઓની બાબતમાં ભેદભાવ પેદા કરી શકે છે.

૭. એલ. પી. એ. નંબર ૧૧૭૫/૨૦૧૪ માં અપીલકર્તાઓ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભાર્ગવ હસુરકર સાથે વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર ઠાકુર, એલ. પી. એ. નંબર ૧૨૪૮/૨૦૧૪ માં અપીલકર્તાઓ માટે વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વી. ડી. નાનાવતી સાથે વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી એસ. એન. શેલત, પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩૪ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી G.M.Joshi અને એલ. પી. એ. No.૯૨/૨૦૧૬ માં પ્રતિવાદી નંબર ૩૫ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિતુલ

K.Shelat અને વિદ્વાન એડિશનલ એડવોકેટ્સ જનરલ શ્રી P.K.Jani સાથે વિદ્વાન એ. જી. પી. Ms.Vacha દેસાઈ માટે આ તમામ અપીલોનો ઉલ્લેખ કરો.

૮. અરજદારોના વકીલોએ અરજીઓના જૂથમાં વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા લેવામાં આવેલા નિષ્કર્ષ તરફ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું હતું, જેને વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને તેથી જે કારણો નીચે મુજબ નિર્ધારિત કરવા યોગ્ય છે:

“” ૧૩.૧૭ આ પ્રશ્ન તરફ દોરી જાય છે કે પગારનું પ્રમાણ કે જેના આધારે વર્તમાન અરજીમાં પેન્શનમાં સુધારો કરવામાં આવશે.તે વિવાદમાં નથી કે અરજદારો પસંદગી ગ્રેડમાં ૧૯૯૫ ની આસપાસ નિવૃત્ત થયા હતા જેને પાંચમા પગાર પંચ દ્વારા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮,૩૦૦ માં સુધારવામાં આવ્યા હતા.છઠ્ઠા પગાર પંચે લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) (રીડર સહિત) ના પદ સામે બે પગાર ધોરણની ભલામણ કરી હતી જે રૂપિયા ૮૦૦૦ના ગ્રેડ સાથે રૂપિયા ૧૫,૬૦૦-૩૯૧૦૦ અને રૂપિયા ૮૦૦૦ના ગ્રેડ સાથે રૂપિયા ૩૭,૪૦૦-૬૭૦૦૦ હતા અને હવેથી આવા પગાર ધોરણના ધારકને અનુક્રમે સહાયક પ્રોફેસર અને સહયોગી પ્રોફેસર તરીકે નિયુક્ત કરવાના હતા.જ્યારે રીડર્સ અને લેક્ચરર્સ તરીકે હાલમાં

કાર્યરત હોદ્દેદારો કે જેઓ પૂર્વ-સુધારેલા પસંદગી ગ્રેડમાં હતા પરંતુ ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ મુજબ ઉપરોક્ત સ્કેલમાં ત્રણ વર્ષ પૂર્ણ કરી શક્યા ન હતા, તેમને રૂપિયા ૧૫,૦૦૦-૩૯૧૦૦ના પગાર-સ્કેલ અને રૂપિયા ૮૦૦૦ના ગ્રેડ પગાર સાથે ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યા છે, અન્ય પગાર-સ્કેલ હાલમાં કાર્યરત રીડર્સ અને લેક્ચરરોને ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યા છે, જેઓ પૂર્વ-સુધારેલા પસંદગી ગ્રેડમાં છે પરંતુ પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલમાં ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી શક્યા નથી.ઉપરોક્ત પાસાઓ અનુસૂચિ-A થી લઈને ૦૪/૧૨/૨૦૦૯ તારીખના ઠરાવ સુધી સ્પષ્ટ છે.૨૬/૦૨/૨૦૧૪ તારીખના ઠરાવમાં પરિશિષ્ટ-IV દ્વારા વિવિધ કેડરના પગાર-સ્કેલનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે, જે ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ તારીખના ઠરાવ અનુસાર વિચારણા માટે છે.લાભદાયી પ્રશંસા માટે, પગાર-સ્કેલ ધરાવતું કોષ્ટક, જે ઉપર મુજબ દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું, તે અહીં નીચે ટાંકવામાં આવ્યું છે:

Sr.No.	પસી. પી. સી. પગાર ધોરણ	પગારનું નામ/પ્રતિબંધ ડી/સ્કેલ	કોરસ પોંડિન જી ૬ ક્લી સીઓસી	કોર સ્પોન ડિંગ એકેડેમિક ગ્રેડ ઇ	પેન્સિ ઓ એન = ૫૦ ટકા લઘુત્તમ નો	કૌટુંબિક પેન્શન =૩૦% પી. બી. + એ. જી. ની
--------	------------------------	-------------------------------	-----------------------------	---------------------------------	---------------------------------	--

			પે બેન્ડ્સ/ સ્કેલ્સ	પે	સરવાળ ો.પી બી + એજ ઓ/ સ્કેલ ઇ	લઘુતમ સ્કમનો સરવાળ ો પી/સ્કેલ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
૧	૮૦૦૦- ૧૩૫૦૦	પીબી-૩	૧૫૬૦ ૦ -૩૯૧૦૦	૬૦૦૦	૧૦૮૦૦	૬૪૮૦
૨	૧૦૦૦૦- ૧૫૨૦૦	પીબી-૩	૧૫૬૦ ૦ -૩૯૧૦૦	૭૦૦૦	૧૧૩૦૦	૬૭૮૦

૧૩.૧૮ ઉપરોક્ત ટાંકવામાં આવેલા કોષ્ટકનો એક નાનું અવલોકન સૂચવે છે કે ૮૦૦૦ રૂપિયાના ગ્રેડ પગાર સાથે રૂપિયા ૧૫,૬૦૦-૩૯૧૦૦ ની પે બેન્ડ-૩ પૂર્વ-સુધારેલ પસંદગી ગ્રેડ ધરાવતા વ્યાખ્યાનોને ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવી છે, તેમજ વાયકો અને પેન્શન/પારિવારિક પેન્શન, તેઓ પાંચમા પગાર પંચના અહેવાલમાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવેલી ફોર્મ્યુલા અનુસાર હકદાર રહેશે, જે ૧૧,૮૦૦/- રૂપિયા છે, ૭,૦૮૦/- કેસ હોઈ શકે છે.તે યાદ કરી શકાય છે કે છઠ્ઠા પગાર પંચે ભલામણ કરી હતી અને રાજ્યએ રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮,૩૦૦ ના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર-સ્કેલ સામે બે પગાર-સ્કેલનો સ્વીકાર કર્યો હતો.આ બંને પગાર-સ્કેલ ૩૧/૧૨/૨૦૦૫ ના રોજ કાર્યરત

પસંદગી ગ્રેડમાં વ્યાખ્યાનો માટે છે.સોગંદનામાના જવાબમાં, પ્રતિવાદીઓ દ્વારા સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે અરજદારોના પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે ૬૦૦૦ રૂપિયાના ગ્રેડ પગાર સાથે રૂપિયા ૧૫,૬૦૦-૩૯૧૦૦ ના પગાર-સ્કેલને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હતા.આ અદાલત એ પ્રશ્ન પર પાછા ફરી શકે છે કે શું ગ્રેડ પગાર તરીકે ઓછામાં ઓછા ૬૦૦૦ રૂપિયા પછીના સમયે આ ચુકાદામાં વિગતવાર ચર્ચાના પ્રકાશમાં ધ્યાનમાં લઈ શકાયા હોત.

૧૩.૧૯ આ તબક્કે જે જોવાની જરૂર છે તે એ છે કે ૬ ક્લી પગાર પંચ દ્વારા ભલામણ કરાયેલ યોગ્ય પગાર ધોરણને અરજદારોની સુધારેલી પેન્શન નક્કી કરવા માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું હતું કે કેમ.તે વિવાદિત ન હોઈ શકે કે વર્ષ ૧૯૯૫ માં ક્યાંક નિવૃત્ત થયેલા અરજદારો ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ એટલે કે જે તારીખથી ઉપરોક્ત પગાર ધોરણ ઉપરોક્ત તારીખે કામ કરતા કર્મચારીને લાગુ પડે છે તે તારીખે સેવામાં ન હતા.ઉલ્લેખનીય છે કે, અગાઉ અરજદારો દ્વારા રાખવામાં આવેલ પસંદગી ગ્રેડ હવે બે પસંદગી ગ્રેડમાં વહેંચાયેલો છે; એક એવા વર્તમાન કર્મચારીઓને લાગુ પડશે જેમણે ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮,૩૦૦ ના પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલમાં ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી નથી; અને બીજો તે લોકોને લાગુ થશે

જેમણે ઉપરોક્ત સેવા પૂર્ણ કરી છે.હકીકત એ છે કે દરેક પગાર-સ્કેલ એવા કર્મચારીઓને લાગુ પડે છે જેઓ ૩૧/૧૨/૨૦૦૫ ના રોજ પસંદગી ગ્રેડમાં હતા.અરજદારો ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ ના રોજ સેવામાં ન હોવાથી, સુધારેલા પગાર-સ્કેલમાં તેમની ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ અથવા પૂર્ણ ન થવી ઊભી થતી નથી.અરજદારો ખોટી ધારણા અથવા ધારણા કે તેઓ હજુ પણ સેવામાં છે તેના આધારે રૂપિયા ૯૦૦૦ના ગ્રેડ સાથે રૂપિયા ૩૭,૪૦૦-૬૭૦૦૦ ના પગાર ધોરણ માટે આગ્રહ કરી રહ્યા હોવાનું જણાય છે.નિર્વિવાદપણે, અરજદારોને ૨૦૦૨ના પેન્શન નિયમો અનુસાર તેમની નિવૃત્તિ પર તમામ લાભો આપવામા આવ્યા હતા, જેમાં તેમની પસંદગીના ગ્રેડ પર ગણવામાં આવતી પેન્શનનો સમાવેશ થાય છે.આવા પસંદગી ગ્રેડમાં હાલના વાચકો અને વ્યાખ્યાનોના લાભ માટે ઉપર સૂચવ્યા મુજબ આવા પસંદગી ગ્રેડને બે સ્કેલમાં વહેંચવામાં આવ્યો હોવાથી, અરજદારો માટે ઉપરોક્ત આધારે દાવો કરવો ગેરવાજબી છે.પાંચમા પગાર પંચની ભલામણના અમલીકરણની તારીખે સેવામાં રહેલા લોકો પેન્શનરો કરતાં અલગ વર્ગ બનાવે છે તેવા સંજોગોમાં અસમાન લોકોને સમાન ગણવાનો કોઈ પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી.સેવામાં રહેલા કર્મચારીઓની સેવાની શરતો હંમેશા પેન્શનરો કરતાં અલગ રીતે સુધારી શકાય છે.તેથી,

માત્ર એટલા માટે કે હાલના હોદ્દાદારો માટેની સેવાની શરતો તેમના લાભોમાં બદલવામાં આવી છે, પેન્શનરો તેના પર વીણા વગાડી શકતા નથી.

૧૩.૨૦ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ તારીખના ઠરાવની કલમ ૩.૧ની લાગુતા અંગે કોઈ વિવાદ નથી.આમ, ઉપરોક્ત કલમમાં વિચાર્યા મુજબ સુધારેલ પેન્શનને યોગ્ય રીતે એકીકૃત કરવામાં આવ્યું છે અને પ્રશ્ન માત્ર લઘુત્તમ મર્યાદાને લાગુ કરવાનો છે, જે તારીખના ઠરાવની કલમ ૯.૨ માં આપવામાં આવી છે.જેમ વધુ વિગતવાર ચર્ચા કરવામાં આવી છે તેમ, પગાર બેન્ડમાં લઘુત્તમ પગારની નિશ્ચિત ટકાવારી અને પૂર્વ-સુધારેલા પગાર-સ્કેલને અનુરૂપ ગ્રેડ પગાર, જેમાંથી પેન્શનરો નિવૃત્ત થયા છે, પગારના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર-સ્કેલને ધ્યાનમાં લીધા વિના, તે માપદંડ છે જે તારીખના ઠરાવ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ દ્વારા પેન્શનના પુનરાવર્તન માટેના ક્ષેત્રને સંચાલિત કરે છે.તાત્કાલિક કિસ્સામાં, રૂપિયા ૧૨,૩૭૫-૧૬૫૦૦ ના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર-સ્કેલને અનુરૂપ રૂપિયા ૧૫,૬૦૦-૩૯,૧૦૦ ના પગાર-સ્કેલને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હોવા છતાં, રૂપિયા ૬૦૦૦ નો ગ્રેડ પગાર યોગ્ય રીતે લાગુ કરવામાં આવતો નથી.આવા કિસ્સાઓમાં લાગુ ગ્રેડ પગાર, જે

૦૪/૧૨/૨૦૦૯ તારીખના ઠરાવની અનુસૂચિ-A માં દર્શાવેલ છે, તે ૮૦૦૦ રૂપિયા છે અને ૬૦૦૦ રૂપિયા નથી.તેથી, તે હદ સુધી, અરજદારો સફળ થવા માટે હકદાર છે અને તે મુજબ અરજદારોની પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે પ્રતિવાદીઓને યોગ્ય નિર્દેશો આપવાની જરૂર છે.

૧૪. આ સંજોગોમાં અરજીઓ આંશિક રીતે સફળ થાય છે.સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૩-૪-૨૦૦૯ ના પરિચ્છેદ ૯.૨ માં ઉલ્લેખિત શબ્દો, સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧-૧૧-૨૦૦૦ ના પરિચ્છેદ ૩ ની જોગવાઈઓ એટલે કે છેલ્લે યોજાયેલા હોદ્દાના પગાર ધોરણ અને અનુરૂપ પગાર ધોરણને જ ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે, પરિષ્ઠ સ્કેલ, પસંદગી સ્કેલ અથવા ઉચ્ચ પગાર ધોરણને ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે નહીં, જેમ કે તારીખ ૨૬/૦૨/૨૦૧૪ ના ઠરાવમાં સમાવિષ્ટ છે અને એવું માનવામાં આવે છે કે પેન્શનરોની પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે, માત્ર તારીખ ૦૧/૧૧/૨૦૦૦ ના ઠરાવની કલમ ૧ અને ૨ માં ધ્યાનમાં લેવામાં આવેલી પ્રક્રિયા લાગુ થશે અને કલમ ૩ લાગુ થશે નહીં. .

૧૫. પ્રતિવાદીઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ તારીખના ઠરાવની કલમ ૯.૨ ને તેની કલમ ૩ સિવાયની તારીખના ઠરાવમાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવેલી પ્રક્રિયા સાથે ધ્યાનમાં લઈને અરજદારોના કેસ પર પુનર્વિચાર કરે.નિયમને ઉપરોક્ત હદ સુધી સંપૂર્ણ બનાવવામાં આવ્યો છે.

૧૬. અરજદારોના અદ્યતન તબક્કાને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રતિવાદીઓને આ અદાલતની રિટ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ચાર મહિનાના સમયગાળાની અંદર ચુકાદાના સંદર્ભમાં ક્વાયત હાથ ધરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૯. સિંગલ જજ દ્વારા આ રીતે આપવામાં આવેલ નિષ્કર્ષ અરજદારો (નિવૃત્ત વ્યાખ્યાનો) તેમજ રાજ્ય સરકાર બંને દ્વારા પડકારનો વિષય છે.અરજીને આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવી હોવા છતાં, અરજદારો હજુ પણ વ્યથિત છે કારણ કે અરજીમાં આપવામાં આવેલા નિર્ણયની પરિણામી અસર એ હશે કે અરજદારો, જેઓ ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયા હતા, તેમને પેન્શન મળશે જે ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પછી નિવૃત્ત થયેલા પેન્શનરો કરતાં ઘણું ઓછું હશે અને આ વિસંગતતા ચાલુ રહેશે.અરજદારોનું કહેવું છે કે એકવાર ચુકાદા મુજબ અસર આપવામાં આવે તે પછી, અરજદારોને એવી રીતે વસૂલાત કરવામાં આવશે કે

જાણે અરજદારોને તેમને સ્વીકાર્ય હોય તેના કરતા વધુ પેન્શન ચૂકવવામાં આવ્યું હોય.

૧૦. રાજ્ય સરકારે અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે કારણ કે સિંગલ જજના ચુકાદાએ જીઆરની કલમ-૯.૨ તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ ના વાંધાજનક ભાગને રદ કરી દીધો છે.

૧૧. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી શેલતે દલીલ કરી હતી કે છઠ્ઠા પગાર પંચના સંદર્ભની શરતો એ સિદ્ધાંતોની તપાસનો પણ ઉલ્લેખ કરે છે જે પેન્શન, પારિવારિક પેન્શન વગેરેના માળખાને સંચાલિત કરવા જોઈએ. તેમણે છઠ્ઠા કેન્દ્રીય પગાર પંચ હેઠળ નિર્ધારિત સંદર્ભની શરતોનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો, જેની રચના તારીખ ૦૫/૧૦/૨૦૦૬ ના ઠરાવ દ્વારા કરવામાં આવી હતી, ખાસ કરીને કલમ. ૧.૨(ઈ), જે નીચે પ્રમાણે વાંચે છે:—

“ઈ. ૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૦૪ પહેલાં નિયુક્ત થયેલા વર્તમાન અને ભૂતપૂર્વ કેન્દ્ર સરકારના કર્મચારીઓ માટે નાણાકીય અસરો ધરાવતા પેન્શન, મૃત્યુ-કમ-નિવૃત્તિ ગ્રેયુટી, કૌટુંબિક પેન્શન અને અન્ય અંતિમ અથવા પુનરાવર્તિત લાભોના માળખાને સંચાલિત કરતા સિદ્ધાંતોની તપાસ કરવી.”

૧૧.૧ અગાઉના પેન્શનરોને ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલા ફિટમેન્ટ લાભોનો વધુ ઉલ્લેખ કરતા તેમણે આ કોર્ટનું ધ્યાન para-૫.૧.૪૭ તરફ દોર્યું છે, જે નીચે મુજબ છે:-

“૫.૧.૪૭ આયોગે નોંધ્યું છે કે પૂર્વ અને પોસ્ટ ૧/૧/૧૯૯૬ પેન્શનરો વચ્ચે સુધારેલી સમાનતા પહેલેથી જ સ્વીકારવામાં આવી છે.વધુમાં, તમામ પેન્શનરોને ૧/૧/૧૯૯૬ ના રોજ અથવા પછી ભાવવધારાનું સંપૂર્ણ તટસ્થકરણ પણ આપવામાં આવ્યું છે.તદનુસાર, વર્તમાન નિયમોમાં વધુ ફેરફારોની જરૂર નથી.જો કે, વર્તમાન અને ભાવિ નિવૃત્ત લોકો વચ્ચે હાલની સુધારેલી સમાનતા જાળવી રાખવા માટે, વર્તમાન સરકારી કર્મચારીઓ માટે ભલામણ કરવામાં આવી રહી છે તે જ ફિટમેન્ટ લાભને મંજૂરી આપવી જરૂરી રહેશે.આયોગે તે મુજબ ભલામણ કરી છે કે અગાઉના તમામ પેન્શનરોને પેન્શનના ૪૦ ટકાની સમકક્ષ ફિટમેન્ટ લાભની મંજૂરી આપવી જોઈએ, જેમાં ૫૦ ટકા મોંઘવારી ભથ્થું/મોંઘવારી રાહતને અનુક્રમે પેન્શન (ID ૧ પર અથવા તે પછી નિવૃત્ત થનારા પેન્શનરોના સંદર્ભમાં) અને મોંઘવારી પેન્શન (અન્ય પેન્શનરો માટે) ના વિલયની અસરને બાકાત રાખવી જોઈએ.મોંઘવારી

રાહત/મોંઘવારી ભથ્થાના ૫૦ ટકાને મોંઘવારી પેન્શન/મોંઘવારી પગારમાં રૂપાંતરિત કરવાની અસરને સમાવિષ્ટ કરીને આ વધારાને મંજૂરી આપવામાં આવશે.પરિણામે, પેન્શન (વિલિનીકરણની અસરને બાદ કરતાં) પર ૭૪ ટકાના દરે મોંઘવારી રાહત ૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ સુધારેલ પેન્શનની ગણતરીના હેતુઓ માટે લેવામાં આવી છે.આ વર્તમાન કર્મચારીઓના કિસ્સામાં આપવામાં આવતા ફિટમેન્ટ લાભ સાથે સુસંગત છે.આ પંચની ભલામણોના અમલીકરણના પરિણામે સુધારેલી વ્યવસ્થામાં વર્તમાન પેન્શનરોની પેન્શનનું નિર્ધારણ દર્શાવતું કોષ્ટક (પરિશિષ્ટ પ.૧.૧) તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે અને તેનો ઉપયોગ વર્તમાન પેન્શનરોની સુધારેલી પેન્શન નક્કી કરવા માટે થવો જોઈએ.આ કોષ્ટક મુજબ નિર્ધારણ એ જોગવાઈને આધિન રહેશે કે સુધારેલ પેન્શન, કોઈ પણ સંજોગોમાં, પગાર બેન્ડમાં લઘુત્તમ પગારની રકમ અને તેના પરના ગ્રેડ પગારની રકમના પચાસ ટકાથી ઓછી નહીં હોય, જે પેન્શનર જે પૂર્વનિર્ધારિત પગાર ધોરણમાંથી નિવૃત્ત થયો હતો તેને અનુરૂપ હશે.આ હદ સુધી, ફિટમેન્ટ ટેબલમાં બતાવેલ ફિટમેન્ટમાંથી ફેરફારની મંજૂરી આપવાની જરૂર પડશે.”

૧૧.૨ ત્યારબાદ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી શેલતે આ કોર્ટનું ધ્યાન માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય, ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગ, ભારત સરકાર દ્વારા ૨૦૦૬ પૂર્વેના રીડર અને ત્રણ વર્ષનો અનુભવ ધરાવતા સમકક્ષ નિવૃત્ત વ્યક્તિઓને પેન્શનના સંદર્ભમાં અખિલ ભારતીય સ્તરે નીતિ પર ભાર મૂકવા માટે કરવામાં આવેલા એક સંદેશાવ્યવહાર તરફ દોર્યું છે.તેમણે એલ. પી. એ. નંબર ૧૨૪૮/૨૦૧૪ ના પાન નંબર ૩૭૬ પર મૂકવામાં આવેલા ઉપરોક્ત સંદેશાવ્યવહારના પેરા-૩નો ઉલ્લેખ કર્યો હતો.તૈયાર સંદર્ભ માટે, ઉપરોક્ત પેરા-૩ અહીં પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે:-

“૩. તદનુસાર, સરકારે નિર્ણય લીધો છે કે શિક્ષકો અને સમકક્ષ કેડરના કિસ્સામાં, ઉપરની શ્રેણીઓ (A) અને (B) માં ઉલ્લેખિત ૨૦૦૬ પૂર્વેના પેન્શનરો કે જેમણે ₹૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૦૦ (અને/અથવા ૧/૧/૨૦૦૬ પહેલાં લાગુ પડતા અનુરૂપ સ્કેલ (ઓ) ના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણમાં ૩ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હતી, તેમના પેન્શન/પારિવારિક પેન્શનના સુધારા માટે ₹૮૦૦૦ની એજુપી સાથે ઓછામાં ઓછી ₹૩ ૧/૧/૨૦૦૬ ની પે બેન્ડ પર મૂકવામાં આવશે.તેવી જ રીતે, બિન-શિક્ષણ હોદ્દાઓ/કેડરના કિસ્સામાં, ઉપરની શ્રેણી (સી) માં ઉલ્લેખિત ૨૦૦૬ પૂર્વેના પેન્શનરો કે જેમણે રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૦૦ ના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણમાં (અને ૧/૧/૨૦૦૬ પહેલાં લાગુ પડતા અનુરૂપ સ્કેલ (ઓ) માં ૫ વર્ષની સેવા પૂર્ણ

કરી હતી, તેમની પેન્શન/પારિવારિક પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે રૂપિયા ૮૭૦૦ ના જી. પી. સાથે ઓછામાં ઓછા રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ ની પે બેન્ડ પર મૂકવામાં આવશે.આ પેન્શનરોની પારિવારિક પેન્શનમાં તે મુજબ સુધારો થઈ શકે છે.”

૧૧.૩ ત્યારબાદ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી શેલતે ઓફિસ મેમોરેન્ડમ તારીખ ૦૩/૧૦/૨૦૦૮ નો સંદર્ભ આપ્યો, જે ૨૦૦૬ પહેલાના પેન્શનરો/પારિવારિક પેન્શનરો વગેરેના પેન્શનમાં છટ્ટા કેન્દ્રીય પગાર પંચના સુધારાની ભલામણો પર સરકારના નિર્ણયના અમલીકરણનો વિષય છે. એલ. પી. એ. નંબર ૧૨૪૮/૨૦૧૪ ના પાન નંબર ૩૬૦ પર મૂકવામાં આવેલા આવા ઓફિસ મેમોરેન્ડમમાં, ભારત સરકાર દ્વારા કલ્પના કરાયેલ સ્પષ્ટતા અને ફેરફાર, અરજદારોને ઉપલબ્ધ કરાવવાની લઘુત્તમ પેન્શન નક્કી કરે છે.શ્રી શેલતે આવા ઓફિસ મેમોરેન્ડમના જોડાણ તરફ ધ્યાન દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે લઘુત્તમ બાંયધરીકૃત પેન્શન ૫૦ ટકા હોવું જોઈએ.

૧૧.૪ શ્રી શેલતે માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય, ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગ, ભારત સરકાર દ્વારા યુ. જી. સી. ને જાહેર કરાયેલ તારીખ ૦૧/૦૬/૨૦૧૦ નો પણ ઉલ્લેખ કર્યો હતો, જેમાં સુધારેલા પગારની મર્યાદા ૩૭,૪૦૦-૬૭૦૦૦ રૂપિયા અને ગ્રેડ પગાર ૮૦૦૦ રૂપિયા કરવાની પણ જોગવાઈ છે, જેથી ૩ કે

તેથી વધુ વર્ષની સેવા સાથે લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) ના હોદ્દા પર રહેલા અરજદારોને ઉપલબ્ધ લઘુત્તમ પેન્શન રૂ.૩૦૦૦ રૂપિયા હશે.આ સંદેશાવ્યવહાર એલ. પી. એ. નંબર ૧૨૪૮/૨૦૧૪ ના પાન નંબર ૩૯૮ પર મૂકવામાં આવ્યો છે.

૧૧.૫ તેથી, શ્રી શેલત દ્વારા જે રજૂ કરવાની માંગ કરવામાં આવી છે તે એ છે કે લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) હોય તેવા અરજદારોને પેન્શનમાં સુધારાના સંદર્ભમાં સમગ્ર ભારતમાં એકસમાન અર્થઘટન આપવામાં આવ્યું છે.શ્રી શેલતે રજૂઆત કરી હતી કે રાજ્ય સરકારના શિક્ષણ વિભાગના GR તારીખ ૦૪/૧૨/૨૦૦૯ દ્વારા પણ, રાજ્ય સરકારે પોતે ભલામણ કરેલા પગાર ધોરણને મંજૂરી આપવા અંગે UGC ની ભલામણો સ્વીકારી છે.આવી ભલામણોમાં, લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) ની પોસ્ટને બે ભાગોમાં વહેંચવામાં આવે છે, જે ઉમેદવારના પૂર્વ-સુધારેલા ધોરણમાં ૩ વર્ષ પૂર્ણ કર્યાના આધારે છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તમામ અરજદારોએ પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણમાં નિર્ધિવાદપણે ૩ વર્ષથી વધુ સમય આપ્યો હોવા છતાં, હવે રાજ્ય સરકાર તેમને પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણમાં વ્યાખ્યાતા (પસંદગી ગ્રેડ) હોય તેવા ઉમેદવારોની સમકક્ષ મૂકી રહી છે., પરંતુ ૩ વર્ષમાં પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણમાં રોકાણ કર્યું નથી.શ્રી શેલતના જણાવ્યા અનુસાર આ કાર્યવાહીએ અરજદારોને તેમની કાયદેસરની બાકી રકમથી વંચિત કરી દીધા છે.

૧૧.૬ શ્રી શેલતે દલીલ કરી હતી કે હવે આ મુદ્દો રાજસ્થાન રાજ્ય અને અન્યો વિરુદ્ધ મહેન્દ્ર નાથ શર્માના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય દ્વારા આવરી લેવામાં આવ્યો છે, જેનો અહેવાલ ૨૦૧૫ (૭) સ્કેલમાં આપવામાં આવ્યો હતો.૨૧૧. તેમણે ઉપરોક્ત નિર્ણયના પરિચ્છેદ-૨,૩ અને ૧૯ તરફ ધ્યાન દોર્યું હતું, જે નીચે મુજબ છે:-

“૨. ઉપરોક્ત અનુસૂચિ પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે વર્ષ ૧૯૮૬માં પગાર ધોરણમાં સુધારો કરવાના હેતુથી લેક્ચરર (સિલેક્શન સ્કેલ) નું પદ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારથી ઉત્તરદાતાઓ લેક્ચરર (સિલેક્શન સ્કેલ) ના પદના પગાર ધોરણને અનુસરી રહ્યા હતા.

૩. જેમ જેમ વાસ્તવિક માળખું આગળ વધશે તેમ તેમ રાજસ્થાન સરકારે રાજસ્થાન સિવિલ સર્વિસીસ (ગ્રંથપાલ, પી. ટી. આઈ. સહિત સરકારી કોલેજના શિક્ષકો માટે સુધારેલ પગાર ધોરણ) નિયમો, ૧૯૯૯, (ટૂંકમાં, “૧૯૯૯ના નિયમો”) દ્વારા સરકારી કોલેજના શિક્ષકો/ગ્રંથપાલોના પગાર ધોરણમાં સુધારો કર્યો હતો.ઉપરોક્ત નિયમ સાથે જોડવામાં આવેલી અનુસૂચિમાં લેક્ચરર

(સામાન્ય સ્કેલ), લેક્ચરર (વરિષ્ઠ સ્કેલ) અને લેક્ચરર (પસંદગી સ્કેલ) ની પોસ્ટનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે, જે ઉપરોક્ત પોસ્ટની સામે હાલના સુધારેલા પગાર ધોરણને દર્શાવે છે, જેના પરિણામે વર્ષ ૧૯૯૬ પહેલાં અથવા વર્ષ ૧૯૯૯માં તે બાબત માટે નિવૃત્ત થયેલા પ્રતિવાદીઓને લેક્ચરર (પસંદગી સ્કેલ) ના ગ્રેડ માટે સુધારેલા પગાર ધોરણ W. E. F. ૧/૧/૧૯૯૬ ના આધારે સુધારેલ પેન્શન આપવામાં આવ્યું હતું.

૧૯. ફક્ત ૫ ની તપાસ કરવાની જરૂર છે અને આવી તપાસ પર તે ગ્રાફિકલી સ્પષ્ટ થઈ જાય છે કે પૂર્વ-૧/૯/૨૦૦૬ પેન્શનરનું પેન્શન પદના પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલને અનુરૂપ ચાલુ પગાર બેન્ડ વત્તા W. E. F. ૧/૯/૨૦૦૬ ગ્રેડ પગારમાં ઓછામાં ઓછા પદની રકમના ૫૦ ટકાથી ઓછું નહીં હોય.જો પગાર ધોરણને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો અનુરૂપ પગાર સુધારણા રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ સાથે રૂપિયા ૯૦૦૦ એજુપી હશે. એકમાત્ર લાયકાત તે સ્કેલમાં ત્રણ વર્ષની સેવા છે.તેમાં કોઈ શંકા નથી કે તમામ ઉત્તરદાતાઓ તે માપદંડને પૂર્ણ કરે છે.તે એક જાણીતો સિદ્ધાંત છે કે પેન્શન એ બક્ષિસ નથી.આ લાભ કર્મચારીને તેની નિર્દોષ કારકિર્દી માટે આપવામાં આવે છે.ડી. એસ. નકારા વિરુદ્ધ

યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા [૨] માં, ડી. એ. દેસાઈએ બેન્ચ વતી બોલતા અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે:—

“૧૮. પ્રતિવાદીઓનો અભિગમ એક મહત્વપૂર્ણ અને જવાબ આપવા માટે ખૂબ સરળ પ્રશ્ન ઉઠાવે છે કે પેન્શન શા માટે ચૂકવવામાં આવે છે. અને તેનું ઉદારીકરણ કરવાની જરૂર કેમ પડી? શું નોકરીદાતા, જે અભિવ્યક્તિમાં રાજ્ય પણ સામેલ હશે, તે પેન્શન ચૂકવવા માટે બંધાયેલો છે? શું રોજગારનો કરાર સમાપ્ત થઈ ગયો હોય અને કર્મચારીએ સેવા આપવાનું બંધ કરી દીધું હોય તે પછી પણ અગાઉના કર્મચારીને પ્રદાન કરવાની નોકરીદાતા પર કોઈ જવાબદારી છે?

૧૯. પેન્શન શું છે? પેન્શનના લક્ષ્યાંકો શું છે? તે કયા જાહેર હિત અથવા હેતુ, જો કોઈ હોય, તો તેની સેવા કરવા માંગે છે? જો તે કોઈ જાહેર હેતુને પૂર્ણ કરવાનો પ્રયાસ કરે છે, તો શું તે ચોક્કસ તારીખ પહેલાં અને પછી નિવૃત્તિના આવા કૃત્રિમ વિભાજન દ્વારા નિષ્ફળ થઈ શકે છે? આપણે આ અને આનુષંગિક પ્રશ્નોના જવાબ શોધવાની જરૂર છે જેથી આ અરજીના પક્ષકારો વચ્ચે ન્યાય મળે.

૨૦. દેવકીનંદન પ્રસાદ વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય [૩] માં બંધારણીય ખંડપીઠે ચુકાદો આપ્યો હતો જેમાં આ અદાલતે અધિકૃત રીતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે પેન્શન એ એક અધિકાર છે અને તેની ચુકવણી સરકારની વિવેકબુદ્ધિ પર આધારિત નથી પરંતુ તે નિયમો દ્વારા સંચાલિત છે અને તે નિયમોની અંદર આવતા સરકારી કર્મચારીને પેન્શનનો દાવો કરવાનો અધિકાર છે.વધુમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે પેન્શનની મંજૂરી કોઈની વિવેકબુદ્ધિ પર આધારિત નથી.માત્ર સેવા અને અન્ય આનુષંગિક બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને રકમની માત્રા નક્કી કરવાના હેતુથી જ સત્તામંડળ માટે તે અસરનો આદેશ પસાર કરવો જરૂરી હોઈ શકે છે પરંતુ પેન્શન મેળવવાનો અધિકાર અધિકારીને આવા કોઈ આદેશને કારણે નહીં પરંતુ નિયમોના આધારે મળે છે.પંજાબ રાજ્ય વિરુદ્ધ ઈકબાલ સિંહમાં આ દ્રષ્ટિકોણની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી.”

૧૧.૭ શ્રી શેલતે આખરે રજૂઆત કરી હતી કે એકવાર રાજ્ય સરકાર યુ. જી. સી. ની ભલામણો પર રાજ્ય સરકાર દ્વારા તેમને ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલ પેન્શન મેળવવાના અરજદારોના અધિકારને સ્વીકારી લે અને પેન્શનના પુનરાવર્તનની સમાન લાગુ પડવાની સુસંગતતા સાથે, અરજદારોની તરફેણમાં એક લાગુ કરી શકાય તેવો અને કાયદેસર અધિકાર બનાવવામાં આવે છે અને તેથી, આવા

અધિકારને અનુગામી સ્પષ્ટતા દ્વારા નકારી શકાય નહીં, જો કે તે ઠરાવના સ્વરૂપમાં હોઈ શકે છે અને તેથી, રાજ્યને અરજદારોને લાભ નકારવાનો કોઈ અધિકાર નથી.

૧૨. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર ઠાકુરે મોટા ભાગે વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી શેલતની દલીલો સ્વીકારી હતી અને રજૂઆત કરી હતી કે રાજ્ય, જેણે GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ હેઠળ પેન્શનના પુનરાવર્તનનો લાભ આપ્યો હતો, તેણે હવે લગભગ પાંચ વર્ષ GR તારીખ ૨૬/૦૨/૨૦૧૪ થયા પછી જારી કરાયેલા અનુગામી ઠરાવ દ્વારા તેને પાછો ખેંચવાની માંગ કરી છે.

૧૨.૧ યુજીસીને ભારત સરકારના ૧૫/૧૨/૨૦૦૯ ના સંદેશાવ્યવહાર ઉપરાંત, શ્રી મિહિર ઠાકુરે ભારત સરકારના ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગના માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલયના ૦૪/૦૬/૨૦૦૯ ના સંદેશાવ્યવહારનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો હતો, જે એલપીએ નંબર ૧૧૭૫/૨૦૧૪ ના પૃષ્ઠ No.Z/૪૧ પર મૂકવામાં આવ્યો છે.તેમણે કોર્ટનું ધ્યાન કોષ્ટક-૪ તરફ દોર્યું હતું, જે પાનું No.Z/૪૫ પર મૂકવામાં આવ્યું હતું, જેમાં ૩ વર્ષની સેવા સાથે વ્યાખ્યાનો (પસંદગી ગ્રેડ) ના સુધારેલા પગારનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ૧૨૦૦૦-રૂપિયા ૪૨૦-રૂપિયા ૧૮,૩૦૦ના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણને સુધારીને ૩૭,૪૦૦-રૂપિયા ૬૭૦૦૦ વતા રૂપિયા

૯૦૦૦ના એ. જી. પી. કરવામાં આવ્યું હતું અને આ સમગ્ર ભારતમાં સમાન રીતે લાગુ કરવામાં આવે છે.તેથી, આને ધ્યાનમાં રાખીને અને સુધારેલા પગારના ૫૦ ટકા કેન્દ્રીય રીતે ઉપલબ્ધ કરાવવાના સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારોને અરજીઓમાં વિનંતી કરાયેલ પેન્શનનો હક મળશે.

૧૨.૨ શ્રી ઠાકુરે રજૂઆત કરી હતી કે GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ ની કલમ-૯.૨ માં દેખાતા "અનુરૂપ" શબ્દનો અર્થ સ્કેલ સાથે સંબંધિત હોવો જરૂરી છે અને તેથી, તેમણે આ કોર્ટનું ધ્યાન પંકજક્ષી (મૃત) ના કેસમાં ચુકાદામાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા એલ. આર. એસ. દ્વારા આપવામાં આવેલા અનુરૂપ શબ્દના અર્થઘટન તરફ દોર્યું હતું.& અન્યો વિરુદ્ધ ચંદ્રિકા અને અન્યો, જે. ટી. ૨૦૧૬ (૨) એસ. સી., પાનું No.૫૪૫ માં નોંધાયેલ છે.સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબનો અર્થ સ્વીકાર્યો છે:-

“શોર્ટર ઓક્સફર્ડ ડિક્શનરીમાં 'અનુરૂપ' શબ્દની વ્યાખ્યા 'પાત્ર અને કાર્યમાં જવાબ આપવા' તરીકે કરવામાં આવી છે.” આ અર્થ શિયાળો વિરુદ્ધ પરિવહન મંત્રાલય [૧૯૭૨ NZLR ૫૩૯] માં અપનાવવામાં આવ્યો છે જેમાં તે નીચે મુજબ જોવા મળ્યો છે:

“આપણે કલમ ૨૦-A માં 'અનુરૂપ' વાંચીએ છીએ, જેમાં જૂના જેવા જ વિષય સાથે વ્યવહાર કરતા નવા વિભાગનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે, જે એવી રીતે અથવા પરિણામ સાથે હોય છે જે જૂનાથી એટલો અલગ ન હોય કે ટૂંકા ઓક્સફર્ડ અંગ્રેજી શબ્દકોશમાં આપવામાં આવેલા 'અનુરૂપ' શબ્દના સ્વીકૃત અર્થને દબાવવા માટે-‘પાત્ર અને કાર્યમાં જવાબ આપવો; સમાન’.નવો (વિભાગ) જૂના જવાબ આપે છે. પાત્ર અને કાર્યમાં; તે હેતુમાં સમાન છે, તે જ વસ્તુ કરવા માટે સૂચવે છે, અને તે જ પરિણામ ઉત્પન્ન કરવા માટે રચાયેલ છે.આપણે તેને 'અનુરૂપ' વિભાગ માનીએ છીએ.” (શબ્દો અને શબ્દસમૂહો, ત્રીજી આવૃત્તિ, વોલ્યુમ જુઓ. ૧) ”

૧૨.૩ તેથી જ્યારે GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ માં 'અનુરૂપ' શબ્દનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, ખાસ કરીને કલમ-૯.૨, જે પગાર ધોરણના સંબંધમાં છે, ત્યારે સંદર્ભ માત્ર સ્કેલ ચૂકવવા માટે હોવો જોઈએ અને 'પોસ્ટ', 'પગાર' વગેરે જેવા અન્ય કોઈ શબ્દ માટે નહીં.

૧૩. વિદ્વાન વકીલ શ્રી જી. એમ. જોશીએ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલોની દલીલો સ્વીકારી હતી અને વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે રાજ્ય સરકારના સંબંધિત વિભાગે

માત્ર પેન્શનના પુનરાવર્તનને જ સ્વીકાર્યું નથી, પરંતુ તેને અસર પાડા કરી છે અને તેથી, જો અન્ય વકીલો દ્વારા પ્રચાર કરાયેલી રજૂઆતો સ્વીકારવામાં આવે તો તે આ મુદ્દાઓને પાડા આવરી લેશે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને તેમનો કેસ વધુ સારા સ્તરે છે.

૧૪. રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એડિશનલ એડવોકેટ જનરલ શ્રી P.K.Jani એ રજૂઆત કરી હતી કે કર્મચારીને પેન્શન આપવું એ રાજ્યનું હિતકારી કાર્ય છે અને તેથી, રાજ્ય એકમાત્ર સત્તા છે જે અરજદારોને પેન્શન કેવી રીતે ઉપલબ્ધ કરાવવું તે નક્કી કરી શકે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે રાજ્યએ અરજદારોને ઉચ્ચ અને શુષ્ક રાખ્યા નથી, પરંતુ હકીકતમાં, અરજદારો દ્વારા તેમના પેન્શન માટે અનુક્રમે મોટી રકમ પ્રાપ્ત થાય છે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારો દ્વારા તેમના પેન્શનની ગણતરી કરવા અને ખાસ રીતે પેન્શનના પુનરાવર્તનને લાગુ કરવા માટે કરવામાં આવેલી રજૂઆતો કોઈપણ કાયદા, નિયમો અથવા માર્ગદર્શિકા દ્વારા સમર્થિત નથી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારો જે ઈચ્છે છે તે એ છે કે ભલે તેઓ ૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયા હોય, તેમ છતાં રાજ્યએ તેમને સેવામાં હોવાનું માનવું જોઈએ અને માત્ર ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ ના રોજ નિવૃત્ત થવું જોઈએ, જે છઠ્ઠા પગાર પંચને અસર કરવાની તારીખ છે. આવી કાલ્પનિક પરિસ્થિતિ રાજ્ય દ્વારા સ્વીકારી શકાતી નથી કારણ કે તે રાજ્યના અન્ય કર્મચારીઓ દ્વારા પેન્શન મેળવવાની બાબતમાં

વિસંગતતા પેદા કરશે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારોના મોટાભાગના કેસોમાં, તેમનું પેન્શન પેન્શનના નિયમો અનુસાર પહેલેથી જ નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારબાદ, અરજદારો દ્વારા આવા નિર્ધારણ પર ક્યારેય વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો નથી.રાજ્યએ તેના તમામ કર્મચારીઓ માટે પેન્શનમાં સુધારો કરવાની એક સમાન પ્રથા અપનાવી છે અને અરજદારો અલગ સારવારનો દાવો કરી શકતા નથી.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ટાંકવામાં આવેલા ઉદાહરણને આંખ આડા કાન કરીને અનુસરવાની જરૂર નથી કારણ કે તેને આ આધાર પર અલગ કરી શકાય છે કે ગુજરાત રાજ્યએ ખાસ કરીને તેના GR તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૦૯ માં બાકાત રાખવા માટે જોગવાઈ કરી છે અને તે પછીના GR તારીખ ૨૬/૦૨/૨૦૧૪ દ્વારા સ્પષ્ટ કરવામાં આવી હતી.

૧૫. વિદ્વાન એડિશનલ એડવોકેટ જનરલે સુપ્રીમ કોર્ટના નીચેના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખ્યો હતો:—

૧. એમ. પી. રૂલ એગ્રિકલ્ચર એક્સ્ટેન્શન ઓફિસર્સ એસોસિએશન વિરુદ્ધ એમ. પી. રાજ્ય અને અન્યના કિસ્સામાં, ૨૦૦૪ (૪) એસ. સી. સી. માં અહેવાલ, પાન નંબર ૬૪૬.ઉપરોક્ત ચુકાદાના પરિચ્છેદ-૧૩ અને ૨૬ નીચે મુજબ વાંચે છે:—

“૧૩. પગાર પંચની રચના કર્મચારીઓની ફરજો અને કાર્યો અને તેની પ્રકૃતિ અને તેથી જરૂરી શૈક્ષણિક લાયકાતોનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે કરવામાં આવે છે.જો કે પગાર પંચને એક નિષ્ણાત સંસ્થા માનવામાં આવે છે, તેમ છતાં રાજ્ય તેના વિવેક અને માન્ય નીતિ-નિર્ણયને આગળ વધારવામાં તેની ભલામણોને સ્વીકારી શકે છે અથવા ન પણ સ્વીકારી શકે છે.ભારતના બંધારણની કલમ ૩૦૯ સાથે જોડાયેલી જોગવાઈ દ્વારા તેને આપવામાં આવેલા તેના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને રાજ્ય એકપક્ષીય રીતે યોગ્ય નિયમો બનાવીને તેના કર્મચારીઓની સેવાની શરતો બનાવી અથવા સુધારી શકે છે.ઉપરોક્ત જોગવાઈની દ્રષ્ટિએ રાજ્ય પણ તેની પાછલી અસર આપવાનો હકદાર છે.રાજ્ય દ્વારા એક નીતિ-નિર્ણય અપનાવવામાં આવ્યો હતો કે વિસ્તરણ અધિકારીઓની જગ્યા માત્ર સ્નાતકો દ્વારા જ ભરવામાં આવશે.આ પ્રકારના નીતિ-નિર્ણયને દેખીતી રીતે મનસ્વી અથવા અતાર્કિક ન કહી શકાય, જે ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ના રોષને આકર્ષિત કરે છે.બિન-સ્નાતક માટે રાજ્ય દ્વારા ડાઇંગ સ્કેલ પ્રદાન કરવામાં આવ્યું હતું.જરૂરી શૈક્ષણિક લાયકાત ધરાવતી વ્યક્તિઓમાંથી જ નવી ભરતી કરવાની હતી.નવી ભરતી

કરનારાઓ અને સમાન લાયકાત ધરાવતા સેવાસ્ત કર્મચારીઓ વચ્ચે કોઈ ભેદભાવ ટાળવા માટે, રાજ્યએ હાલના ડિગ્રી ધારકોને પણ વધુ પગાર આપવા માટે ગેરકાયદેસર રીતે કામ કર્યું હોવાનું ન કહી શકાય.કલમ ૧૪, તે તુરં છ છે, વાજબી વર્ગીકરણને પ્રતિબંધિત કરતું નથી.

૨૬. તે સાચું હોઈ શકે છે કે જ્યારે પગાર પંચ દ્વારા ભલામણો કરવામાં આવે છે, ત્યારે નોકરીનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે, પરંતુ તે પોતે જ રિટ જારી કરીને અથવા ફરજિયાત સ્વરૂપમાં ભલામણોને અમલમાં મૂકવાનો આધાર ન હોઈ શકે, જો કે રાજ્યએ તેને સંપૂર્ણ રીતે સ્વીકાર્યું ન હતું અને નીતિ-નિર્ણય વિકસાવીને તેનાથી વિપરીત નિયમો બનાવ્યા હતા, જેને મનસ્વી અથવા ભેદભાવપૂર્ણ ન કહી શકાય.”

II. યુ. પી. રાજ્ય અને અન્યોના કિસ્સામાં, વિરુદ્ધ યુ. પી. સેલ્સ ટેક્સ ઓફિસર્સ ગ્રેડ II એસોસિએશન, ૨૦૦૩ (૬) એસ. સી. સી. માં અહેવાલ આપ્યો હતો, પાન નંબર ૨૫૦.ઉપરોક્ત ચુકાદાના પરિચ્છેદ-૧૧ અને ૧૩ નીચે મુજબ વાંચે છે:-

“૧૧. પગાર પંચ જેવી નિષ્ણાત સંસ્થાઓનો નિર્ણય સામાન્ય રીતે ન્યાયિક સમીક્ષાને આધિન નથી તે કાયદાકીય સ્થિતિને નકારી શકાય નહીં કારણ કે પગાર નિર્ધારણ એ વિવિધ સેવાઓમાં યોજાયેલી જગ્યાઓના વિવિધ પાસાઓ અને કર્મચારીઓની ફરજોની પ્રકૃતિમાં જવાની ક્વાયત છે.જોકે, વર્તમાન કેસમાં પગાર પંચની ભલામણના અહેવાલ સામે ન્યાયિક સમીક્ષાની માંગ કરવામાં આવી નથી.પ્રતિવાદી/સંગઠને પગાર પંચના અહેવાલ અને ભલામણોના આધારે સરકારના ઠરાવના અમલીકરણ પર સવાલ ઉઠાવ્યો છે.

૧૩. ઉચ્ચ અદાલતે એ પ્રશ્નનો પણ જવાબ આપ્યો છે કે શું વેપાર કરવેરા અધિકારીઓને જિલ્લા સ્તરના અધિકારીઓથી અલગ રીતે વ્યવહાર કરી શકાય છે.પગાર પંચે કરવેરા વિભાગમાં વેપાર કરવેરા અધિકારીઓના કેસોને રાજ્ય સરકારના અન્ય વિભાગોમાં જિલ્લા સ્તરના અધિકારીઓથી અલગ રીતે ધ્યાનમાં લીધા હતા, પરંતુ બંને અધિકારીઓ માટે ૪૦૦- ૭૫૦/- ના પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલમાં પંચે રૂપિયા ૬૨૫-

૧૧૭૦-ના સુધારેલા સ્કેલની ભલામણ કરી હતી.ત્યારબાદ, સરકારી ઠરાવમાં અધિકારીઓને રૂપિયા ૪૦૦-૭૫૦-ના પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલમાં રૂપિયા ૬૨૫-૧૨૪૦ ના પગાર ધોરણની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.સરકારના ઠરાવને અનુસરીને, કરવેરા વિભાગ અથવા અન્ય વિભાગોમાં તમામ અધિકારીઓ કે જેઓ રૂપિયા ૪૦૦-૭૫૦ ના પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલ ધરાવે છે-તેમને રૂપિયા ૬૨૫-૧૨૪૦ ના સુધારેલા સ્કેલની મંજૂરી આપવી જરૂરી હતી-અને પગાર પંચના અહેવાલના આધારે તેમની વચ્ચે કોઈ ભેદભાવ કરી શકાતો ન હતો.ઉચ્ચ અદાલતે વેપાર કરવેરા અધિકારીઓની ફરજો અને કાર્યોની પ્રકૃતિની તપાસ કરી છે.ઉચ્ચ ન્યાયાલય યોગ્ય રીતે એવા નિષ્કર્ષ પર આવ્યું છે કે વેપાર કરવેરા અધિકારીઓ જિલ્લાની અંદર અને કેટલીકવાર બહાર વહીવટી અને અર્ધ-ન્યાયિક કાર્યોનો ઉપયોગ કરે છે અને તે અર્થમાં, અન્ય વિભાગોમાં જિલ્લા સ્તરના અધિકારીઓની સમકક્ષ જિલ્લા સ્તરના અધિકારીઓ તરીકે ગણવામાં આવે છે.વહીવટી પદાનુક્રમમાં કાર્યાત્મક રીતે તેમની ભૂમિકા અને તેમના નોંધપાત્ર યોગદાનના મહત્વને આયોગના અહેવાલના અમલીકરણની પ્રક્રિયામાં આયોગ દ્વારા પ્રશંસા કરાયેલ

અથવા આખરે સરકાર દ્વારા વધુ સારી સારવાર માટે વિચારણા કરાયેલ અન્ય લોકોની સરખામણીમાં પણ કોઈ પણ રીતે ઓછું કરી શકાતું નથી.એવું લાગે છે કે સરકારનો તારીખનો ૨૯-૧૨-૧૯૮૧ ઠરાવ અને ખાસ કરીને ઉપર ટાંકવામાં આવેલા તેના સંબંધિત ભાગમાં, કરવેરા વિભાગ તેમજ અન્ય વિભાગોમાં રૂપિયા ૪૦૦-૭૫૦ ના પૂર્વ-સુધારેલા ધોરણ ધરાવતા અધિકારીઓ વચ્ચે કોઈ તફાવત નથી.અસરકારક રીતે, સરકારના ઠરાવનો અમલ ભેદભાવપૂર્ણ હોવાનું જણાય છે અને હાઈકોર્ટ દ્વારા રાજ્ય સરકારને સમાન પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણ ધરાવતા જિલ્લા સ્તરના અધિકારીઓની સમકક્ષ વેપાર કરવેરા અધિકારીઓને રૂપિયા ૬૯૦-૧૪૨૦ નું સુધારેલું પગાર ધોરણ આપવાનો નિર્દેશ આપીને યોગ્ય રીતે દખલ કરવામાં આવી છે.”

III. ટાટા સેલ્યુલર વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયાના કિસ્સામાં, એ. આઈ. આર. ૧૯૯૬ એસ. સી. માં અહેવાલ, પાન નંબર ૧૧.ઉપરોક્ત ચુકાદાનો સંબંધિત પરિચ્છેદ નીચે મુજબ છે:-

“૮૫. તે નકારી શકાય નહીં કે ન્યાયિક સમીક્ષાના સિદ્ધાંતો મનસ્વીતા અથવા પક્ષપાતને રોકવા માટે સરકારી સંસ્થાઓ દ્વારા કરારની સત્તાઓના ઉપયોગને લાગુ પડશે.જો કે, તે સ્પષ્ટપણે જણાવવું આવશ્યક છે કે ન્યાયિક સમીક્ષાની તે સત્તાના ઉપયોગમાં અંતર્ગત મર્યાદાઓ છે.સરકાર રાજ્યની નાણાકીય બાબતોની સંરક્ષક છે.તેનાથી રાજ્યના નાણાકીય હિતનું રક્ષણ થવાની અપેક્ષા છે.સૌથી ઓછી અથવા અન્ય કોઈપણ ટેન્ડર નકારી કાઢવાનો અધિકાર હંમેશા સરકારને ઉપલબ્ધ હોય છે.પરંતુ, ટેન્ડર સ્વીકારતી વખતે અથવા નકારતી વખતે બંધારણની કલમ ૧૪માં નિર્ધારિત સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં રાખવા પડશે.જો સરકાર શ્રેષ્ઠ વ્યક્તિ અથવા શ્રેષ્ઠ અવતરણ મેળવવાનો પ્રયાસ કરે તો કલમ ૧૪ના ઉલ્લંઘનનો કોઈ પ્રશ્ન જ નથી.પસંદગીના અધિકારને મનસ્વી સત્તા ગણી શકાય નહીં.અલબત્ત, જો ઉપરોક્ત શક્તિનો ઉપયોગ કોઈ પણ કોલેટરલ હેતુ માટે કરવામાં આવે તો તે શક્તિનો ઉપયોગ રદ કરવામાં આવશે.

૮૬. વહીવટી બાબતોમાં ન્યાયિક શોધ એ બાબતો નક્કી કરવા માટે વહીવટી વિવેકબુદ્ધિ વચ્ચે યોગ્ય સંતુલન શોધવાનું રહ્યું છે, પછી ભલે તે કરારની હોય કે રાજકીય પ્રકૃતિની

અથવા સામાજિક નીતિના મુદ્દાઓ હોય; આમ તે અનિવાર્યપણે ન્યાયી નથી અને કોઈપણ અન્યાયનો ઉકેલ લાવવાની જરૂર નથી.આવા અન્યાયને ન્યાયિક સમીક્ષા દ્વારા યોગ્ય ઠેરવવામાં આવે છે.

૯૦. ન્યાયિક સમીક્ષા એ નિર્ણયની ગુણવત્તાની સમીક્ષા સાથે સંબંધિત નથી કે જેના સમર્થનમાં ન્યાયિક સમીક્ષાની અરજી કરવામાં આવે છે, પરંતુ નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા પોતે જ છે.

૯૩. કોર્ટની ફરજ છે કે તે પોતાની જાતને કાયદેસરતાના પ્રશ્ન સુધી મર્યાદિત રાખે.તેની ચિંતા હોવી જોઈએ;

૧. શું નિર્ણય લેવાની સત્તાએ તેની સત્તાઓ વટાવી દીધી છે?

૨. તેમણે કાયદાની ભૂલ કરી છે.

૩. તેણે કુદરતી ન્યાયના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે.

૪. એવા નિર્ણય પર પહોંચ્યા કે જે કોઈ વાજબી ટ્રિબ્યુનલ સુધી પહોંચી શક્યા ન હોત.

૫. પોતાની સત્તાનો દુરુપયોગ કર્યો.

૯૪. તેથી, તે નક્કી કરવાનું કોર્ટનું કામ નથી કે તે નીતિના અનુરૂપ કોઈ ચોક્કસ નીતિ અથવા ચોક્કસ નિર્ણય વાજબી છે કે નહીં.તે માત્ર તે જ રીતે સંબંધિત છે કે જેમાં તે નિર્ણયો લેવામાં આવ્યા છે.ન્યાયી રીતે વર્તવાની ફરજની હદ દરેક કેસમાં અલગ અલગ હશે.ટૂંકમાં કહીએ તો, જે આધારો પર વહીવટી કાર્યવાહી ન્યાયિક સમીક્ષા દ્વારા નિયંત્રણને આધિન છે તેને નીચે મુજબ વર્ગીકૃત કરી શકાય છે:

- ((૧) ગેરકાયદેસરતા:આનો અર્થ એ છે કે નિર્ણય લેનારે યોગ્ય રીતે સમજવું જોઈએ કે કાયદો તેની નિર્ણય લેવાની શક્તિને નિયંત્રિત કરે છે અને તેને અમલમાં મૂકવો જોઈએ.
- ((૨) અપિવેકીતા, એટલે કે, વેક્સબરી અપિવેકીતા.
- ((૩) પ્રક્રિયાગત અયોગ્યતા.

૯૫. ઉપરોક્ત માત્ર વ્યાપક આધારો છે પરંતુ તે સમય જતાં વધુ આધારો ઉમેરવાની શક્યતા નકારી નથી શકતી.હકીકતમાં, આર વિરુદ્ધ સેક્રેટરી ઓફ સ્ટેટ ફોર ધ હોમ ડિપાર્ટમેન્ટ એક્સ પાર્ટી બ્રિન્ડ, (૧૯૯૧) ૧ એસી ૬૯૬ માં, લોર્ડ ડિપ્લોકે ખાસ કરીને એક વિકાસનો ઉલ્લેખ કર્યો છે, એટલે કે પ્રમાણસરતાના સિદ્ધાંતની સંભવિત માન્યતા.આ તમામ

કેસોમાં અપનાવવાની કસોટી એ છે કે કોર્ટે, 'પ્રકૃતિ અને માત્રામાં કંઈક ખોટું થયું છે કે કેમ તે ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ, જેમાં તેના હસ્તક્ષેપની જરૂર છે.

૧૧૩. ઉપરોક્તમાંથી સમજી શકાય તેવા સિદ્ધાંતો આ પ્રમાણે છે:

- (૧) આધુનિક વલણ વહીવટી કાર્યવાહીમાં ન્યાયિક સંયમ તરફ નિર્દેશ કરે છે.
- (૨) કોર્ટ અપીલની અદાલત તરીકે બેસતી નથી પરંતુ માત્ર જે રીતે નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો તેની સમીક્ષા કરે છે.
- (૩) કોર્ટ પાસે વહીવટી નિર્ણયને સુધારવાની નિપુણતા નથી.જો વહીવટી નિર્ણયની સમીક્ષાની મંજૂરી આપવામાં આવે તો તે જરૂરી કુશળતા વિના તેના પોતાના નિર્ણયને બદલશે, જે પોતે ખોટી હોઈ શકે છે.
- (૪) ટેન્ડર માટેના આમંત્રણની શરતો ન્યાયિક તપાસ માટે ખુલ્લી ન હોઈ શકે કારણ કે ટેન્ડર માટેનું આમંત્રણ કરારના ક્ષેત્રમાં છે.સામાન્ય રીતે કહીએ તો, ટેન્ડર સ્વીકારવાનો અથવા બાંધકામનો એવોર્ડ આપવાનો નિર્ણય અનેક સ્તરો દ્વારા

વાટાઘાટોની પ્રક્રિયા દ્વારા કરવામાં આવે છે.વધુ વખત, આવા નિર્ણયો નિષ્ણાતો દ્વારા ગુણાત્મક રીતે લેવામાં આવે છે.

(પ) સરકારને કરારની સ્વતંત્રતા હોવી જોઈએ.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, સાંધામાં નિષ્પક્ષતા એ વહીવટી ક્ષેત્રમાં અથવા અર્ધ વહીવટી ક્ષેત્રમાં કાર્યરત વહીવટી સંસ્થા માટે જરૂરી સહવર્તી છે.જો કે, નિર્ણયની ચકાસણી માત્ર વેડ્સબરીના વાજબીતાના સિદ્ધાંત (ઉપર દર્શાવેલ તેના અન્ય તથ્યો સહિત) ની અરજી દ્વારા થવી જોઈએ નહીં, પરંતુ પૂર્વગ્રહથી પ્રભાવિત ન હોય અથવા દુર્ભાવનાઓથી પ્રેરિત ન હોય તેવી મનસ્વીતાથી મુક્ત હોવો જોઈએ.

(ડ) નિર્ણયોને રદ કરવાથી વહીવટ પર ભારે વહીવટી બોજ પડી શકે છે અને તે વધેલા અને બિન-અંદાજિત ખર્ચ તરફ દોરી શકે છે.”

IV. વી. કસ્તુરી વિરુદ્ધ મેનેજિંગ ડિરેક્ટર, સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, બોમ્બે અને અન્યના કિસ્સામાં, એ. આઈ. આર. ૧૯૯૯ એસ. સી., પાન નંબર ૮૧ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.ઉપરોક્ત ચુકાદાના પરિચ્છેદ-૨૧ અને ૨૨ નીચે મુજબ વાંચે છે:-

“૨૧. જો નિવૃત્ત થનારી વ્યક્તિ તેની નિવૃત્તિ સમયે પેન્શન માટે પાત્ર છે અને જો તે સંબંધિત પેન્શન યોજનાના અનુગામી સુધારા દ્વારા સમય સુધી ટકી રહે છે, તો તે ઉન્નત પેન્શન મેળવવા માટે પાત્ર બનશે અથવા ત્યારબાદ અમલમાં મુકવામાં આવેલી પેન્શનની ગણતરીની નવી ફોર્મ્યુલા અનુસાર વધુ પેન્શન મેળવવા માટે પાત્ર બનશે, તો તે આવા આદેશની તારીખથી સુધારેલી પેન્શન જોગવાઈનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે કારણ કે જ્યારે તે બધાને વધારાનો લાભ આપવામાં આવી રહ્યો હોય ત્યારે તે જ વર્ગના પેન્શનરોના સભ્ય હશે.આવી સ્થિતિમાં સમાન વર્ગના પેન્શનરોને ઉપલબ્ધ વધારાના લાભને આ આધાર પર નકારી શકાય નહીં કે તેઓ જે તારીખે નિવૃત્ત થયા હતા તે તારીખ પહેલાં એક જ વર્ગના પેન્શનરોને ઉપરોક્ત વધારાના લાભ આપવામાં આવ્યા હતા, જેઓ આ પેન્શનરોને વધારાનો લાભ આપતી યોજના અમલમાં આવી ત્યાં સુધી બચી ગયા હતા.નાકારાના કેસ (એ. આઈ. આર. ૧૯૮૩ એસ. સી. ૧૩૦) (ઉપરોક્ત) ના ગુણોત્તરમાં તેમના મૂળિયા શોધતા નિર્ણયોની રેખા આ શ્રેણીના કેસોને આવરી લેશે.

વર્ગ II:

૨૨. જો કે, જો તેની નિવૃત્તિ સમયે કોઈ કર્મચારી પેન્શન મેળવવા માટે પાત્ર નથી અને પેન્શનરોના વર્ગની બહાર રહે છે, જો પછીથી સંબંધિત પેન્શન નિયમોમાં સુધારા દ્વારા પેન્શન યોજનાની કોઈપણ લાભદાયી છત્રને નવા વર્ગના પેન્શનરોને આવરી લેવા માટે વિસ્તૃત કરવામાં આવે અને જ્યારે આવી અનુગામી યોજના અમલમાં આવે ત્યારે અગાઉના બિન-પેન્શનર બચી શક્યા હોત, તો જ જો અગાઉની બિન-પેન્શનરોને પેન્શન યોજનાના આવા વિસ્તરણને આવી યોજના જાહેર કરતા અધિકારીઓ દ્વારા સ્પષ્ટપણે પૂર્વલક્ષી બનાવવામાં આવે; અગાઉની બિન-પેન્શનર જે આવી વિસ્તૃત પેન્શન યોજનાના આગમન પહેલા નિવૃત્ત થઈ છે તે આવી નવી વિસ્તૃત પેન્શન યોજનાનો લાભ મેળવી શકે છે. જો આવી નવી યોજના માત્ર સંભવિત હોય, તો જૂની નિવૃત્ત બિન-પેન્શનરો આવી નવી યોજનામાં ટકી રહે તો પણ આવી યોજનાનો લાભ મેળવી શકતા નથી. તેઓ તેના સ્વીપની બહાર રહેશે. આવી બીજી શ્રેણીના કેસોને આવરી લેતા આ

અદાલતના નિર્ણયો આ પ્રમાણે છે:કમાન્ડર, હેડ ક્વાર્ટર, કલકત્તા વિરુદ્ધ કેપ્ટન.બિપ્લબેન્દ્ર ચંદા, (૧૯૯૭) ૧ એસ. સી. સી. ૨૦૮:(૧૯૯૭ એ. આઈ. આર. એસ. સી. ડબલ્યુ. ૨૫૬૪) (ઉપરોક્ત) અને તમિલનાડુ સરકાર વિરુદ્ધ કે. જયરામન, (૧૯૯૭) ૯ એસ. સી. સી. ૬૦૬:(૧૯૯૭ એ. આઈ. આર. એસ. સી. ડબલ્યુ. ૧૪૩૪) (ઉપરોક્ત) અને અન્ય જેનો આપણે અગાઉ સંદર્ભ આપ્યો છે.જો પેન્શન લાભો માટેનો દાવેદાર સંતોષકારક રીતે તેના કેસને કેસોની પ્રથમ શ્રેણીમાં લાવે તો તે પેન્શન ગણતરીના વધારાના લાભો મેળવવા માટે હકદાર હશે, ભલે તે આવી વધારાની લાભદાયી જોગવાઈઓના અમલીકરણ પહેલાં નિવૃત્ત થયો હોય.પરંતુ જો બીજી બાજુ નિવૃત્ત કર્મચારીનો કેસ બીજી શ્રેણીમાં આવે છે, તો હકીકત એ છે કે તે નવી યોજનાના અમલમાં આવવાની સંબંધિત તારીખ પહેલાં નિવૃત્ત થયો છે, તે તેને આ પ્રકારનો નવો લાભ મેળવવાથી વંચિત કરશે.”

V. ભારત સંઘ વિરુદ્ધ એસ. આર. ઢીંગરા અને અન્યોના કિસ્સામાં, ૨૦૦૮ (૨) માં નોંધાયેલ એસ. સી. સી., પાન નંબર

૨૨૯.ઉપરોક્ત ચુકાદાના પરિરહેદ-૨૩ થી ૨૬ નીચે મુજબ વાંચે છે:-

“૨૩. અમારો અભિપ્રાય છે કે રેલવે બોર્ડે તારીખ ૨૯/૧૨/૧૯૯૯ બહાર પાડીને સ્પષ્ટતા કરી છે કે નિવૃત્તિ સમયે પેન્શન અને અન્ય લાભો માટે પહેલેથી જ ધ્યાનમાં લેવામાં આવતું ચાલુ ભથ્થું ૧/૧/૧૯૮૬ ના આધારે કલ્પનાત્મક ધોરણે સુધારેલા ૧૯૮૬ પહેલાના નિવૃત્તોના પગારમાં ઉમેરવામાં આવશે નહીં.એવું લાગે છે કે કારકુનીની ભૂલને કારણે પ્રતિવાદીઓ W. E. F. ૧/૧/૧૯૮૬ ના કાલ્પનિક લાભો ખોટી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા અને આવા નિવૃત્ત કર્મચારીઓને વધારાનું પેન્શન મળી રહ્યું છે.તે સારી રીતે સ્થાપિત છે કે ભૂલ કોઈ પણ પક્ષને કોઈ અધિકાર પ્રદાન કરતી નથી, અને તેને સુધારી શકાય છે.

૨૪. અમારો અભિપ્રાય છે કે પેન્શનની ગણતરી કરવા માટે રનિંગ અલાઉન્સનો લાભ માત્ર એક જ વાર ધ્યાનમાં લેવો જોઈએ.પ્રતિવાદીઓની નિવૃત્તિ સમયે પેન્શન નક્કી કરતી વખતે તેને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું હતું.અમારા મતે

ભવિષ્યની કોઈપણ ગણતરી માટે તેને ફરીથી ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર નથી.

૨૫. તે સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે એક જ ક્રમના કર્મચારીઓના બે સમૂહ જુદા જુદા સમયે નિવૃત્ત થાય છે, ત્યારે એક સમૂહ અન્ય સમૂહને આપવામાં આવેલા લાભનો દાવો કરી શકતો નથી કારણ કે તેઓ સમાન રીતે સ્થિત છે.તેઓ એક જ ક્રમ સાથે નિવૃત્ત થયા હોવા છતાં, તેઓ એક જ વર્ગ અથવા એકરૂપ જૂથના નથી.તેથી કલમ ૧૪ લાગુ પડતી નથી.નોકરીદાતા કોઈપણ નવી પેન્શન/નિવૃત્તિ યોજના શરૂ કરવા અથવા કોઈપણ હાલની યોજનાને બંધ કરવા માટે માન્ય રીતે કટ-ઓફ તારીખ નક્કી કરી શકે છે.ભેદભાવપૂર્ણ બાબત એ છે કે પાછલી અસરથી (અથવા સંભવિત રીતે) એક કટ-ઓફ તારીખ નક્કી કરીને પેન્શનરોના એક સમાન વર્ગને બે જૂથોમાં વિભાજિત કરીને અને તેમની સાથે અલગ વ્યવહાર કરવો (કર્નલ બી. જે. અક્કારા (નિવૃત્ત) વિરુદ્ધ ભારત સરકાર (૨૦૦૬) ૧૧ એસ. સી. સી. ૭૦૯, ડી. એસ. નકારા વિરુદ્ધ ભારત સરકાર (૧૯૮૩) ૧ એસ. સી. સી. ૩૦૫,

કૃષ્ણ કુમાર વિરુદ્ધ ભારત સરકાર (૧૯૯૦) ૪ એસ. સી. સી. ૨૦૭, ઇન્ડિયન એક્સ-સર્વિસીસ લીગ વિરુદ્ધ ભારત સરકાર (૧૯૯૧) ૨ એસ. સી. સી. ૧૦૪, વી. કસ્તુરી વિરુદ્ધ મેનેજિંગ ડિરેક્ટર, સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા (૧૯૯૮) ૮ એસ. સી. સી. ૩૦ અને યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ ડૉ. વિજયપુરાપુ સુબ્બયમ્મા (૨૦૦૦) ૭ એસ. સી. સી. ૬૬૨).

૨૬. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો અભિપ્રાય છે કે નિવૃત્તિ સમયે પ્રતિવાદીને આપવામાં આવેલા રનિંગ ભથ્થાનો લાભ તારીખ ૧૦/૨/૧૯૯૮ ના ઓફિસ મેમોરેન્ડમ દ્વારા ફરીથી આપવામાં આવશે નહીં.”

વી. ડબલ્યુ. બી. રાજ્યના કિસ્સામાં અને બીજું વિરુદ્ધ ડબલ્યુ. બી. સરકાર. પેન્શનર્સ એસોસિએશન્સ અને અન્યોએ ૨૦૦૨માં અહેવાલ આપ્યો હતો (૨) એસ. સી. સી., પાનું નંબર ૧૭૯. ઉપરોક્ત ચુકાદાનો સંબંધિત પરિચ્છેદ નીચે મુજબ છે:—

“૧૬. પ્રતિવાદીઓનો કેસ એક તરફ પેન્શન યોજના અને બીજી તરફ સુધારેલા પગાર ધોરણ વચ્ચે તફાવત કરવામાં નિષ્ફળતા પર આધારિત છે.પેન્શન યોજનાઓ પશ્ચિમ બંગાળ સેવાઓ (મૃત્યુ-કમ-નિવૃત્તિ) નિયમો, ૧૯૭૧ (ત્યારબાદ '૧૯૭૧ નિયમો' તરીકે ઓળખાય છે) પર આધારિત છે, જે કલમ ૩૦૯ હેઠળ ઘડવામાં આવ્યા હતા.આ નિયમો અમારા હેતુઓ માટે સુસંગત ન હોય તેવા કેટલાક અપવાદોને બાદ કરતાં તમામ રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓને લાગુ પડે છે.આ નિયમો એવી જોગવાઈ કરે છે કે સરકારી કર્મચારીના પેન્શન માટેના દાવાનું નિયમન તે સમયે અમલમાં રહેલા નિયમો દ્વારા થાય છે જ્યારે સરકારી કર્મચારી રાજીનામું આપે છે અથવા નિવૃત્તિ પર અથવા અન્યથા સેવામાંથી રજા આપવામાં આવે છે.નિયમ ૬૭ એ પેન્શનની રકમ સાથે સંબંધિત છે જે વેતન પર નક્કી કરવામાં આવે છે, જેનો અર્થ કલમ ૭ (૧) (ડી) હેઠળ શબ્દની વ્યાખ્યાના સંદર્ભમાં પશ્ચિમ બંગાળ સેવા નિયમોના નિયમ ૫ (૨૮) માં વ્યાખ્યાયિત 'પગાર' થાય છે, જે અધિકારીને તેની નિવૃત્તિ પહેલાં તરત જ મળી રહ્યો હતો.પશ્ચિમ બંગાળ સેવા નિયમો, ભાગ ૧ ના નિયમ ૫ (૨૮) ની પેટા-કલમ (૧) એ પગારને આ રીતે વ્યાખ્યાયિત કર્યો છે:

"પગારનો અર્થ એ છે કે સરકારી કર્મચારી દ્વારા વિશેષ પગાર અથવા વ્યક્તિગત લાયકાતને ધ્યાનમાં રાખીને આપવામાં આવેલા પગાર સિવાયના પગાર તરીકે માસિક રકમ કે જે તેના દ્વારા નોંધપાત્ર રીતે અથવા કાર્યકારી ક્ષમતામાં રાખવામાં આવેલા પદ માટે મંજૂર કરવામાં આવી છે અથવા કેડરમાં તેના હોદ્દાને કારણે તે હકદાર છે.

૧૭. તેથી જ્યાં સુધી ૧૯૭૧ના નિયમોમાં વ્યાખ્યાયિત વેતનમાં ફેરફાર ન થાય ત્યાં સુધી પેન્શન કર્મચારી દ્વારા તેની નિવૃત્તિ પહેલાં તરત મેળવેલા પગાર સાથે સંકળાયેલું રહેશે. જ્યાં સુધી ૧૯૮૬ પૂર્વેના નિવૃત્ત લોકોની વાત છે ત્યાં સુધી ૧૯૯૦ના આરઓપીએ નિયમો દ્વારા આ કરવામાં આવ્યું નથી.

૧૮. આરઓપીએ નિયમો, ૧૯૯૦ ત્રીજા રાજ્ય પગાર પંચની ભલામણ પર આધારિત હતા. ચોથા કેન્દ્રીય પગાર પંચની ભલામણો અને ભારત સરકારના નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓની ચોક્કસ શ્રેણીઓના

પગારના માળખા અને સેવાની શરતોની તપાસ કરવા માટે રાજ્ય સરકાર દ્વારા નાણાં વિભાગના ઠરાવ નંબર ૮૦૫-એફ દ્વારા તારીખ ૩૦ જાન્યુઆરી ૧૯૮૭ના રોજ ત્રીજા રાજ્ય પગાર પંચની રચના કરવામાં આવી હતી.ત્રીજા રાજ્ય પગાર પંચે સંદર્ભના સંદર્ભમાં તે કર્મચારીઓના પગાર ધોરણ અને અન્ય લાભોમાં સુધારો કર્યો હતો અને એ પણ ભલામણ કરી હતી કે પગાર, ભથ્થાં અને સેવાની શરતો અંગેના પગાર પંચના અહેવાલને ૧-૧-૮૬ થી અમલમાં મૂકવો જોઈએ કારણ કે તે તે તારીખ હતી જેમાંથી કેન્દ્ર સરકારના કર્મચારીઓ અને મોટા ભાગના અન્ય રાજ્યોના કર્મચારીઓને સુધારેલા પેત્રનનો લાભ મળ્યો હતો.રાજ્યના નાણાકીય સંસાધનોને ધ્યાનમાં રાખીને, ત્રીજા પગાર પંચે એવી પણ ભલામણ કરી હતી કે ૧-૧-૮૬ થી કલ્પનાત્મક અસરકારકતા હોવી જોઈએ અને તેના આધારે બાકી નીકળતી રકમ ફક્ત ૧-૧-૮૮ પછીના સમયગાળા માટે જ કર્મચારીઓને ચૂકવવી જોઈએ.વધુમાં એવી ભલામણ કરવામાં આવી હતી કે ૧-૧-૮૬ પછી નિવૃત્ત થનારા પેન્શનરોને સુધારેલા ધોરણમાં પગાર નિર્ધારણનો લાભ અને તેમના પેન્શનની ગણતરીના ભથ્થાની મંજૂરી

આપવી જોઈએ, જેમાં જ્યાં જરૂરી હોય ત્યાં સુધારો કરી શકાય છે.

૧૯. રાજ્ય સરકારે ત્રીજા પગાર પંચની ભલામણો સ્વીકારી હતી અને કલમ ૩૦૯ હેઠળ આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને ૧૨ જાન્યુઆરી, ૧૯૯૦ના રોજ આરઓપીએ નિયમો પ્રકાશિત કર્યા હતા. ૧-૧-૮૬ ની^{અસર} સાથે પગાર ધોરણમાં સુધારાના પરિણામે, જે રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓનો પગાર આરઓપીએ નિયમો, ૧૯૯૦ હેઠળ નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો, તેમના સંબંધમાં પેન્શનરી લાભોની પણ ફરીથી ગણતરી કરવામાં આવી હતી. જે કર્મચારીઓ ૧-૧-૮૬ પછી નિવૃત્ત થયા હતા તેમના પેન્શનરી લાભોના સંદર્ભમાં રૂપમી એપ્રિલ, ૧૯૯૦ના મેમોરેન્ડમ નંબર ૪૦૫૬-F દ્વારા આરઓપીએ નિયમો, ૧૯૯૦ના સંદર્ભમાં સુધારેલા પગારના આધારે કલ્પનાત્મક રીતે સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો, જે પણ કલ્પનાત્મક રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો.

૨૦. નોંધપાત્ર બાબત એ છે કે ૧૯૭૧ના નિયમોમાં 'વેતન' શબ્દની વ્યાખ્યામાં સુધારો કરવામાં આવ્યો ન હતો. જેમ કે પેન્શનની ગણતરી ૧૯૭૧ના નિયમોમાં વ્યાખ્યાયિત વેતનના આધારે કરવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું, એટલે કે નિવૃત્તિ પહેલાં તરત જ મેળવેલ છેલ્લો પગાર. ૧૯૮૬ પહેલાના પેન્શનરોના પગારમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો ન હતો. ત્રીજા પગાર પંચે કટ ઓફ તારીખ તરીકે ૧-૧-૮૬ પસંદ કરવાનું કારણ આપ્યું હતું. જેમ કે કૃષેના કુમાર વિરુદ્ધ ભારત સંઘ, (ઉપરોક્ત) અને ભારત સંઘ વિરુદ્ધ પી. એન. મેનન (ઉપરોક્ત) માં માત્ર કટ ઓફ તારીખ નક્કી કરવામાં આવી છે એટલા માટે આ કવાયતને અમાન્ય બનાવશે નહીં, જો કે કટ ઓફ તારીખની તરત પહેલાં સેવામાં રહેલા લોકો પગારના સુધારેલા ધોરણના લાભથી વંચિત રહેશે. તે આવી તારીખની પસંદગી અંતર્ગત વિચારણાઓની સુસંગતતા પર આધારિત હશે. ત્રીજા પગાર પંચ દ્વારા જણાવવામાં આવેલું કારણ મનસ્વી અથવા અપ્રસ્તુત ન કહી શકાય.

૨૧. કારણ કે પગારના ધોરણને ૧-૧-૮૬ થી સુધારવામાં આવ્યું હતું, આવા કર્મચારીઓ માટે પેન્શનનું પુનઃગણતરી જેને

આવશ્યકતાના સુધારેલા ધોરણ આપવામાં આવ્યા હતા તે જ કટ ઓફ તારીખ સુધી મર્યાદિત હતું.૨૫મી એપ્રિલ, ૧૯૯૦ના વિવાદિત મેમોરેન્ડમ નંબર ૪૦૫૬-એફ દ્વારા ૬મી જુલાઈ, ૧૯૮૮ના મેમોરેન્ડમ નંબર ૭૫૩૦-એફ અને નંબર ૭૫૩૧-એફ દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવેલ વર્તમાન ફોર્મ્યુલા અનુસાર પોસ્ટ ૧-૧-૮૬ નિવૃત્ત લોકોની તરફેણમાં લાભોની ફરીથી ગણતરી કરવામાં આવી હતી.આ જ ફોર્મ્યુલા ૧૯૮૬ પહેલા નિવૃત્ત થયેલા લોકોને પણ લાગુ પડે છે.૧૯૮૬ પૂર્વેના પેન્શનરો અને ૧૯૮૬ પછીના પેન્શનરો વચ્ચેનો તફાવત માત્ર પગાર ધોરણમાં સુધારાને કારણે છે, નહીં કે રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઉદારીકૃત પેન્શન યોજનાની ફોર્મ્યુલાને સમાન રીતે લાગુ કરવામાં નિષ્ફળતાને કારણે.૧૯૮૬ થી ૧૯૯૫ દરમિયાન પેન્શન આપવા માટેની ફોર્મ્યુલામાં વેતનની માત્રા સામેલ નહોતી.

૨૫. પરિણામે વર્તમાન કેસમાં, પૂર્વ ૧-૧-૮૬ થી ૩૧-૧૨-૯૫ સુધીના સમયગાળા માટે, જ્યારે 'વેતન' ની વ્યાખ્યામાં સુધારો કરવામાં આવ્યો ન હતો અને પેન્શનની ગણતરી ૧૯૮૬ પહેલાના પેન્શનરોને અપાયેલા વેતનના આધારે

ચાલુ રાજવામાં આવી હતી, ત્યારે પેન્શનની રકમમાં કોઈ સમાનતા આપી શકાતી નથી.”

૧૬. આ અદાલતે પક્ષકારોના વકીલને સાંભળ્યા છે અને એલ. પી. એ. મેમો, જોડાણ અને આ એલ. પી. એ. માં આક્ષેપ કરાયેલા બંને ચુકાદાઓનો અભ્યાસ કર્યો છે. પક્ષકારોના વકીલની હરીફ દલીલો તરફ ધ્યાન આપતા પહેલા, તેમાંથી બહાર આવતા કેટલાક નિર્વિવાદ પાસાઓ અહીં દર્શાવવાનું સૌથી વધુ યોગ્ય રહેશે, એટલે કે:—

(અ) એસ. સી. એ. નંબર ૧૩૫૮૦/૨૦૧૩ ના અરજદારો અને તે જ રીતે તે જૂથના અરજદારો નિવૃત્ત વ્યાખ્યાનો છે અને તેમની નિવૃત્તિ પહેલાં, તેઓ પસંદગી ગ્રેડનો આનંદ માણી રહ્યા હતા અને તે બધાએ પસંદગી ગ્રેડમાં ત્રણ કે તેથી વધુ વર્ષ પૂર્ણ કર્યા હતા.

(બી) એસ. સી. એ. નંબર ૭૦૫/૨૦૧૩ ના અરજદારો પણ દાવાઓ પરથી જોઈ શકાય છે, તેઓ કૃષિ યુનિવર્સિટીમાં પ્રવચનો અને/અથવા પ્રોફેસરો હતા અને નિવૃત્તિ પહેલાં, તેઓએ તેમના પસંદગીના ગ્રેડમાં ૩ વર્ષથી વધુ સમય પૂર્ણ કર્યો હતો. આ આધાર પર સમગ્ર વિવાદની તપાસ કરવામાં આવે છે.

(સી) અરજદારો લાંબા સમય પહેલા નિવૃત્ત થયા હોવા છતાં, તેમને હંમેશા સુધારાનો લાભ આપવામાં આવ્યો છે, જેની ભલામણ સંબંધિત પગાર પંચ દ્વારા કરવામાં આવી હતી.આમ, જ્યારે પાંચમા પગાર પંચની ભલામણો પછી પેન્શનમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો ત્યારે અરજદારોને પેન્શનમાં સુધારાનો લાભ મળ્યો હતો.

(ડી) ઓછામાં ઓછા પાંચમા પગાર પંચથી, સ્કેલથી સ્કેલના આધારે ફિટમેન્ટને અસર કરવાની પ્રથા રહી છે, એટલે કે, નવા પગાર ધોરણ નક્કી કરવા માટે જૂના પગાર ધોરણને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે અને તે આધારે ફિટમેન્ટ આપવામાં આવે છે.આ રીતે પેન્શનમાં સુધારો પણ અસર કરે છે જેથી પેન્શન દ્વારા સુધારેલા સ્કેલના લઘુત્તમ પગાર ધોરણના ઓછામાં ઓછા ૫૦ ટકા પ્રદાન કરવાના માપદંડ અને નિયમોનું પાલન કરવામાં આવે.

(ઈ) હકીકત નોંધવાની બાકી છે કે અરજીઓ અને એલ. પી. એ. નું વર્તમાન જૂથ આવશ્યકપણે શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને કોલેજના શિક્ષકો, વ્યાખ્યાનો વગેરેના પ્રશ્નને સંબોધિત કરે છે, જેઓ આવશ્યકપણે યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન દ્વારા સંચાલિત હતા

અને તેમની ભલામણો રાજ્ય સરકાર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી હતી.

(f) GR તારીખ ૫/૧૦/૨૦૦૬ દ્વારા રચાયેલા છઠ્ઠા કેન્દ્રીય પગાર પંચના સંદર્ભની શરતોમાં તે સમયના વર્તમાન પેન્શનરોને મળેલા પેન્શનમાં સુધારો અને તેમનું પુનર્ગઠન સામેલ છે જેથી પેન્શનરોના જૂથ વચ્ચેની અસમાનતા દૂર કરી શકાય અને તેમને મોંઘવારીના પરિબળોનો સામનો કરવા માટે સાધનોથી સજ્જ કરી શકાય, જેણે બધાને અસર કરી હતી.અહીં ઉપર દર્શાવેલ છઠ્ઠા કેન્દ્રીય પગાર પંચના અવલોકનોને પુનરાવર્તનની કિંમત પર અહીં ફરીથી રજૂ કરવાની જરૂર છે જેથી એ વાત પર ભાર મૂકવામાં આવે કે પેન્શનરો વચ્ચેની અસમાનતા હંમેશાં બધાની ચિંતાનો વિષય હતો.

“૫.૧.૪૭ આયોગે નોંધ્યું છે કે પૂર્વ અને પોસ્ટ ૧/૧/૧૯૯૬ પેન્શનરો વચ્ચે સુધારેલી સમાનતા પહેલેથી જ સ્વીકારવામાં આવી છે.વધુમાં, તમામ પેન્શનરોને ૧/૧/૧૯૯૬ ના રોજ અથવા પછી ભાવવધારાનું સંપૂર્ણ તટસ્થકરણ પણ આપવામાં આવ્યું છે.તદનુસાર, વર્તમાન

નિયમોમાં વધુ ફેરફારોની જરૂર નથી.જો કે, વર્તમાન અને ભાવિ નિવૃત્ત લોકો વચ્ચે હાલની સુધારેલી સમાનતા જાળવવા માટે, વર્તમાન સરકારી કર્મચારીઓ માટે ભલામણ કરવામાં આવી રહી છે તે જ ફિટમેન્ટ લાભને મંજૂરી આપવી જરૂરી રહેશે.આયોગે તે મુજબ ભલામણ કરી છે કે અગાઉના તમામ પેન્શનરોને પેન્શનના ૪૦ ટકાની સમકક્ષ ફિટમેન્ટ લાભની મંજૂરી આપવી જોઈએ, જેમાં ૫૦ ટકા મોંઘવારી ભથ્થું/મોંઘવારી રાહતને અનુક્રમે પેન્શન (ID ૧ પર અથવા તે પછી નિવૃત્ત થનારા પેન્શનરોના સંદર્ભમાં) અને મોંઘવારી પેન્શન (અન્ય પેન્શનરો માટે) ના વિલયની અસરને બાકાત રાખવી જોઈએ.મોંઘવારી રાહત/મોંઘવારી ભથ્થાના ૫૦ ટકાને મોંઘવારી પેન્શન/મોંઘવારી પગારમાં રૂપાંતરિત કરવાની અસરને સમાવિષ્ટ કરીને આ વધારાને મંજૂરી આપવામાં આવશે.પરિણામે, પેન્શન (વિલિનીકરણની અસરને બાદ કરતાં) પર ૭૪ ટકાના દરે મોંઘવારી રાહત ૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ સુધારેલ પેન્શનની ગણતરીના હેતુઓ માટે લેવામાં આવી છે.આ વર્તમાન કર્મચારીઓના કિસ્સામાં આપવામાં આવતા ફિટમેન્ટ લાભ સાથે સુસંગત છે.આ પંચની

ભલામણોના અમલીકરણના પરિણામે સુધારેલી વ્યવસ્થામાં વર્તમાન પેન્શનરોની પેન્શનનું નિર્ધારણ દર્શાવતું કોષ્ટક (પરિશિષ્ટ પ.૧.૧) તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે અને તેનો ઉપયોગ વર્તમાન પેન્શનરોની સુધારેલી પેન્શન નક્કી કરવા માટે થવો જોઈએ.આ કોષ્ટક મુજબ નિર્ધારણ એ જોગવાઈને આધિન રહેશે કે સુધારેલ પેન્શન, કોઈ પણ સંજોગોમાં, પગાર બેન્ડમાં લઘુત્તમ પગારની રકમના પચાસ ટકાથી ઓછું નહીં હોય અને તેના પર ગ્રેડ પગાર પૂર્વનિર્ધારિત પગાર ધોરણને અનુરૂપ હશે જેમાંથી પેન્શનર નિવૃત્ત થયો હતો.આ હદ સુધી, ફિટમેન્ટ ટેબલમાં બતાવેલ ફિટમેન્ટમાંથી ફેરફારની મંજૂરી આપવાની જરૂર પડશે.”

(છ) તે વિવાદમાં નથી કે જ્યાં સુધી વર્તમાન અરજદારોની વાત છે, તેઓ બધા નિવૃત્તિની તારીખ પહેલાં પસંદગી ગ્રેડમાં ૩ વર્ષથી વધુ સમયથી કામ કરી રહ્યા હતા, તે પરિબળને ધ્યાનમાં રાખીને, અહીં ઉપર જણાવ્યા મુજબ, વિવાદની તપાસ કરવી જરૂરી છે.

(h) GR તારીખ ૧૩/૪/૨૦૦૯ એ ૨૦૦૬ પૂર્વેના પેન્શનરો/પારિવારિક પેન્શનરોના પેન્શનના છટ્ટા કેન્દ્રીય પગાર પંચના સુધારાના અમલીકરણના સંદર્ભમાં છે, બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો ૧૩/૪/૨૦૦૯ તારીખનો GR આવશ્યકપણે છટ્ટા કેન્દ્રીય પગાર પંચની ભલામણોને અમલમાં મૂકવા માટે જારી કરવામાં આવ્યો હતો, જેઓ ૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયા હતા.

(i) ઉપરોક્ત GR સંદર્ભ સ્વરૂપે કલમ ૯.૨માં સમાવિષ્ટ છે કે વિતરણ માટેની પ્રક્રિયા નાણાં વિભાગના ઠરાવ તારીખ ૧/૧૧/૨૦૦૦ અનુસાર રહેશે.

(જે) ૧/૧૧/૨૦૦૦ ના નાણાં વિભાગના ઠરાવ મુજબ, એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી કે ૧/૧/૧૯૯૬ ના રોજ અસ્તિત્વમાં આવેલ પગાર ધોરણ, તેના ૫૦ ટકા હાલના પેન્શનરોને સ્વીકાર્ય છે, જો કે, તે કામ કરતી વખતે, ઉચ્ચ પગાર ધોરણ, પસંદગી ગ્રેડ, વરિષ્ઠ ગ્રેડના લાભની ગણતરી કરવાની નથી અને માત્ર પગાર ધોરણને ધ્યાનમાં લેવાની છે. સંકલનના પાનું ૨૫A માંથી ૧/૧૧/૨૦૦૦ તારીખના GR નો ભાગ નીચે મુજબ દર્શાવવા પાત્ર છે:

“ XXXXX અનુસૂચિના ભાગ ૧માં કૌટુંબિક પેન્શન માટે પેન્શનરની અરજી સબમિટ કર્યા પછી સંબંધિત વિભાગ/વિભાગ/કાર્યાલય દ્વારા યોગ્ય રીતે ભરેલા ભાગ ૨ સાથે જિલ્લા ટ્રેઝરી ઓફિસમાં જ્યાં પેન્શન, કૌટુંબિક પેન્શન ચૂકવવામાં આવે છે, ત્યાં સંબંધિત જિલ્લા ટ્રેઝરી અધિકારી ૫૦ ટકા અને (પેન્શનપાત્ર સેવાના પ્રમાણમાં) પેન્શન પેમેન્ટ ઓર્ડર (પી. પી. ઓ.) ની મંજૂરીની પ્રક્રિયા હાથ ધરશે અને પરિવાર નિવૃત્તિ/મૃત્યુ સમયે પેન્શનર દ્વારા રાખેલા પદ અનુસાર લાગુ પગાર ધોરણ અનુસાર લઘુત્તમ પગારના ૩૦ ટકા, જે ૧/૧/૧૯૯૭ થી અમલમાં આવ્યો છે. પેન્શનર/પારિવારિક પેન્શનરનો કેસ.આમ કરતી વખતે, સંબંધિત કર્મચારી દ્વારા પ્રાપ્ત ઉચ્ચ પગાર ધોરણ અથવા પસંદગી ગ્રેડ/વરિષ્ઠ ગ્રેડને ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ નહીં, પરંતુ પદ અનુસાર મૂળભૂત પગાર ધોરણને ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ અને કોઈપણ અપવાદરૂપ કિસ્સાઓમાં, જ્યાં પેન્શનર પદ અનુસાર મૂળભૂત પગાર ધોરણ અને સુધારેલા પગાર ધોરણ વિશે

સ્પષ્ટ માહિતી જે ધ્યાનમાં લેવાની હોય તે પી. પી. ઓ.
અથવા અનુસૂચિનો ભાગ-1/૨ જિલ્લા ટ્રેઝરી અધિકારી
પાસે ઉપલબ્ધ ન હોય, તો જ આવા કેસો પેન્શન અને
પ્રોવિડન્ટ ફંડ કમિશનરની અમદાવાદ કચેરીને મોકલી
શકાય છે.”

(ભાર મૂકવામાં આવે છે)

(k) એ હકીકતની નોંધ લેવી મહત્વપૂર્ણ છે કે મૂળ GR તારીખ
૧૩/૪/૨૦૦૯ ના રોજિશિષ્ટ નં. III, સ્વીકાર્ય પેન્શન માટેના
નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા માટે તૈયાર હિસાબની જોગવાઈ.આ તૈયાર
રેકનરમાં પગાર ધોરણ ન હતું જે અરજદારોને તેમનું પેન્શન નક્કી
કરવા માટે સ્વીકાર્ય હતું કારણ કે તે યુ. જી. સી. ની ભલામણો પર
આધારિત હતું, કોર્ટનું ધ્યાન શિક્ષણ વિભાગના જી. આર. તારીખ
૪/૧૨/૨૦૦૯ ના રોજ આમંત્રિત કરવામાં આવ્યું હતું, જે છઠ્ઠા
કેન્દ્રીય પગાર પંચની ભલામણ પછી યુ. જી. સી. દ્વારા ભલામણ
કરાયેલ યોગ્ય અનુરૂપ પગાર ધોરણ પ્રદાન કરે છે.

(1) વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશ, જ્યારે પક્ષ પેરા ૩.૩ માં તેના ૨૬/૨૭/૮ ૨૦૧૪ ના ચુકાદામાં અરજીઓને મંજૂરી આપે છે.નીચે પ્રમાણે અવલોકન કર્યું છે:

“ ૩.૩ અરજદારો રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮,૩૦૦ ના પગાર ધોરણમાં પગાર મેળવી રહ્યા હતા, જે પાંચમા પગાર પંચની ભલામણ મુજબ એસોસિએટેડ પ્રોફેસરના પદ સાથે જોડાયેલા ગ્રેડની સમકક્ષ પસંદગી ગ્રેડ હતો.અરજદારોના જણાવ્યા અનુસાર, અરજદારો ID ૨ પહેલાં ઉચ્ચ ગ્રેડ પગાર ધોરણમાં હોવાથી, છઠ્ઠા પગાર પંચ દ્વારા ભલામણ કરાયેલ તેમનું યોગ્ય સમકક્ષ પગાર ધોરણ ID ૧ના ગ્રેડ પગાર સાથે ID ૩ છે અને તેથી તેમને મૂળભૂત પગારના ૫૦ ટકાના દરે એટલે કે ૩૭,૪૦૦૦ રૂપિયા વત્તા ગ્રેડ પગાર એટલે કે ૮૦૦૦ રૂપિયા પેન્શન મળવું જોઈએ.તેમનો દાવો છે કે આમ ૨૩,૨૦૦/- રૂપિયા સુધારેલી પેન્શન હોવી જોઈએ.”

પેરા-૧૦.૨ માં શીખેલા એકલ ન્યાયાધીશે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

“ ૧૦.૨ પરિશિષ્ટ-ડી એ ૦૪/૧૨/૨૦૦૯ તારીખનો
 ઠરાવ છે જે વિવિધ સંગઠનો/કર્મચારીઓ દ્વારા કરવામાં
 આવેલી રજૂઆતના પરિણામે પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.તે
 પ્રકૃતિમાં સ્પષ્ટ છે.તે પરિશિષ્ટ-A માં દર્શાવ્યા મુજબ
 વ્યાખ્યાનો (પસંદગી ગ્રેડ), વાચકો, સહાયક
 ગ્રંથપાલ/કોલેજ ગ્રંથપાલ (પસંદગી ગ્રેડ) અને નાયબ
 ગ્રંથપાલની જગ્યા માટે પગાર ધોરણનો પુનરોચ્ચાર કરે છે.
 જ્યાં સુધી લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) અને રીડર્સની વાત છે,
 પૂર્વ-સુધારેલ પગાર ધોરણ રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-
 ૧૮,૩૦૦ છે અને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન દ્વારા
 ભલામણ કરાયેલ અને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા તેના તારીખના
 પત્ર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલી સુધારેલ પગારપટ્ટીને બે
 પગાર ધોરણમાં વહેંચવામાં આવી છે, જેમાં રૂપિયા
 ૧૫,૬૦૦-૩૯, સહાયક પ્રોફેસર માટે રૂપિયા ૮૦૦૦ ના
 શૈક્ષણિક ગ્રેડ પગાર સાથે ૧૦૦ અને સહયોગી પ્રોફેસર માટે
 રૂપિયા <ID ૪ સાથે રૂપિયા ૯૦૦૦ નો શૈક્ષણિક ગ્રેડ પગાર
 છે.૩. ૧૫,૬૦૦-૩૯,૧૦૦ની પે બેન્ડ સર્વિસ રીડર્સ તેમજ
 લેક્ચરર્સ (સિલેક્શન ગ્રેડ) ને લાગુ પડે છે જેમણે પૂર્વ-

સુધારેલા સ્કેલમાં ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી નથી અને રૂ. ૩૭,૪૦૦-૬૭૦૦૦ ની પે બેન્ડ પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલમાં ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરનારા કેડરને લાગુ પડે છે.

૨૬/૦૨/૨૦૧૪ ના ઠરાવ અને અન્ય સંબંધિત દસ્તાવેજો પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે ત્રણ પૂર્વ-સુધારેલા પગાર-સ્કેલ એટલે કે રૂપિયા ૮૦૦૦-૧૩૫૦૦, રૂપિયા ૧૦૦૦૦-૧૫૨૦૦ (વરિષ્ઠ સ્કેલ) અને રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૧૮૩૦૦ (પસંદગી ગ્રેડ) વ્યાખ્યાનો/વાચકોના પદ માટે ૦૭.૦૯.૧૯૯૮ ના ઠરાવના આધારે લાગુ થયા હતા. છઠ્ઠા પગાર પંચની ભલામણ મુજબ આ તમામ પગાર ધોરણને સુધારેલા પગાર ધોરણમાં એક ધોરણમાં સમાવી લેવામાં આવ્યા હતા, જેમાં માત્ર ૬૦૦૦ રૂપિયા, ૭૦૦૦ રૂપિયા અને ૮૦૦૦ રૂપિયાનો ગ્રેડ પગારનો તફાવત હતો.”

(એમ) ભારત સરકાર દ્વારા માનવ સંસાધન મંત્રાલયમાં સેક્રેટરી યુનિયન કમિશનને તારીખ ૪/૬/૨૦૦૯ નો સંદર્ભ આપવો સૌથી મહત્વપૂર્ણ રહેશે, જે Z-૪૧ પર રજૂ કરવામાં આવ્યો છે, જે નીચે મુજબ છે:

" No.F.3-૧/૨૦૦૯-U.I

ભારત સરકાર

માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય (ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગ)

નવી દિલ્હી, ૪ જૂન, ૨૦૦૯

માટે,

સેક્રેટરી,

યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન, બહાદુર શાહ ઝફર માર્ગ, નવી
દિલ્હી ૧૧૦૦૦૨.

(પ્રકાર એટન:ડૉ. આર. કે. ચૌહાણ, સચિવ)

વિષય:યુનિવર્સિટીઓ અને કોલેજોમાં શિક્ષકો અને સમકક્ષ
કેડરના પગારમાં સુધારો કરવાની યોજના તેમજ કુલસચિવ,
નાયબ કુલસચિવની જગ્યાઓ માટે પણ, #૩૭ #

સાહેબ,

મને આ મંત્રાલયના ૩૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૮ના પત્ર નંબર
૧-૩૧/૨૦૦૬-U.II/U.I (i) અને નંબર ૧-
૩૨/૨૦૦૬-U.II/U.I (ii) તરફ તમારું ધ્યાન દોરવા તેમજ
ઉપરોક્ત વિષય પર ૨૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૯ના તમારા ડી.

ઓ. પત્ર No.F.૧-૨/૨૦૦૯ (ઈસી) તરફ તમારું ધ્યાન દોરવા અને કોષ્ટકોમાં દર્શાવ્યા મુજબ વિવિધ શ્રેણીના હોદ્દાઓ પર ૧/૧/૨૦૦૬ તરીકે કાર્યરત વર્તમાન હોદ્દેદારોના પગાર નક્કી કરવા માટે પ્રમાણિત ફિટિંગ કોષ્ટકો (કોષ્ટક નંબર ૧ થી ૯) સાથે આગળ મોકલવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે. તમારા તરફથી યોગ્ય કાર્યવાહી માટે.

તમારી વફાદારીથી,

એસ. ડી./- [આર. ચક્રવર્તી]

ભારત સરકારના નાયબ સચિવ "

સંબંધિત કોષ્ટક, કોષ્ટક નંબર ૪ હોવાથી પણ અહીં પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યું છે:
પેજ-ઝેડ-૪૫ પર:

"કોષ્ટક-૪

- (i) ૩ વર્ષની સેવા સાથે વર્તમાન વાચકો અને વ્યાખ્યાનો (SG)
- (ii) વર્તમાન ડી. ગ્રંથપાલ/આસિસ્ટન્ટ ૩ વર્ષની સેવા સાથે ગ્રંથપાલ (એસ. જી.)/કોલેજ ગ્રંથપાલ (એસ. જી.)
- (iii) વર્તમાન ડી. ડી. પી. ઈ./આસિસ્ટન્ટ.૩ વર્ષની સેવા સાથે DPE (SG)/કોલેજ DPE (SG)

પૂર્વ-સુધારેલ સ્કેલ સુધારેલ પગાર
બેન્ડ + એજુપી રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૦૦ રૂપિયા ૩૭૪૦૦-

૬૭૦૦૦ + એજીપી ૯૦૦૦			
પૂર્વ-સુધારેલ મૂળભૂત પગાર	સુધારેલ પગાર		
	પે બેન્ડમાં ચૂકવણી કરો	શૈક્ષણિક ગ્રેડ પગાર	સુધારેલ મૂળભૂત પગાર
૧૩૨૬૦	૩૭૪૦૦	૯૦૦૦	૪૬૪૦૦
૧૩૬૮૦	૩૭૪૦૦	૯૦૦૦	૪૬૪૦૦
૧૪૧૦૦	૩૭૪૦૦	૯૦૦૦	૪૬૪૦૦
૧૪૫૨૦	૩૭૪૦૦	૯૦૦૦	૪૬૪૦૦
૧૪૯૪૦	૩૮૫૩૦	૯૦૦૦	૪૭૫૩૦
૧૫૩૬૦	૩૮૫૩૦	૯૦૦૦	૪૭૫૩૦
૧૫૭૮૦	૩૯૬૯૦	૯૦૦૦	૪૮૬૯૦
૧૬૨૦૦	૩૯૬૯૦	૯૦૦૦	૪૮૬૯૦
૧૬૬૨૦	૪૦૮૯૦	૯૦૦૦	૪૯૮૯૦
૧૭૦૪૦	૪૦૮૯૦	૯૦૦૦	૪૯૮૯૦
૧૭૪૬૦	૪૨૧૨૦	૯૦૦૦	૫૧૧૨૦
૧૭૮૮૦	૪૨૧૨૦	૯૦૦૦	૫૧૧૨૦
૧૮૩૦૦	૪૩૩૯૦	૯૦૦૦	૫૨૩૯૦
૧૮૭૨૦	૪૩૩૯૦	૯૦૦૦	૫૨૩૯૦
૧૯૧૪૦	૪૪૭૦૦	૯૦૦૦	૫૩૭૦૦
૧૯૫૬૦	૪૪૭૦૦	૯૦૦૦	૫૩૭૦૦

(એન) હકીકતમાં, અન્ય વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે એસ. સી. એ. <આઈ. ડી. ૩> માં એલ. પી. એ. નંબર <આઈ. ડી. ૨> માં આક્ષેપિત <આઈ. ડી. ૧> ના તેના ચુકાદામાં નીચે મુજબ નોંધે છે:

“ ૨.૫ ભારત સરકારે તેના માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલયમાં યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનને તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૦૮ ના એક પત્રમાં જણાવ્યું હતું કે સરકારે નિર્ણય લીધો છે કે શિક્ષકો અને સમકક્ષ કેડરના કિસ્સામાં, પત્રના "A" અને "B" વર્ગોમાં ઉલ્લેખિત pre ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પેન્શનરોને અને ૧૨૦૦૦ રૂપિયા-૪૨૦ રૂપિયા-૧૮,૩૦૦ રૂપિયા (અને/અથવા ૦૧.૦૧.૧૯૯૬ પહેલાં લાગુ થતા અનુરૂપ પગાર ધોરણ) ના પૂર્વનિર્ધારિત પગાર ધોરણમાં ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ ના રોજ ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કર્યા પછી ઓછામાં ઓછા ૩૭,૪૦૦ રૂપિયા-૩. ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ થી તેમના પેન્શન/પારિવારિક પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે રૂપિયા ૮૦૦૦ના એ. જી. પી. સાથે રૂ. ૬૭૦૦૦.

૨.૬ ભારત સરકારે યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનને તારીખ ૦૧/૦૬/૨૦૧૦ ના રોજ વધુ સ્પષ્ટતા પણ જારી કરી હતી, જેમાં કેન્દ્રીય યુનિવર્સિટીઓ અને કોલેજોમાંથી ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયેલા વિવિધ શિક્ષણ કર્મચારીઓનું પેન્શન નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું.

૨.૭ અરજદારોનો કેસ એવો છે કે તેઓ લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ)/રીડર (ત્રણ વર્ષ કે તેથી વધુ સેવા સાથે) ની શ્રેણીમાં આવે છે, જે કલમ ૪ માં ઉલ્લેખિત મંજૂર કરાયેલી સુધારેલી પગાર પટ્ટીના આધારે લઘુત્તમ પેન્શન મેળવવા માટે હકદાર છે, જે રૂપિયા ૩૭,૪૦૦- રૂપિયા ૬૭૦૦૦ અને ગ્રેડ પગાર રૂપિયા ૮૦૦૦ છે, જેનાથી તેઓ લઘુત્તમ પેન્શન તરીકે રૂપિયા ૨૩,૨૦૦/- અને પારિવારિક પેન્શન તરીકે રૂપિયા ૧૩,૮૦૦/- મેળવવા માટે હકદાર બને છે.

૨.૮ અરજદારોનો કેસ છે કે યુનિવર્સિટીઓએ એસોસિયેટ પ્રોફેસર/એસોસિયેટ રિસર્ચ સાયન્ટિસ્ટ/એસોસિયેટ એક્સ્ટેન્શન એજ્યુકેશનિસ્ટ/રાઈડર/આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર (સિલેક્શન ગ્રેડ) કેડરમાં ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયેલા પેન્શનરોની પેન્શનમાં સુધારો કરવામાં મુશ્કેલી અનુભવી હતી અને તેના સમકક્ષ જેમની પૂર્વનિર્ધારિત પેન્શન ૧૨૦૦૦- ૧૮,૩૦૦/રૂપિયાના પગાર ધોરણના આધારે નક્કી કરવામાં આવી હતી.”

ઉપરોક્ત નિર્ણયનો પરિચ્છેદ નંબર ૨૧ થી ૨૫ નીચે મુજબ વાંચે છે:

“૨૧ ઉપરોક્ત ઉલ્લેખિત ઠરાવ તારીખ ૧૩/૦૪/૨૦૧૦ ના આધારે, ગુજરાત સરકારે તેના કૃષિ અને સહકાર વિભાગમાં છટ્ટા પગાર પંચની ભલામણોના આધારે રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટીના શિક્ષણ કેડરના પગાર ધોરણમાં સુધારા અંગે તારીખ ૦૧/૦૪/૨૦૧૦ નો ઠરાવ બહાર પાડ્યો હતો.૦૧/૦૪/૨૦૧૦ તારીખના ઉપરોક્ત ઠરાવ અનુસાર, પુનરાવર્તન નીચે મુજબ હતું:

શ્રી નં.	હોદ્દો	વર્તમાન સ્કેલ (રૂપિયા)	સુધારેલ પગાર ધોરણ	
			નવું પે બેન્ડ	એકેડેમિક ગ્રેડ પે (એજીપી) રૂપિયા
૬	એસોસિયેટ પ્રોફેસર અને તેની સમકક્ષ જગ્યાઓ	૧૨૦૦૦ – ૧૮૩૦૦	(૧) ૧૫૬૦૦ – ૩૯૧૦૦	૮૦૦૦
			હોદ્દેદારો, એસોસિયેટ પ્રોફેસર અને તેના સમકક્ષ, જેમણે રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૧૮૩૦૦ ના પગાર ધોરણમાં ત્રણ વર્ષ પૂર્ણ કર્યા ન હતા-(પૂર્વ – સુધારેલ) ૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ.	
			(૨) રૂપિયા ૩૭૪૦૦ – ૬૭૦૦૦	૮૦૦૦
			હોદ્દેદારો, એસોસિયેટ પ્રોફેસર અને તેના સમકક્ષ, જેમણે રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૧૮૩૦૦ ના પગાર ધોરણમાં ત્રણ વર્ષ પૂર્ણ કર્યા હતા-(પૂર્વ – સુધારેલ) ૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ.	
૭	સહાયક પ્રોફેસર	૧૨૦૦૦ –	(૧)	૮૦૦૦

	(પસંદગી ગ્રેડ) અને તેના સમકક્ષ	૧૮૩૦૦	૧૫૬૦૦ – ૩૯૧૦૦	
			હોદ્દેદારો, સહાયક પ્રોફેસર (પસંદગી ગ્રેડ) અને તેના સમકક્ષ, જેમણે રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૧૮૩૦૦ ના પગાર ધોરણમાં ત્રણ વર્ષ પૂર્ણ કર્યા ન હતા - (૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ પૂર્વ-સુધારેલ).	
			(૨) રૂપિયા ૩૭૪૦૦ – ૬૭૦૦૦	૯૦૦૦
			હોદ્દેદારો, સહાયક પ્રોફેસર (પસંદગી ગ્રેડ) અને તેના સમકક્ષ, જેમણે રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૧૮૩૦૦ ના પગાર ધોરણમાં ત્રણ વર્ષ પૂર્ણ કર્યા હતા - (પૂર્વ - ૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ સુધારેલ) ને યોગ્ય તબક્કે મૂકવામાં આવશે અને તે મુજબ સહયોગી પ્રોફેસર અને તેના સમકક્ષ તરીકે ફરીથી નિયુક્ત કરવામાં આવશે.	
			(૩) જ્યાં સુધી સહાયક પ્રોફેસર (પસંદગી ગ્રેડ) અને તેના સમકક્ષ, પગાર ધોરણ રૂપિયા ૮૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ પર ન પહોંચે ત્યાં સુધી, તેઓ સહાયક પ્રોફેસર (પસંદગી ગ્રેડ) અને સમકક્ષ નિયુક્ત કરવામાં આવશે.	

૨૨ ભારત સરકારે તેના માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય, ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગ, નવી દિલ્હીમાં યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન, નવી દિલ્હીના સચિવને સંબોધતા તેના સંદેશાવ્યવહારની તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૦૮ દ્વારા નીચે મુજબ સ્પષ્ટતા કરી છે:

“મને પેન્શન અને પેન્શનરો કલ્યાણ વિભાગના ઓ. એમ. નંબર ૩૮/૩૭/૦૮-P & PW (A) તારીખ ૧/૯/૨૦૦૮ દ્વારા જારી કરાયેલા ૨૦૦૬ પૂર્વેના તમામ પેન્શનરો/પારિવારિક પેન્શનરોની પેન્શન/પારિવારિક પેન્શન અંગેના સરકારના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપવા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે.આ સંબંધમાં કેન્દ્રીય યુનિવર્સિટીઓ/કોલેજોમાં ૨૦૦૭ પૂર્વેના પેન્શનરોને લાગુ પે બેન્ડ વિશે પ્રશ્ન ઊભો થયો છે, જેમણે કર્મચારી, જાહેર ફરિયાદ અને પેન્શન મંત્રાલય (પેન્શન અને પેન્શનર કલ્યાણ વિભાગ) ઓ. એમ. નંબર ૩૮/૩૭/૦૮-P & PW (A) તારીખ ૧/૯/૨૦૦૮ ના પેરા ૪૨ની દ્રષ્ટિએ તેમની પેન્શન/પારિવારિક પેન્શન નક્કી કરવા માટે નીચે ઉલ્લેખિત પગારના પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલ ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૦૦ (અથવા ૧/૧/૧૯૯૬ પહેલાં લાગુ થતા અનુરૂપ પગાર ધોરણ) માં હોદ્દા પરથી નિવૃત્તિ લીધી હતી.

શ્રેણી (એ)

વાચકો/પ્રવચનો (પસંદગી ગ્રેડ)

શ્રેણી (બી)

(i) નાયબ ગ્રંથપાલ/સહાયક (પસંદગી ગ્રેડ)/કોલેજ ગ્રંથપાલ
(પસંદગી ગ્રેડ)

(શારીરિક શિક્ષણના નાયબ નિયામક/શારીરિક શિક્ષણના
સહાયક નિયામક (પસંદગી ગ્રેડ), શારીરિક શિક્ષણના કોલેજ
નિયામક (પસંદગી ગ્રેડ).

શ્રેણી (સી)

((i) નાયબ નિબંધક

((૨) નાયબ નાણાં અધિકારી,

(૩) પરીક્ષાના નાયબ નિયંત્રક

૨. મંત્રાલયના પત્ર No.I-૩૨/૨૦૦૬-U.IIAJ.I (i) તારીખ
૩૧/૧૨/૨૦૦૮ દ્વારા સૂચિત કેન્દ્રીય યુનિવર્સિટીઓ/કોલેજોમાં
શિક્ષકો/સમકક્ષ કેડરને લાગુ પડતા સુધારેલા પગાર ધોરણ અનુસાર,
ઉપરની શ્રેણીઓ (A) અને (B) માં ઉલ્લેખિત હોદ્દાઓ કે જેમણે

૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૯૯ ના પગાર ધોરણમાં ૩ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હોય તેમને રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ ની પે બેન્ડમાં મૂકવામાં આવ્યા છે, જેમાં રૂપિયા ૯૦૦૦ ના એકેડેમિક ગ્રેડ પે (AGP) છે.

તેવી જ રીતે, આ મંત્રાલયના પત્ર નંબર ૧-૩૨/૨૦૦૬-U.II/U.I (ii) તારીખ ૩૧/૧૨/૨૦૦૮ ના સંદર્ભમાં, નાયબ નિબંધક/નાયબ નાણાં અધિકારીઓ/પરીક્ષાઓના નાયબ નિયંત્રકોની જગ્યાઓ કે જેમણે ૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૧૮૩૦૦ ના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણમાં ૫ વર્ષ પૂર્ણ કર્યા હતા, તેમને રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ ના પગાર પ્રતિબંધમાં ૮૭૦૦ ના ગ્રેડ પગાર (જી. પી.) સાથે મૂકવામાં આવ્યા હતા.

૩. તદનુસાર, સરકારે નિર્ણય લીધો છે કે શિક્ષકો અને સમકક્ષ કેડરના કિસ્સામાં, ઉપરની શ્રેણીઓ (એ) અને (બી) માં ઉદ્દેશિત ૨૦૦૬ પૂર્વેના પેન્શનરોએ ૩ વર્ષ પૂર્ણ કર્યા હતા અથવા રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૦૦ (અને/અથવા ૧/૧/૧૯૯૬ પહેલાં લાગુ પડતા અનુરૂપ પગાર ધોરણ (ઓ) માં તેમની પેન્શન/પારિવારિક પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે રૂપિયા ૯૦૦૦ની એજીપી સાથે રૂપિયા ૩૭૪૦૦-

૬૭૦૦૦ ની ઓછામાં ઓછી પે બેન્ડ પર મૂકવામાં આવશે.તેવી જ રીતે, બિન-શિક્ષણ હોદ્દાઓ/કેડરના કિસ્સામાં, ઉપરની શ્રેણી (C) માં ઉદ્દેખિત પૂર્વ-ID ર પેન્શનરો કે જેમણે રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૦૦ (અને ૧/૧/૧૯૯૬ પહેલાં લાગુ પડતું અનુરૂપ પગાર ધોરણ) ના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણમાં ૫ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હોય, તેમને તેમની પેન્શન/પારિવારિક પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે રૂપિયા ૮૭૦૦ની જી. પી. સાથે ઓછામાં ઓછા રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ ની પે બેન્ડ પર મૂકવામાં આવશે.આ ૨૦૦૬ પહેલાના પેન્શનરોની પેન્શન/પારિવારિક પેન્શનમાં તે મુજબ સુધારો થઈ શકે છે.”

૨૩ નવસરી કૃષિ યુનિવર્સિટી દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા સુધારેલા પેન્શનના આદેશોમાંથી એક રેકૉર્ડ પર છે.મને લાગે છે કે તેની તપાસ કરવી જરૂરી છે કારણ કે તેનાથી સુધારેલી પેન્શનની રકમની ગણતરી કેવી રીતે કરવામાં આવી હતી તેનો યોગ્ય ખ્યાલ મળશે.

૧	નિવૃત્તિની તારીખ	૩૦/૧૧/૨૦૦૨
૨	૦૧.૦૧.૨૦૦૬ ના રોજ પેન્શન	રૂપિયા ૬૫૨૫/-
૩	તે સમયે પાંચમા પગાર પંચ અનુસાર પગાર ધોરણ નિવૃત્તિ	રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦ - રૂપિયા ૧૮૦૦૦

૪	છઠ્ઠા પગાર પંચની ભલામણો અનુસાર પગાર ધોરણ	રૂપિયા ૩૭,૪૦૦ –રૂપિયા ૬૭૦૦૦ (ગ્રેડ પગાર રૂપિયા ૯૦૦૦)
૫	લઘુત્તમ પગાર છઠ્ઠું પગાર પંચ	રૂપિયા ૩૭,૪૦૦ / –
૬	છઠ્ઠા ધોરણ અનુસાર ગ્રેડ પગાર પગાર પંચ	રૂપિયા ૯૦૦૦

૨૩.૧ ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, ગણતરી નીચે મુજબ
હતી:

પેન્શન/પારિવારિક પેન્શનની ગણતરીની વિગતો

શ્રી. નં.	વિગતો	પેન્શનર	કૌટુંબિક પેન્શન પ્રથમ દર	કૌટુંબિક પેન્શનનો બીજો દર
૧	૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ મળતું પેન્શન	૬૫૨૫	૬૫૨૫	૩૯૭૮
૨	૫૦% ડી. પી.	૩૨૬૩	૩૨૬૩	૧૯૮૯
૩	કુલ પેન્શન (૧ + ૨)	૯૭૮૮	૯૭૮૮	૫૯૬૭
૪	૨૪% કુલ પેન્શન	૨૩૫૦	૨૩૫૦	૧૪૩૩

૫	૪૦% મૂળભૂત પેન્શન	૨૬૧૦	૨૬૧૦	૧૫૯૨
૬	સુધારેલ નવું પેન્શન (૩ + ૪ + ૫)	૧૪૭૪૮	૧૪૭૪૮	૮૯૯૨
૭	પેન્શનનું લઘુત્તમ કમ્પ્યુટેડ મૂલ્ય	૨૬૧૧	---	---
૮	પેન્શનની રકમમાં ઘટાડો	૧૨૧૩૭	૧૪૭૪૮	૮૯૯૨
૯	૫૦% ૧/૧/૨૦૧૦ પહેલાં નિવૃત્ત થયેલા પેન્શનરનો લઘુત્તમ પગાર તેના અનુસાર છઠ્ઠા પગાર પંચની ભલામણ	૨૩૨૦૦	---	૧૩૯૨૦

૨૪ હવે હું છઠ્ઠા કેન્દ્રીય પગાર પંચ/૨૦૦૬ પહેલાંના પેન્શનરો/પારિવારિક પેન્શનરો વગેરેના પેન્શનમાં સુધારા અંગેના સરકારી ઠરાવ પર ધ્યાન આપીશ. એ જ નીચે પ્રમાણે વાંચે છે:

“છઠ્ઠા કેન્દ્રીય પગાર પંચની ભલામણ પર ભારત સરકારના નિર્ણય અને કર્મચારી, જાહેર ફરિયાદ અને પેન્શન મંત્રાલય દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા આદેશોના અનુસરણમાં, ઓફિસ મેમોરેન્ડમ No.F.No.૩૮/૩૭/૦૮-P&PW (A) તારીખ ૧-૦-૨૦૦૮ અને ઓફિસ મેમોરેન્ડમ નં.

એફ. નંબર ૩૮/૩૭/૦૮-P & PW (A) ભાગ-૧
તારીખ ૩-૧૦-૨૦૦૮ અને ઓફિસ મેમોરેન્ડમ ઓફ
ઇવન નંબર તારીખ ૧૪-૧૦-૨૦૦૮ રાજ્ય સરકારે નાણાં
વિભાગના સરકારી ઠરાવ નં. ૨૦૦૬ પહેલાના પેન્શનરોની
પેન્શન/પારિવારિક પેન્શનમાં સુધારા અંગે પી. જી.
આર.-<આઇ. ડી. ૧>-પે સેલ તારીખ <આઇ. ડી. ૨>.

આ ઠરાવની તારીખ ૧૩-૪-૨૦૦૮ ના પરિચ્છેદ ૯.૨
હેઠળ એવો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો કે પેન્શનનું
પુનરાવર્તન એ જોગવાઈને આધિન રહેશે કે સુધારેલ પેન્શન
અને કૌટુંબિક પેન્શન, કોઈ પણ સંજોગોમાં, પૂર્વ-સુધારેલ
પગાર ધોરણને અનુરૂપ પગાર બેન્ડ વત્તા ગ્રેડમાં લઘુત્તમ
પગારના અનુક્રમે ૫૦ ટકા અને ૩૦ ટકાથી ઓછું નહીં
હોય. દરેક પૂર્વ-સુધારેલા ધોરણને અનુરૂપ લઘુત્તમ
પેન્શન/પારિવારિક પેન્શન દર્શાવતું નિવેદન સરકારી
ઠરાવ તારીખ ૧૩-૪-૨૦૦૮ સાથે જોડાણ-III તરીકે
જોડવામાં આવ્યું હતું. એવો પણ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો
હતો કે વિતરણ અધિકારી દ્વારા અપનાવવામાં આવનારી
પ્રક્રિયા નાણાં વિભાગના સરકારી ઠરાવ

N.PPF/૧૦૯૯/GOG-૧ (૨)-P, તારીખ ૧-૧૧-૨૦૦૦ ને અનુરૂપ હશે.ઉપરોક્ત GR તારીખ ૧૩-૪-૨૦૦૯ જારી કર્યા પછી, માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલયના ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગે તેમના પત્ર No.F.૩/૨૦૦૯-U.૧ તારીખ દ્વારા ફિટમેન્ટ કોષ્ટકોને પ્રમાણિત કર્યા:જૂન, ૨૦૦૯.જૂન, ૨૦૦૯ના ઉપરોક્ત આદેશોને અનુસરીને વિવિધ યુનિવર્સિટીઓ, કોલેજો અને કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ તેમજ ટેકનિકલ કોલેજોના શિક્ષકોના પગાર ધોરણમાં યુ. જી. સી./આઈ. સી. એ. આર./એ. આઈ. સી. ટી. ઈ. ની ભલામણો અનુસાર સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો.આ પગાર ધોરણો GR તારીખ ૧૩-૪-૨૦૦૯ ના પરિશિષ્ટ-૩માં સમાવિષ્ટ ન હોવાથી, રાજ્ય સરકારને આ ધોરણોને સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૩-૪-૨૦૦૯ ના પરિશિષ્ટ-૩માં સામેલ કરવા માટે વિવિધ વિભાગો તરફથી રજૂઆતો મળી છે કારણ કે ૨૦૦૬ પહેલાના પેન્શનરોને ઉપરોક્ત ઠરાવના પરિશિષ્ટ-૩માં આ ધોરણનો સમાવેશ ન કરવાને કારણે મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડી રહ્યો છે.

સમાધાન:

સાવચેતીપૂર્વક વિચારણા કર્યા પછી, રાજ્ય સરકાર યુ. જી. સી./આઈ. સી. એ. આર./એ. આઈ. સી. ટી. ઈ. ના પગાર ધોરણોનો સમાવેશ કરીને ખુશ છે, જે અહીં સંલગ્ન પરિશિષ્ટ-૪માં ઉલ્લેખિત છે, જેમાં પરિચ્છેદ ૯.૨માં ઉલ્લેખિત શરતો સામેલ છે.૧૩-૪-૨૦૦૯ તારીખનો સરકારી ઠરાવ, ૦૧-૦૧-૨૦૦૬ થી અમલમાં મૂકાયો.

સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૩-૪-૨૦૦૯ ના પેરા ૯.૨ માં જણાવ્યા મુજબ, સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧-૧૧-૨૦૦૯ ના પેરા ૩ ની જોગવાઈઓ એટલે કે છેલ્લે યોજાયેલા પદના પગાર ધોરણ અને અનુરૂપ પગાર ધોરણને જ ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે, વરિષ્ઠ ધોરણ, પસંદગી ધોરણ અથવા ઉચ્ચ પગાર ધોરણને ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે નહીં.ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવની તારીખ ૧૩-૪-૨૦૦૯ ની અન્ય શરતો યથાવત રહેશે.

આ આદેશનો અમલ ૧-૦૧-૨૦૦૬ થી કરવામાં આવશે.

આદેશ દ્વારા અને ગુજરાતના રાજ્યપાલના નામે.

એસડી / –
(ડૉ. આર. જી. જોશી)
સરકારના સંયુક્ત સચિવ
નાણાં વિભાગ "

“પરિશિષ્ટ-IV

છટ્ટા પગાર પંચ મુજબ પોસ્ટ્સ કેરિંગ પ્રેઝન્ટ પે સ્કેલ્સ માટે
સમીક્ષા ચૂકવણી પ્રતિબંધો અને ગ્રેડ પેના આધારે સમીક્ષા
પેન્શન.

(યુ. જી. સી./આઈ. સી. એ. આર./એ. આઈ. સી. ટી.
ઈ. પગાર ધોરણ તારીખ ૧૩-૪-૨૦૦૯ ના નાણાં
વિભાગના સરકારી ઠરાવના પેરા-૯.૨ ના સંદર્ભમાં)

(નાણાં વિભાગને જાહેરનામું, સરકારી ઠરાવ નં.
પીએસએન-૧૦-૨૦૧૪-૬૧૪૪૬-પી તારીખ ૨૬
ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૪)

શ્રી નં.	ડસી. પી. સી. પગાર ધોરણ	નામ પે બેન્ડ/ સ્કેલ	કોરસ્પોન ડિંગ ડ સી. પી. સી. પેબેન્ડ/ સ્કેલ્સ	કોર્સ પોન્ડિ ન જી એકેડેમિક ગ્રેડ ચૂકવણી કરો	પેન્શન = ૫૦ % લઘુત્તમનો સરવાળો. ની પીબી + એજી પી/સ્કેલ	પરિવાર પેન્શન = ૩૦ % લઘુત્તમનો સરવાળો. ની પીબી + એજી પી/સ્કેલ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
૧	૮૦૦૦ - ૧૩૫૦૦	પીબી-૩	૧૫૬૦૦ - ૩૯૧૦૦	૬૦૦૦	૧૦૮૦૦	૬૪૮૦
૨	૧૦૦૦૦ - ૧૫૨૦૦	પીબી-૩	૧૫૬૦૦ - ૩૯૧૦૦	૭૦૦૦	૧૧૩૦૦	૬૭૮૦
૩	૧૨૦૦૦ - ૧૮૩૦૦	પીબી-૩	૧૫૬૦૦ - ૩૯૧૦૦	૮૦૦૦	૧૧૮૦૦	૭૦૮૦
૪	૧૬૪૦૦ - ૨૨૪૦૦	પીબી-૪	૩૭૪૦૦ - ૬૭૦૦૦	૧૦૦૦૦	૨૩૭૦૦	૧૪૨૦૦

એસડી/-

(ડૉ. આર. જી. જોશી)

સરકારના સંયુક્ત સચિવ

નાણાં વિભાગ."

૨૫ આમ, અગાઉ ઉલ્લેખિત ૨૬/૦૨/૨૦૧૪ ના સરકારી
ઠરાવમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે સરકારે પરિશિષ્ટમાં ઉલ્લેખિત
UGC/ICAR/AICTE પગાર ધોરણનો સમાવેશ કરવાનો
નિર્ણય લીધો છે:"IV ", પરંતુ નિર્ણય લીધો કે છેલ્લી વખત

યોજાયેલા હોદ્દાના પગાર ધોરણ અને અનુરૂપ પગાર ધોરણને જ ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે, જ્યારે વરિષ્ઠ સ્કેલ, પસંદગી સ્કેલ અથવા ઉચ્ચ પગાર ધોરણને ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે નહીં.”

(ઓ) એસ. સી. એ. નંબર <આઈ. ડી. ૧> માં વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે નોંધ લીધી છે કે અન્ય વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે અરજીઓને તેની સંપૂર્ણતામાં સ્વીકારી નથી અને એ નોંધ પણ લીધી છે કે ચુકાદો એલ. પી. એ. નો વિષય છે. જો કે, વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે ત્યારબાદ, વ્યાપકપણે સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખ્યો છે અને તેનો સંદર્ભ આપ્યો છે અને પરિરહેદ ૨૯ થી ૪૦ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

“૨૯. અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી જોશીએ ધ્યાન દોર્યું હતું કે રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઉપર ઉલ્લેખિત અને તેના પર આધાર રાખેલો નિર્ણય હવે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૧૭૫/૨૦૧૪ અને અન્ય સંલગ્ન અપીલમાં પડકારનો વિષય છે.તેમણે ધ્યાન દોર્યું હતું કે આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચે ૩૦/૦૩/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા નીચેનો આદેશ પસાર કર્યો હતો:

“અરજીઓમાં આદેશ

તમામ અરજીઓ સ્વીકારવામાં આવે છે.કાર્યાલય આ તમામ અપીલની અંતિમ સુનાવણી ૮મી જૂન, ૨૦૧૫ના રોજ કરશે.

દીવાની અરજીઓમાં આદેશ

વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશ પર આથી સ્ટે મૂકવામાં આવ્યો છે.પ્રતિવાદીઓ અરજદારોની સેવાની શરતોમાં ફેરફાર કરશે નહીં.આજની સ્થિતિ બંને પક્ષો દ્વારા જાળવી રાખવામાં આવશે.

તમામ સિવિલ અરજીઓનો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે."

૩૦. ત્યારબાદ શ્રી જોશીએ રાજસ્થાન રાજ્ય અને અન્યો વિરુદ્ધ મહેન્દ્ર નાથ શર્મા વિરુદ્ધ સિવિલ અપીલ નંબર ૧૧૨૩/૨૦૧૫ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના તાજેતરના ચુકાદા તરફ મારું ધ્યાન દોર્યું હતું, જે ૦૧/૦૬/૨૦૧૫ ના રોજ નક્કી કરાયેલ સ્પેશિયલ લીવ ટુ પિટિશન (સિવિલ) નંબર ૩૨૧/૨૦૧૫ થી ઉદ્ભવે છે.સુપ્રીમ કોર્ટના આ નિર્ણય પર આધાર રાખીને શ્રી જોશીએ રજૂઆત કરી હતી કે હાથમાં

રહેલો મુદ્દો હવે એકીકૃત નથી રહ્યો અને સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાના આધારે હાલની અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવે તે યોગ્ય છે.

૩૧. સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષના કેસમાં, પ્રતિવાદીઓ વ્યાખ્યાનો, ગ્રંથપાલ અને P.T.Is ની વિવિધ જગ્યાઓ પર કામ કરી રહ્યા હતા, જેઓ ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયા હતા.તે બધાની નિમણૂક ૧૯૫૦ અને ૧૯૭૬ વચ્ચે અલગ અલગ વર્ષોમાં કરવામાં આવી હતી અને તે બધા ૧૯૯૧ અને ૨૦૦૪ વચ્ચે નિવૃત્ત થયા હતા.તે બધાને ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ ના રોજ અથવા તે પહેલાં વ્યાખ્યાનો (પસંદગી ગ્રેડ) આપવામાં આવ્યા હતા.તેઓએ ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પહેલાં ઉપરોક્ત પગાર ધોરણમાં ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હતી.પગારમાં સુધારો થયા પછી, ચોથા પગાર પંચની ભલામણોના આધારે, પ્રતિવાદીઓ/સમાન સ્થિત કર્મચારીઓને W. E. F. ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ ના પગાર ધોરણમાં સુધારાનો લાભ મળ્યો.રાજસ્થાન સિવિલ સર્વિસીસ (સરકારી કોલેજના શિક્ષકો માટે સુધારેલ પગાર ધોરણ) નિયમો, ૧૯૮૮

અનુસાર, સમયપત્રકમાં સુધારેલા યુ. જી. સી. પગાર ધોરણના તે સમયના વર્તમાન પગાર ધોરણનો સંકેત આપવામાં આવ્યો હતો.આ સંદર્ભમાં એક ચાર્ટ નીચે પ્રમાણે સૂચવે છે:

એસ. નં.	પદોના નામ	હાલનો પગાર ધોરણ	સુધારેલ યુ. જી. સી. પગાર સ્કેલ
૧	૨	૩	૪
૧	અનુસ્નાતક કોલેજના આચાર્યશ્રી	રૂપિયા ૧૫૦૦ – ૨૫૦૦	રૂપિયા ૪૩૦૦ – ૫૦ – ૫૭૦૦ – ૨૦૦ – ૭૩૦૦
૨	ડિગ્રી કોલેજના આચાર્ય/પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ કોલેજ/ડિગ્રી કોલેજના વાઈસ આચાર્ય	રૂપિયા ૧૨૦૦ – ૧૮૦૦	૩૭૦૦ – ૧૨૫ – ૪૮૫૦ – ૧૫૦ – ૫૭૦૦
૩	લેક્ચરર (સામાન્ય સ્કેલ)	૭૦૦ – ૧૬૦૦	૨૨૦૦ – ૭૫ – ૨૮૦૦ – ૧૦૦ – ૪૦૦૦
૪	લેક્ચરર (સિનિયર સ્કેલ)	–	૩૦૦૦ – ૧૦૦ – ૩૫૦૦ – ૧૨૫ – ૫૦૦૦
૫	લેક્ચરર (પસંદગી સ્કેલ)	–	૩૭૦૦ – ૧૨૫ – ૪૮૫૦ – ૧૫૦ – ૫૭૦૦

૩૨. સુપ્રીમ કોર્ટે એ હકીકતની નોંધ લીધી હતી કે વર્ષ ૧૯૮૬માં પગાર ધોરણમાં સુધારો કરવાના હેતુથી લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ)

નું પદ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારથી પ્રતિવાદીઓ લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) ના પદના પગાર ધોરણને દોરી રહ્યા હતા.

૩૩. રાજસ્થાન સરકારે નિયમો, ૧૯૯૯ દ્વારા સરકારી કોલેજના શિક્ષકો/ગ્રંથપાલોના પગાર ધોરણમાં W. E. F. ૦૧.૦૧.૧૯૯૬ સુધારો કર્યો હતો. લેક્ચરર (સામાન્ય સ્કેલ), લેક્ચરર (વરિષ્ઠ સ્કેલ) અને લેક્ચરર (પસંદગી સ્કેલ) ના પદ માટે ઉદ્દેશિત નિયમો સાથે જોડવામાં આવેલી અનુસૂચિમાં ઉપરોક્ત હોદ્દાઓ સામે હાલનું સુધારેલું પગાર ધોરણ દર્શાવવામાં આવ્યું છે, જેના પરિણામે, જે પ્રતિવાદીઓ વર્ષ ૧૯૯૬ પહેલાં અથવા વર્ષ ૧૯૯૯માં નિવૃત્ત થયા હતા તેમને લેક્ચરર (પસંદગી સ્કેલ) ના ગ્રેડ માટે સુધારેલા પગાર ધોરણ W. E. F. ૦૧.૦૧.૧૯૯૬ ના આધારે સુધારેલ પેન્શન આપવામાં આવ્યું હતું.

૩૪. વર્ષ ૨૦૦૮માં, રાજસ્થાન સરકારે એક પરિપત્ર/મેમોરેન્ડમ તારીખ ૧૨/૦૮/૨૦૦૮ બહાર પાડ્યું હતું, જેમાં તમામ પૂર્વ-૦૧/૦૮/૨૦૦૬ રાજ્ય પેન્શનરો/પારિવારિક પેન્શનરોની પેન્શન/પારિવારિક પેન્શનમાં તેમાં કરવામાં આવેલી જોગવાઈઓ અનુસાર W. E. F. ૦૧/૦૮/૨૦૦૬ માં સુધારો કરવાની

કલ્પના કરવામાં આવી હતી.રાજસ્થાન ઉચ્ચ ન્યાયાલયના એક વિદ્વાન ન્યાયાધીશે ૨૦૧૦ના નિયમો અને ભારત સરકાર, માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા ૧૫/૧૨/૨૦૦૯ તારીખના પત્ર સહિત અન્ય સૂચનાઓ પર વિચાર કર્યો, જેમાં સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી હતી કે ૩૭૦૦૦-૪૦૦-૬૭૦૦૦ રૂપિયાની પે બેન્ડ તે બધાને આપવાની હતી જેમણે ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પહેલા પસંદગી ગ્રેડમાં ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી લીધી હતી અને, ખાસ કરીને, પેન્શનરોને, અને તે વિશ્લેષણ પર રિટ અરજીઓને મંજૂરી આપી હતી.

૩૫. રાજસ્થાન રાજ્ય વિદ્વાન સિંગલ જજના નિર્ણયથી અસંતુષ્ટ હોવાથી ડિવિઝન બેન્ચ સમક્ષ ઈન્ટ્રા-કોર્ટ અપીલ પસંદ કરી હતી.ડિવિઝન બેન્ચે નોંધ્યું હતું કે વિદ્વાન સિંગલ જજે યુ. જી. સી. ની તે સમયની હાલની માર્ગદર્શિકા અનુસાર ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયેલા પ્રતિવાદીઓને લાભ આપ્યો હતો.ખંડપીઠે કેટલાક અન્ય પરિબળોની પણ નોંધ લીધી હતી, જેમાં પ્રતિવાદીઓને ત્રણ પગાર ધોરણ લાગુ પડે છે અને છઠ્ઠા પગાર પંચે તે પગાર ધોરણને સુધારીને રૂપિયા ૧૫,૬૦૦-રૂપિયા ૩૯,૧૦૦/- કરવાની ભલામણ કરી હતી, જેમાં શૈક્ષણિક ગ્રેડ

પગાર સાથે રૂપિયા ૬૦૦૦ને પ્રથમ વર્તમાન પગાર ધોરણમાં, રૂપિયા ૭૦૦૦ને વરિષ્ઠ સ્કેલ તરીકે, બીજા વર્તમાન પગાર ધોરણમાં અને રૂપિયા ૮૦૦૦ને એજુપી તરીકે પસંદગી સ્કેલ તરીકે ત્રીજા પગાર ધોરણમાં અને તેણે વ્યાખ્યાનો (પસંદગી સ્કેલ) ના પગાર ધોરણને બે ભાગમાં વહેંચવાની પણ ભલામણ કરી હતી. , એટલે કે, તે વ્યાખ્યાનો માટે રૂપિયા ૧૫,૬૦૦-રૂપિયા ૩૯,૧૦૦/- સાથે રૂપિયા ૮૦૦૦ના એ. જી. પી. સાથે, જેમણે તે સમયે અસ્તિત્વમાં રહેલા પગારમાં ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હતી (પસંદગી સ્કેલ) અને રૂપિયા ૩૭,૪૦૦-રૂપિયા ૬૭૦૦૦નું પગાર ધોરણ સાથે રૂપિયા ૮૦૦૦નું એ. જી. પી., જેમણે તે સમયે અસ્તિત્વમાં રહેલા પગાર ધોરણમાં ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હતી.

૩૬. ડિવિઝન બેન્ચે અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે પ્રતિવાદીઓ 'ID ૨' તારીખના મેમોરેન્ડમના ફક્ત ૫ અનુસાર 'ID ૧' તારીખની સૂચના દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી પોસ્ટની રનિંગ પે બેન્ડ વત્તા ગ્રેડ પેમાં ઓછામાં ઓછી ૫૦ ટકા તેમની પેન્શન નક્કી કરવા માટે હકદાર છે. ડિવિઝન બેન્ચે આખરે એક ઉદાહરણ દ્વારા સ્પષ્ટતા કરી હતી કે જો કોઈ શિક્ષકને વર્ષ ૨૦૦૨માં અથવા તે પહેલાં જૂના

નિયમો હેઠળ પસંદગી સ્કેલ એનાયત કરવામાં આવ્યો હોત અને તે ચાલુ રહ્યો હોત, તો સુધારેલા પગાર ધોરણના નિયમોનો લાભ આવા શિક્ષકને નકારી શકાયો ન હોત.

૩૭. સુપ્રીમ કોર્ટે ઉપરોક્ત સંદર્ભિત તથ્યાત્મક પૃષ્ઠભૂમિમાં આ બાબત પર વિચાર કર્યો હતો.રાજસ્થાન રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સોલિસિટર જનરલ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે પગારના પુનરાવર્તન અને પેન્શનના પુનરાવર્તન વચ્ચે તફાવત છે અને પગારના પુનરાવર્તનને લગતી ૧૨/૧૦/૨૦૦૯ તારીખની સૂચના તે સમયે વર્તમાન કર્મચારીઓને પણ લાગુ પડતી હતી અને જેઓ ૦૧.૦૧.૨૦૦૬ પહેલા નિવૃત્ત થયા હતા તેમને લાગુ પડતી ન હતી.વિવાદની પ્રશંસા કરવા માટે, સુપ્રીમ કોર્ટે હરિયાણા સિવિલ સર્વિસીસ (રિવાઈઝ્ડ પેન્શન) ભાગ ૧ નિયમો, ૨૦૦૯ના નિયમ ૬ (૧) અને અહીં નીચે પુનઃઉત્પાદિત ૧૨/૦૯/૨૦૦૮ ના મેમોરેન્ડમના ફકરા ૫ (૧) ની સરખામણી કરી:

હરિયાણા સિવિલ સર્વિસીસ (સુધારેલ પેન્શન) ભાગ-૧	ગોળાકાર / મેમોરન્ડમ
--	------------------------

નિયમો, ૨૦૦૮	
નિયમ ૬ (૧) (૧) પેન્શનના સુધારેલા હકનું નિર્ધારણ એ જોગવાઈને આધિન રહેશે કે આ રીતે તૈયાર કરવામાં આવેલી પેન્શનની સુધારેલી હકદારી, કોઈ પણ સંજોગોમાં, હરિયાણા સિવિલ સર્વિસીસ (સુધારેલ પગાર) નિયમો, ૨૦૦૮ અથવા હરિયાણા સિવિલ સર્વિસીસ (સુનિશ્ચિત કારકિર્દી પ્રગતિ) નિયમો, ૨૦૦૮ની શરતોમાં અનુરૂપ સુધારેલા સ્કેલમાં પે બેન્ડ + ગ્રેડ પગારમાં લઘુત્તમ પગારના પચાસ ટકાથી ઓછી નહીં હોય.	ફકરો ૫ (I) પૂર્વ-૦ ૧/૯/૨૦૦૬ ના ૧/૯/૨૦૦૬ ના રોજ એકીકૃત પેન્શન (અંતિમ 'મૂળભૂત પેન્શન' તરીકે ગણવામાં આવે છે), પેન્શનર જે પોસ્ટમાંથી પેન્શનર નિવૃત્ત થયો હતો તેના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણને અનુરૂપ W. E. F. ૧/૯/૨૦૦૬ માં શરૂ કરાયેલ ચાલુ પગાર બેન્ડ વત્તા ગ્રેડ પગારમાં પોસ્ટના લઘુત્તમ પગારની રકમના ૫૦ ટકાથી ઓછું નહીં હોય. આ શરતને આધિન કે પેન્શન અને લઘુત્તમ પેન્શન આપવા માટે લાયકાત સેવા સંચાલિત નિયમોમાં હાલની જોગવાઈઓ ચાલુ રહેશે.

૩૮. ત્યારબાદ સુપ્રીમ કોર્ટે રાજસ્થાન રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં

આવેલી અપીલને ફગાવી દેતા નીચેના અવલોકનો કર્યા હતા:

“૧૮. અમે સંપૂર્ણપણે વાકેફ છીએ કે અમે પહેલા જ ફકરો ૫

(i) નું પુનઃઉત્પાદન કરી દીધું હતું, પરંતુ અમે હરિયાણા

નિયમોના સંયોજનમાં તેની અસર અને મહત્વની પ્રશંસા

કરવા માટે તેને અહીં ઉપર ટાંક્યું છે. તેમાં કોઈ શંકા નથી કે

હરિયાણાના ૨૦૦૮ના નિયમો અને ૧૨/૯/૨૦૦૮

તારીખના પરિપત્ર/મેમોરેન્ડમમાં ઉપયોગમાં લેવાતી ભાષા

થોડી અલગ છે પરંતુ મહત્વ અને અસર સમાન છે. અહીં એ

નોંધવું યોગ્ય છે કે તેના પર નિર્ભર રહીને હરિયાણા રાજ્યએ ૧૦/૭/૨૦૦૯ ના મેમોરેન્ડમ દ્વારા નિવૃત્ત કર્મચારીઓને પેન્શનનો લાભ આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. ઉચ્ચ અદાલતે તે જ રદ કર્યું હતું જેને આ અદાલતે સમર્થન આપ્યું છે. તેવી જ રીતે, વર્તમાન કેસમાં, ૨૨/૧/૨૦૧૦ તારીખના આદેશ દ્વારા લાભથી વંચિત છે. એ હકીકત પર કોઈ શંકા નથી કે પ્રતિવાદીઓને પે નેન્ડમાં ફીટ કરવામાં આવ્યા છે અને ૨૦૦૬ થી પગારના પુનરાવર્તન હેઠળ પેન્શનનો લાભ વધારવામાં આવ્યો છે કારણ કે પ્રતિવાદીઓએ ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હતી. ફરો પ સ્પષ્ટપણે એવી ધારણા મૂકે છે કે ૧/૯/૨૦૦૬ ના રોજ એકીકૃત પેન્શન (અંતિમ મૂળભૂત પેન્શન તરીકે ગણવામાં આવે છે), બધા પૂર્વ-ID ૧> પેન્શનર જે પોસ્ટમાંથી પેન્શનર નિવૃત્ત થયા હતા તે પોસ્ટના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણને અનુરૂપ W. E. F. ૧/૯/૨૦૦૬ માં રજૂ કરાયેલ ચાલુ પગાર બેન્ડ વત્તા ગ્રેડ પગારમાં પોસ્ટના લઘુત્તમ પગારની રકમના ૫૦ ટકાથી ઓછા નહીં હોય. એકમાત્ર રાઈડર લઘુત્તમ ક્વોલિફાઇંગ સર્વિસ છે અને તમામ ઉત્તરદાતાઓને ૧/૯/૨૦૦૬ દ્વારા ત્રણ વર્ષનો અનુભવ છે. વાસ્તવિક સ્કોર દર્શાવે છે તેમ, જે

વ્યક્તિઓ પહેલેથી જ સમાન લાયકાત સાથે સેવામાં હતા તેમને ઉચ્ચ પગાર બેન્ડ વત્તા ગ્રેડ પગારમાં રાખવામાં આવ્યા હોવા છતાં, પગાર ધોરણમાં સુધારો કર્યા પછી પ્રતિવાદીઓને નીચલા બેન્ડ પર પેન્શન ચૂકવવામાં આવતું હતું.

૧૯. ફક્ત ૫ ની તપાસ કરવાની જરૂર છે અને આવી તપાસ પર તે ગ્રાફિકલી સ્પષ્ટ થઈ જાય છે કે પૂર્વ-ID ૧> પેન્શનરનું પેન્શન પદના પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલને અનુરૂપ ચાલુ પગાર બેન્ડ વત્તા W. E. F. ૧/૯/૨૦૦૬ ગ્રેડ પગારમાં ઓછામાં ઓછા પદની રકમના ૫૦ ટકાથી ઓછું નહીં હોય.જો પગાર ધોરણને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો અનુરૂપ પગાર સુધારણા રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ સાથે રૂપિયા ૮૦૦૦ એજીપી હશે. એકમાત્ર લાયકાત તે સ્કેલમાં ત્રણ વર્ષની સેવા છે.તેમાં કોઈ શંકા નથી કે તમામ ઉત્તરદાતાઓ તે માપદંડને પૂર્ણ કરે છે.તે એક જાણીતો સિદ્ધાંત છે કે પેન્શન એ બક્ષિસ નથી.આ લાભ કર્મચારીને તેની નિર્દોષ કારકિર્દી માટે આપવામાં આવે છે.ડી. એસ.

નકારા વિરુદ્ધ ભારત સંઘ [૨] માં, ન્યાયમૂર્તિ ડી. એ.
દેસાઈએ બેન્ચ વતી બોલતા અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે:-

“૧૮. પ્રતિવાદીઓનો અભિગમ એક મહત્વપૂર્ણ અને
જવાબ આપવા માટે ખૂબ સરળ પ્રશ્ન ઉઠાવે છે કે પેન્શન
શા માટે ચૂકવવામાં આવે છે. અને તેનું ઉદારીકરણ શા
માટે જરૂરી હતું? શું નોકરીદાતા, જે અભિવ્યક્તિમાં રાજ્ય
પણ સામેલ હશે, તે પેન્શન ચૂકવવા માટે બંધાયેલો છે?
શું રોજગારનો કરાર સમાપ્ત થઈ ગયો હોય અને
કર્મચારીએ સેવા આપવાનું બંધ કરી દીધું હોય તે પછી
પણ અગાઉના કર્મચારીને પ્રદાન કરવાની નોકરીદાતા
પર કોઈ જવાબદારી છે?

૧૯. પેન્શન શું છે? પેન્શનના લક્ષ્યાંકો શું છે? તે કયા
જાહેર હિત અથવા હેતુ, જો કોઈ હોય, તો તેની સેવા
કરવા માંગે છે? જો તે કોઈ જાહેર હેતુને પૂર્ણ કરવાનો
પ્રયાસ કરે છે, તો શું નિવૃત્તિ પહેલાની અને નિમણૂક
પછીની તારીખના આવા કૃત્રિમ વિભાજન દ્વારા તેને
નિષ્ફળ બનાવવામાં આવે છે? આપણે આ અને

આનુષંગિક પ્રશ્નોના જવાબ શોધવાની જરૂર છે જેથી આ અરજીના પક્ષકારો વચ્ચે ન્યાય મળે.

૨૦. દેવકીનંદન પ્રસાદ વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય [૩] માં બંધારણીય ખંડપીઠે ચુકાદો આપ્યો હતો જેમાં આ અદાલતે અધિકૃત રીતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે પેન્શન એ એક અધિકાર છે અને તેની ચુકવણી સરકારની વિવેકબુદ્ધિ પર આધારિત નથી પરંતુ તે નિયમો દ્વારા સંચાલિત છે અને તે નિયમોની અંદર આવતા સરકારી કર્મચારીને પેન્શનનો દાવો કરવાનો અધિકાર છે. વધુમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે પેન્શનની મંજૂરી કોઈની વિવેકબુદ્ધિ પર આધારિત નથી. માત્ર સેવા અને અન્ય આનુષંગિક બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને રકમની માત્રા નક્કી કરવાના હેતુથી જ સત્તામંડળ માટે તે અસરનો આદેશ પસાર કરવો જરૂરી હોઈ શકે છે પરંતુ પેન્શન મેળવવાનો અધિકાર અધિકારીને આવા કોઈ આદેશને કારણે નહીં પરંતુ નિયમોના આધારે મળે છે. પંજાબ રાજ્ય વિરુદ્ધ ઈકબાલ સિંહ [૪] માં આ દ્રષ્ટિકોણની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી.”

૨૦. આપણે એ ઉમેરવાની ઉતાવળ કરી શકીએ કે જોકે ઉપરોક્ત નિર્ણયને કેટલાક અન્ય પાસાઓ પર સમજાવવામાં આવ્યો છે અને હળવો કરવામાં આવ્યો છે, પરંતુ જે ફકરાઓને આપણે એક ખ્યાલ તરીકે પુનઃઉત્પાદિત કર્યા છે તે દાખલ કરેલું છે કારણ કે તે સેવા ન્યાયશાસ્ત્રમાં મૂળભૂત ખ્યાલ છે.તે યાદ રાખવું અને તેને વારંવાર દાખલ કરવું નોકરીદાતાઓ માટે યોગ્ય અને યોગ્ય રહેશે જેથી બિનજરૂરી મુકદ્દમા અદાલતમાં ન જાય અને નોકરીદાતાઓ કર્મચારીઓ પ્રત્યે ચોક્કસ અને સાચો અભિગમ દર્શાવે.અમે એવું કહેવા માટે મજબૂર છીએ કારણ કે અમને જાણવા મળ્યું છે કે પરિપત્ર/મેમોરેન્ડમના ફકરા ૫ થી રાજ્ય સરકારનો ઇરાદો પ્રતિવાદીઓને લાભથી વંચિત રાખવા માટે વિવિધ તબક્કે મુકદ્દમો કરવામાં આવ્યો છે.બિનજરૂરી મુકદ્દમા ટાળવા અને મુકદ્દમા માટે કોઈ પણ મુકદ્દમાને પ્રોત્સાહન ન આપવું એ રાજ્ય સરકારની ફરજ છે.પ્રતિવાદીઓ પેન્શનનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર હતા અને ઉચ્ચ અદાલતે અન્ય ઉચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે જેને આ અદાલત દ્વારા પહેલેથી જ મંજૂરી આપવામાં આવી છે.એ સાચું છે કે,

હરિયાણા પેન્શન નિયમો ૨૦૦૯ અને રાજસ્થાન રાજ્ય દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા પરિપત્ર/મેમોરેન્ડમમાં ભાષાના ઉપયોગમાં થોડો તફાવત છે, પરંતુ વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ દર્શાવે છે કે અંતિમ પરિણામને અસર થતી નથી.

૨૧. અમારી સમક્ષ વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તેનાથી રાજ્ય પર ભારે નાણાકીય બોજ પડશે.પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલે આ રજૂઆતનો ગંભીરતાપૂર્વક વિરોધ કર્યો છે અને વિનંતી કરી છે કે પસંદગી સ્કેલમાં ભાગ્યે જ ૨૦૦-૨૫૦ નિવૃત્ત વ્યાખ્યાનો પ્રેસેન્ટીમાં જીવંત છે અને રાજ્ય પ્રતિવાદીઓની કાયદેસરની બાકી રકમને નકારી કાઢવા માટે નાણાકીય બોજની અરજી ન લઈ શકે.

૨૨. ઉપરોક્ત વિશ્લેષણને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે અપીલની આ બેચમાં કોઈ યોગ્યતા સમજી શકતા નથી અને તે મુજબ, તે બરતરફ કરવામાં આવે છે.આ લાભ આજથી ત્રણ મહિનાના સમયગાળામાં પ્રતિવાદીઓને આપવામાં આવશે, જેમાં નિષ્ફળ જતાં ઉપાર્જિત રકમની વસૂલાત થાય ત્યાં

સુધી વાર્ષિક ૯ ટકાના દરે વ્યાજ આપવામાં આવશે.ખર્ચ અંગે કોઈ ઓર્ડર આપવામાં આવશે નહીં.”

૩૯. મારા મતે, સુપ્રીમ કોર્ટનો ઉપરોક્ત ઉલ્લેખિત નિર્ણય વર્તમાન અરજીમાં ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાનું ધ્યાન રાખે છે.

૪૦. કલમ ૯.૨.૧૩/૦૪/૨૦૦૯ ના ઠરાવમાં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે સુધારેલ પેન્શન, કોઈ પણ સંજોગોમાં, પે નેન્ડમાં લઘુત્તમ પગારના ૫૦ ટકાથી ઓછું અને અરજદારો નિવૃત્ત થયા હોય તે પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણને અનુરૂપ ગ્રેડ પગારથી ઓછું નહીં હોય.જો પગાર ધોરણને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો અનુરૂપ પગાર સુધારણા રૂપિયા ૯૦૦૦ એજીપી સાથે રૂપિયા ૩૭,૪૦૦-રૂપિયા ૬૭૦૦૦ હશે. આ ધોરણમાં માત્ર ત્રણ વર્ષની જરૂર છે.તે વિવાદમાં નથી કે તમામ અરજદારો તે માપદંડને પૂર્ણ કરે છે.”

આમ, તેમણે અરજીને મંજૂરી આપી.

૧૭. ઉપરોક્ત પૃષ્ઠભૂમિની સામે હવે આપણે પક્ષકારોની હરીફ દલીલોની તપાસ કરીએ.

હવે એ નોંધવું જોઈએ કે ૨૦૧૪માં નિકાલ કરવામાં આવેલી અરજીઓના જૂથમાં વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે આપેલા નિર્ણયમાં રાજ્યની એ અરજીને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી છે કે અરજદારો વાસ્તવિક સેવામાં ન હોવાથી અને તેમને ક્યારેય ૯૦૦૦ના ગ્રેડ પગાર સાથે ૩૭,૪૦૦-૬૭૦૦૦ના પગાર ધોરણનો લાભ મળ્યો ન હોવાથી, તેમને તેના આધારે પેન્શનમાં પુનરાવર્તનનો લાભ આપી શકાતો નથી, જ્યારે અન્ય વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે રાજસ્થાન રાજ્ય વિરુદ્ધ મહેન્દ્રનાથના કિસ્સામાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર ભારે આધાર રાખ્યો છે શર્માએ ૨૦૧૫ (૯) એસ. સી. સી. ૫૪૦માં અરજદારોની અરજીઓને મંજૂરી આપવા માટે અહેવાલ આપ્યો હતો. ધ લર્ન સિંગલ, જેમ કે અહીં ઉપર જણાવવામાં આવ્યું છે, તેણે નિર્ણય આપવા માટે અદાલતના નિરીક્ષણોનો ઉલ્લેખ કર્યો છે, જેને આ કાર્યવાહીમાં એલ. પી. એ. નં. ૯૨/૨૦૧૬ દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો છે.

૧૮. આ અદાલત વિદ્વાન એડિશનલ એડવોકેટ જનરલની રજૂઆતને સ્વીકારવામાં અસમર્થ છે કે પેન્શન હિતકારી છે, હકીકતમાં, પેન્શનને પગારના વિસ્તરણ તરીકે ગણવામાં આવે છે અને નિવૃત્ત થયેલા તેના કર્મચારી પ્રત્યે રાજ્યની જવાબદારી તરીકે ગણવામાં આવે છે. સર્વોચ્ચ અદાલતે એ. આઈ. આર. ૨૦૦૬ એસ. સી. ૨૧૪૫માં નોંધાયેલા યુ. રાઘવેન્દ્ર આચાર્ય વિરુદ્ધ કર્ણાટક

રાજ્યના કેસમાં ચુકાદો આપ્યો છે કે પેન્શન એ મિલકતના અધિકાર સમાન અલગ પગાર છે.તે કિસ્સામાં, ખાનગી સહાયિત કોલેજ અને યુનિવર્સિટીના નિવૃત્ત શિક્ષકોને સરકારી કર્મચારીઓની સમકક્ષ ગણવામાં આવતા હતા અને તેમને સુધારેલા પગાર ધોરણનો લાભ આપવામાં આવતો હતો અને પેન્શનરી લાભો ૧/૧/૧૯૯૬ થી લંબાવવામાં આવતા હતા.આમ, રાજ્યનો દાવો કે પેન્શન એ દયા સમાન પરોપકારી કાર્ય છે કારણ કે તે કાયદાના સ્વીકૃત સિદ્ધાંતોની નાટકીય રીતે વિરુદ્ધ છે.

૧૯. કોર્ટ રાજ્ય માટે વિદ્વાન એડિશનલ એડવોકેટ જનરલની રજૂઆતને પણ સ્વીકારવામાં અસમર્થ છે કે જેમ કે GR તારીખ ૧૩/૪/૨૦૦૯ ૨૦૦૦ ના GR માં સૂચવ્યા મુજબની પ્રક્રિયાને અનુસરવાની જોગવાઈ કરે છે, તેમાંથી કોઈ પણ વિચલન અરજદારો, પેન્શનરો અને તે GR દ્વારા આવરી લેવામાં આવેલા અન્ય પેન્શનરો વચ્ચે વિસંગતતા પેદા કરશે, જેમાં પસંદગી ગ્રેડ, સ્થિરતા પરના ઉચ્ચ પગાર ધોરણ વગેરેને પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે ગણવામાં આવતા નથી.અમારા મતે આ રજૂઆત અસમર્થનીય છે કારણ કે તે બે અસમાન જૂથો એટલે કે યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન અને ભારત સરકારના માર્ગદર્શિકા અને નિર્દેશો દ્વારા સંચાલિત ન હોય તેવા પેન્શનરો અને વર્તમાન અરજદારો જેવા પેન્શનરોને સરખાવવાનો કમનસીબ પ્રયાસ છે, જેમને સરકાર સાથે સુસંગત યુજીસીની ભલામણોના આધારે લાભ આપવામાં આવ્યા છે. ભારતની સૂચનાઓ

અને માર્ગદર્શિકાઓ.તેઓ જાતે જ એક સ્વતંત્ર વર્ગ બનાવે છે અને તેથી, તેમના કિસ્સામાં જો યુ. જી. સી. ની માર્ગદર્શિકાઓ અને ભારત સરકારના ઠરાવોનું પાલન કરવામાં નહીં આવે, તો તે વિસંગતતા પેદા કરશે અને તેમના મૂળ સ્કેલના આધારે પેન્શનમાં પુનરાવર્તન મેળવવાના તેમના અધિકારથી વંચિત થઈ જશે, જે પસંદગી સ્કેલ હતો.

૨૦. જ્યાં સુધી અરજદારોની વાત છે, ત્યાં સુધી ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ આધારને સતત ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે કે અરજદારો તેમની નિવૃત્તિ પહેલાં ૩ વર્ષથી વધુ સમયથી પસંદગી ગ્રેડ પગાર ધોરણ પ્રાપ્ત કરી રહ્યા હતા.જો તે સમયે ઉપરોક્ત પસંદગી શ્રેણીને ધ્યાનમાં લેવામાં નહીં આવે, તો તે તેમની સાથે એવું વર્તન કરવા સમાન હશે કે જાણે તેમને પસંદગી શ્રેણી આપવામાં ન આવી હોય અને તેમને પુનરાવર્તન માટે ઓછું પ્રમાણ મળી રહ્યું હોય, જે ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૬નું સ્પષ્ટપણે ઉલ્લંઘન કરશે.

૨૧. વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે અરજીઓને આંશિક રીતે મંજૂરી આપતી વખતે, તેમના આદેશ અને ૨૦૧૪ના ચુકાદા દ્વારા, કમનસીબે પગારમાં સુધારાની વાસ્તવિક પૃષ્ઠભૂમિની પ્રશંસા કરી નથી અને ન તો તેમણે પ્રશંસા કરી છે કે ભારત સરકાર, રાજ્ય સરકાર અને યુ. જી. સી. દ્વારા તે સમયે વર્તમાન પેન્શનરો અને પેન્શનરો વચ્ચેની અસમાનતાને દૂર કરવાનો પ્રયાસ હતો, જેમણે

ભલામણો પછી પેન્શન મેળવ્યું હતું.વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે તેના બદલે તથ્યાત્મક રજૂઆત પર કાર્યવાહી કરી છે કે વર્તમાન પેન્શનરો અરજદારોને ક્યારેય ૯૦૦૦ રૂપિયાના ગ્રેડ પગાર સાથે પસંદગી ગ્રેડ પગાર રૂપિયા ૩૭,૪૦૦-૬૭૦૦૦ મળ્યા ન હતા અને તે આધારે, તે નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છે કે તે પેન્શનમાં પુનરાવર્તન માટે આધાર લેવા માટે ન લઈ શકાય.વિદ્વતાપૂર્ણ એકલ ન્યાયાધીશે અરજીઓને આંશિક રીતે મંજૂરી આપતી વખતે એવું માન્યું છે કે વર્તમાન અરજદારો ₹૬૦૦૦ના ગ્રેડ પગાર સાથે ₹૧૦૦૦ના પગાર ધોરણના આધારે પેન્શન મેળવવા માટે લાયક છે, કારણ કે અગાઉના પગારને ₹૧૦૦૦ના ગ્રેડ પગાર સાથે બે ગ્રેડ સ્કેલમાં વહેંચવામાં આવ્યો હતો, જેની ભલામણ સહાયક પ્રોફેસરોને કરવામાં આવી હતી, જેઓ અગાઉ લેક્ચરર તરીકે ઓળખાતા હતા અને ૩ વર્ષની સેવામાં નહોતા મૂક્યા, જ્યારે ₹૨ના ગ્રેડ પગાર સાથે ₹૮૦૦૦ની ગ્રેડ પગારની ભલામણ કરવામાં આવી હતી એસોસિએટ્સ પ્રોફેસરોને ૯૦૦૦ની ભલામણ કરવામાં આવી હતી, જેમણે પસંદગી ગ્રેડમાં ૩ વર્ષ સતત સેવા આપી હતી.તાત્કાલિક કેસમાં, વર્તમાન અરજદારોએ, તેમની નિવૃત્તિ પહેલાંના સંબંધિત સમયે, હકીકતમાં પસંદગી ગ્રેડ વ્યાખ્યાન તરીકે ૩ વર્ષથી વધુ સમય આપ્યો હતો અને તેથી, તેઓએ અનુરૂપ સ્કેલ પર પેન્શન મેળવવાનો દાવો કર્યો હતો, એટલે કે રૂપિયા ૩૭,૪૦૦-૬૭૦૦૦ અને ગ્રેડ પગાર ૯૦૦૦, તેના બદલે, રાજ્યએ પેનના સ્ટ્રોક દ્વારા, ઠરાવમાં, કોઈપણ કવિતા અથવા કારણ વગર, તેમની નિવૃત્તિ પહેલાં ૩ વર્ષથી વધુ સમય માટે પસંદગી ગ્રેડમાં તેમની

સેવાનો લાભ છીનવી લીધો હતો અને કૃત્રિમ રીતે તેમના સ્કેલને રૂપિયા ૧૫,૬૦૦-૩૯,૧૦૦/- ના સ્કેલ સાથે સરખાવવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. રૂ. ૬૦૦૦નો પગાર અને વિદ્વાન સિંગલ જજે ગ્રેડ પગાર રૂ. ૬૦૦૦ને બદલે માત્ર એક જ ફેરફાર કર્યો હતો અને એવું માન્યું હતું કે અરજદારો રૂ. ૮૦૦૦/નો ગ્રેડ પગાર મેળવવા માટે હકદાર છે. અમારા મતે આ નિવૃત્તિ પહેલાં પસંદગી ગ્રેડના વ્યાખ્યાનો તરીકે અરજદારોની મૂળ સેવાની અવગણના કરવા સમાન છે અને તે તેમને અનુરૂપ સ્કેલ પણ આપશે નહીં.

૨૨. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેલત છટ્ટા પગાર પંચના સંદર્ભની શરતો તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન આકર્ષિત કરવામાં સાચા હતા, જેની રચના ૫ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૬ના રોજની સૂચના હેઠળ કરવામાં આવી હતી, જેમાં કાર્યકાળ અને ભાષા પરથી જોઈ શકાય છે કે પેન્શનરો વચ્ચેની અસમાનતાને ઘટાડવી એ હંમેશા તમામ સંબંધિત લોકોની મુખ્ય ચિંતા હતી.

૨૩. અમે અહીં ઉપર પેરા નંબર ૫.૧.૪૭ માં છટ્ટા પગાર પંચના સંબંધિત અવલોકનોને ફરીથી રજૂ કર્યા છે, જે પુનરાવર્તનની કિંમત પર નીચે ફરીથી રજૂ કરવા જરૂરી છે, જે સૂચવે છે કે હંમેશા એ હકીકતની સ્વીકૃતિ હતી કે હાલના પેન્શનરોને સમાન અથવા નજીક લાવવાની જરૂર હતી અને તેઓ ઝડપથી વધી

રહેલા મોંઘવારીના આ દિવસોમાં તેમની દુર્દશાને શાંત કરવા માટે યોગ્ય માધ્યમોથી સજ્જ હોવા જોઈએ.

“૫.૧.૪૭ આયોગે નોંધ્યું છે કે પૂર્વ અને પોસ્ટ ૧/૧/૧૯૯૬ પેન્શનરો વચ્ચે સુધારેલી સમાનતા પહેલેથી જ સ્વીકારવામાં આવી છે.વધુમાં, તમામ પેન્શનરોને ૧/૧/૧૯૯૬ ના રોજ અથવા પછી ભાવવધારાનું સંપૂર્ણ તટસ્થકરણ પણ આપવામાં આવ્યું છે.તદનુસાર, વર્તમાન નિયમોમાં વધુ ફેરફારોની જરૂર નથી.જો કે, વર્તમાન અને ભાવિ નિવૃત્ત લોકો વચ્ચે હાલની સુધારેલી સમાનતા જાળવવા માટે, વર્તમાન સરકારી કર્મચારીઓ માટે ભલામણ કરવામાં આવી રહી છે તે જ ફિટમેન્ટ લાભને મંજૂરી આપવી જરૂરી રહેશે.આયોગ, તે મુજબ, ભલામણ કરે છે કે અગાઉના તમામ પેન્શનરોને પેન્શનના ૪૦ ટકાની સમકક્ષ ફિટમેન્ટ લાભની મંજૂરી આપવી જોઈએ, જેમાં ૫૦ ટકા મોંઘવારી ભથ્થું/મોંઘવારી રાહતને પેન્શન (ID ૧ પર અથવા તે પછી નિવૃત્ત થનારા પેન્શનરોના સંદર્ભમાં) અને મોંઘવારી પેન્શન (અન્ય પેન્શનરો માટે) તરીકે અનુક્રમે વિલયની અસરને બાકાત રાખવી જોઈએ.મોંઘવારી રાહત/મોંઘવારી ભથ્થાના ૫૦ ટકાને મોંઘવારી પેન્શન/મોંઘવારી પગારમાં રૂપાંતરિત કરવાની અસરને સમાવિષ્ટ કરીને આ વધારાને

મંજૂરી આપવામાં આવશે.પરિણામે, પેન્શન (વિલિનીકરણની અસરને બાદ કરતાં) પર ૭૪ ટકાના દરે મોંઘવારી રાહત ૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ સુધારેલ પેન્શનની ગણતરીના હેતુઓ માટે લેવામાં આવી છે.આ વર્તમાન કર્મચારીઓના કિસ્સામાં આપવામાં આવતા ફિટમેન્ટ લાભ સાથે સુસંગત છે.આ પંચની ભલામણોના અમલીકરણના પરિણામે સુધારેલી વ્યવસ્થામાં વર્તમાન પેન્શનરોની પેન્શનનું નિર્ધારણ દર્શાવતું કોષ્ટક (પરિશિષ્ટ પ.૧.૧) તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે અને તેનો ઉપયોગ વર્તમાન પેન્શનરોની સુધારેલી પેન્શન નક્કી કરવા માટે થવો જોઈએ.આ કોષ્ટક મુજબ નિર્ધારણ એ જોગવાઈને આધિન રહેશે કે સુધારેલ પેન્શન, કોઈ પણ સંજોગોમાં, પગાર બેન્ડમાં લઘુત્તમ પગારની રકમના પચાસ ટકાથી ઓછું નહીં હોય અને તેના પર ગ્રેડ પગાર પૂર્વનિર્ધારિત પગાર ધોરણને અનુરૂપ હશે જેમાંથી પેન્શનર નિવૃત્ત થયો હતો.આ હદ સુધી, ફિટમેન્ટ ટેબલમાં બતાવેલ ફિટમેન્ટમાંથી ફેરફારની મંજૂરી આપવાની જરૂર પડશે.”

[ભાર મૂકવામાં આવે છે]

આમ, વિદ્વાન એડિશનલ એડવોકેટ જનરલ અને રાજ્યને એવી દલીલ કરવામાં ન્યાયી ઠેરવવામાં આવ્યા ન હતા કે તેઓ સ્કેલમાં વાસ્તવિક સેવા

પ્રદાન કર્યા વિના પેન્શનમાં પુનરાવર્તનનો કોઈ લાભ મેળવી શકતા નથી.વિદ્વાન સિંગલ જજ પ્રત્યે ઊંડા આદર સાથે, જેમણે આ નિર્ણય આપ્યો હતો, આંશિક રીતે અરજીઓને મંજૂરી આપી હતી, તે પણ તે આધાર પર આગળ વધ્યો છે જે અમારા મતે ખોટો હતો.

૨૪. ભારત સરકાર દ્વારા સેક્રેટરી યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનને બહાર પાડવામાં આવેલ ૧૫/૧૨/૨૦૦૯ તારીખનો સંદેશાવ્યવહાર તૈયાર સંદર્ભ માટે નીચે પુનઃઉત્પાદિત થવાને પાત્ર છે:

“એફ નંબર ૧૫-૧/૨૦૦૯-IFD/U-II

ભારત સરકાર

માનવ સંસાધન મંત્રાલયનો ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગ

નવી દિલ્હી, તારીખ ૧૫ ડિસેમ્બર ૨૦૦૯

માટે
સેક્રેટરી,
યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન,
બહાદુર શાહ ઝફર માર્ગ,
નવી દિલ્હી

પેટા:કેન્દ્રીય યુનિવર્સિટીઓ અને કોલેજોમાં રીડર્સ/લેક્ચરર્સ (સિલેક્શન ગ્રેડ)

અને સમકક્ષ કેડર તરીકે નિવૃત્ત થયેલા ૨૦૦૬ પહેલાના

પેન્શનરો/ફેમિલી પેન્શનરો અને ડેપ્યુટી રજિસ્ટ્રારો/સમકક્ષ કેડરના

પેન્શનમાં સુધારો.

સાહેબ,

મને પેન્શન અને પેન્શનર કલ્યાણ વિભાગના ઓ. એમ. નંબર ૩૮/૩૭/૦૮-P & PW (A) તારીખ ૧/૯/૨૦૦૮ દ્વારા જારી કરાયેલા ૨૦૦૬ પહેલાના તમામ પેન્શનરો/પારિવારિક પેન્શનરોની પેન્શન/પારિવારિક પેન્શન અંગેના સરકારના નિર્ણયનો સંદર્ભ લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે. આ સંબંધમાં કેન્દ્રીય યુનિવર્સિટીઓ/કોલેજોમાં ૨૦૦૬ પૂર્વેના પેન્શનરોને લાગુ પે બેન્ડ વિશે પ્રશ્ન ઊભો થયો છે, જેઓ કર્મચારી, જાહેર ફરિયાદ અને પેન્શન મંત્રાલય (પેન્શન અને પેન્શનર્સ કલ્યાણ વિભાગ) ઓ. એમ. નંબર ૩૮/૩૭/૦૮-P & PW (A) તારીખ ૧/૯/૨૦૦૮ ના પેરા ૪.૨ ની દ્રષ્ટિએ તેમની પેન્શન/પારિવારિક પેન્શન નક્કી કરવા માટે નીચે ઉલ્લેખિત રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૩ (અથવા ૧/૧/૧૯૯૬ પહેલાં લાગુ થતા અનુરૂપ પગાર ધોરણ) ના પગારના પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલમાં હોદ્દા પરથી નિવૃત્ત થયા હતા.

શ્રેણી (એ)

વાચકો/વ્યાખ્યાનો (પસંદગી ગ્રેડ)

શ્રેણી (બી)

(i) નાયબ ગ્રંથપાલ/સહાયક ગ્રંથપાલ (પસંદગી ગ્રેડ)/કોલેજ ગ્રંથપાલ (પસંદગી ગ્રેડ)

(શારીરિક શિક્ષણના નાયબ નિયામક/શારીરિક શિક્ષણના સહાયક નિયામક (પસંદગી ગ્રેડ), શારીરિક શિક્ષણના કોલેજ નિયામક (પસંદગી ગ્રેડ).

શ્રેણી (સી)

((i) નાયબ રજિસ્ટ્રારો

((ર) નાયબ નાણાં અધિકારી

(૩) પરીક્ષાના નાયબ નિયંત્રક

૨. મંત્રાલયના લેટર નંબર ૧-૩૨/૨૦૦૬-U.II/U.I (i) તારીખ ૩૧/૧૨/૨૦૦૮ દ્વારા સૂચિત કેન્દ્રીય યુનિવર્સિટીઓ/કોલેજોમાં શિક્ષકો/સમકક્ષ કેડરને લાગુ પડતા સુધારેલા પગાર ધોરણ અનુસાર, ઉપરની શ્રેણીઓ (A) અને (B) માં ઉલ્લેખિત હોદ્દાઓ પર જે હોદ્દેદારો <ID જ પર રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૦૦ના પગાર ધોરણમાં ૩ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી ચૂક્યા છે, તેમને રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ ની પે બેન્ડમાં ૮૦૦૦ના એકેડેમિક ગ્રેડ પે (AGP) સાથે મૂકવામાં આવ્યા છે.તેવી જ રીતે, આ મંત્રાલયના લેટર નંબર ૧-૩૨/૨૦૦૬-U.II/U.I (ii) તારીખ ૩૧/૧૨/૨૦૦૮ ના સંદર્ભમાં, નાયબ રજિસ્ટ્રારો/નાયબ નાણાં અધિકારીઓ/પરીક્ષાઓના નાયબ નિયંત્રકોની જગ્યાઓ કે જેમણે ૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૦૦ ના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણમાં ૫ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હતી, તેમને રૂપિયા ૮૭૦૦ ના ગ્રેડ પગાર (જી. પી.) સાથે રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ ની પે બેન્ડમાં મૂકવામાં આવ્યા હતા.

૩. તદનુસાર, સરકારે નિર્ણય લીધો છે કે શિક્ષકો અને સમકક્ષ કેડરના કિસ્સામાં, ઉપરોક્ત શ્રેણીઓ (એ) અને (બી) માં ઉલ્લેખિત પૂર્વ-આઈ. ડી. ૨ પેન્શનરો કે જેમણે પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણમાં ૩ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હતી (આઈ. ડી. ૪) (અને/અથવા ૧/૧/૧૯૯૬ પહેલાં લાગુ થતા અનુરૂપ પગાર ધોરણ (ઓ) ને ૯૦૦૦ રૂપિયાની એ. જી. પી. સાથે ઓછામાં ઓછા રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ ની પે બેન્ડ પર મૂકવામાં આવશે; તેમના પેન્શન/ફેમિલી પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે ઉપરની શ્રેણી (સી) માં ઉલ્લેખિત ૧/૧/૨૦૦૬ પેન્શનરો કે જેમણે રૂ. રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૦૦ ના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણમાં (અને ૧/૧/૧૯૯૬ પહેલાં લાગુ થતા અનુરૂપ પગાર ધોરણ (ઓ)) માં ૫ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હોય તો તેમની પેન્શન/પારિવારિક પેન્શનમાં સુધારો કરવા માટે રૂપિયા ૧/૧/૨૦૦૬ થી ઓછામાં ઓછા રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ ની પે બેન્ડ ૮૭૦૦ ના જી. પી. સાથે મૂકવામાં આવશે. આ ૨૦૦૮ પહેલાના પેન્શનરોની પેન્શન/પારિવારિક પેન્શનમાં તે મુજબ સુધારો થઈ શકે છે.

૪. આ આદેશો ફક્ત તે જ પેન્શનરો/પારિવારિક પેન્શનરોને લાગુ પડશે જેઓ કેન્દ્રીય નાગરિક સેવાઓ (પેન્શન) નિયમો ૧૯૭૨ હેઠળ ૧/૧/૨૦૦૬ ના રોજ પેન્શન/પારિવારિક પેન્શન મેળવી રહ્યા હતા.

૫. આ બાબત સક્ષમ અધિકારીની મંજૂરી સાથે લાગુ થાય છે.

તમારી વફાદારીથી,
એસડી/-
(આર. ચક્રવર્તી)
નાયબ સચિવ ડો.
ભારત સરકાર

આના પર કોપી કરો-

૧. કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા સંપૂર્ણ ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવતી તમામ કેન્દ્રીય યુનિવર્સિટીઓ/માન્યતા પ્રાપ્ત યુનિવર્સિટીઓના ઉપકુલપતિઓ.
૨. સચિવ, ખર્ચ વિભાગ, નોર્થ બ્લોક, નવી દિલ્હી
૩. સચિવ, કર્મચારી અને તાલીમ વિભાગ, નોર્થ બ્લોક, નવી દિલ્હી
૪. સચિવ, પેન્શન અને પેન્શનર કલ્યાણ વિભાગ, નોર્થ બ્લોક, નવી દિલ્હી.
૫. સભ્ય સચિવ, ઓલ ઇન્ડિયા કાઉન્સિલ ફોર ટેકનિકલ એજ્યુકેશન, નવી દિલ્હી.
૬. તમામ રાજ્ય સરકારોના મુખ્ય સચિવો.
૭. વેબ માસ્ટર, માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલયની વેબસાઈટ પર પ્રકાશન માટે, રાષ્ટ્રીય સૂચના વિજ્ઞાન કેન્દ્ર દ્વારા આયોજિત.

એસડી/-
(આર. ચક્રવર્તી)
નાયબ સચિવ ડો.
ભારત સરકાર "

આમ, વર્તમાન અરજદારો જેવા પેન્શનરો, જેઓ નિવૃત્તિ પહેલાં ૩ વર્ષથી વધુ સમય ગાળ્યા પછી લેક્ચરર (સિલેક્શન ગ્રેડ) તરીકે નિવૃત્ત થયા હતા, તેમને

રૂપિયા ૯૦૦૦ના ગ્રેડ પગાર સાથે સંબંધિત સ્કેલ ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ ના આધારે પેન્શનમાં સુધારો કરવાની મંજૂરી આપવી જરૂરી છે કારણ કે તેઓ સ્કેલથી વંચિત ન રહી શકે, જે વાસ્તવમાં તેમને તેમની નિવૃત્તિ પહેલા ત્રણ વર્ષ માટે મળ્યું હતું, એટલે કે પસંદગી ગ્રેડ પગાર.

૨૫. આ અદાલત વિદ્વાન એડિશનલ એડવોકેટ જનરલની રજૂઆતને સ્વીકારવામાં અસમર્થ છે કે પેન્શન અનિવાર્યપણે રાજ્યની નીતિ છે, તેનાથી વિપરીત, પેન્શન મેળવવાનો અધિકાર મિલકત અધિકાર સમાન નિહિત અધિકારોમાંથી એક છે, જેને ચોક્કસ અરજી પર નકારી શકાય નહીં. સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદામાં વારંવાર એવું માનવામાં આવ્યું છે કે પેન્શન એ બક્ષિસ નથી પરંતુ નિવૃત્ત વ્યક્તિનો અધિકાર છે. પ્રતિવાદીઓ વતી બારમાં ટાંકવામાં આવેલા સત્તાવાળાઓ અને નિર્ણયોને વિસ્તૃત ચર્ચાની જરૂર નથી કારણ કે વર્તમાન બાબતો અને તથ્યો રાજસ્થાન રાજ્ય વિરુદ્ધ મહેન્દ્રનાથ શર્મા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા દ્વારા સંચાલિત થશે અને તેથી, અન્ય ચુકાદાઓ, જે વિવિધ તથ્યો પર છે, તે લાગુ થશે નહીં.

૨૬. છઠ્ઠા કેન્દ્રીય પગાર પંચના સંદર્ભની શરતોનું અવલોકન, કેન્દ્રીય પગાર પંચના અવલોકનોમાં સ્પષ્ટપણે નોંધવામાં આવ્યું છે કે પૂર્વ અને પોસ્ટ ૧/૧/૧૯૯૬ પેન્શનરો વચ્ચે સુધારેલી સમાનતા પહેલેથી જ સ્વીકારવામાં

આવી છે અને ૧/૧/૧૯૯૬ ના રોજ અથવા પછી ભાવવધારાનું સંપૂર્ણ પોષણ તમામ પેન્શનરોને વિસ્તૃત કરવામાં આવ્યું છે જેમાં સુધારેલી સમાનતા જાળવી રાખવામાં આવી હતી. જ્યારે આ નિરીક્ષણ સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે કેન્દ્ર સરકાર, યુ. જી. સી. અને બધાનો એ જોવાનો પ્રયાસ હતો કે 'આઈ. ડી. ૧' ના પૂર્વ અને પોસ્ટ પેન્શનરો વચ્ચે સમાનતા રહે અને જ્યારે જી. આર. એ પગાર પંચની ભલામણોના આધારે પુનરાવર્તનના લાભોને પણ સ્વીકાર્યા છે, ત્યારે પસંદગીના ધોરણને ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે નહીં તેવા નિયમનકારનો સમાવેશ કરવો એ પોતે જ તે જાહેરનામાની ભાવના અને પત્રોની વિરુદ્ધ હશે જેના હેઠળ ભલામણો સ્વીકારવામાં આવી હતી. પસંદગી પગાર ધોરણની ગણતરી ન કરવાના રાઈડર દ્વારા, જી. આર. ના લેખકે વર્તમાન અરજદારો જેવા પેન્શનરોના સંબંધિત પગાર ધોરણ પર પેન્શનમાં સુધારો મેળવવાના અધિકારોને અસર કરી હતી, જે પસંદગી પદનો પગાર ધોરણ છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, એવું કહી શકાય કે કાયદામાં કોઈ પણ સચોટ સમર્થન વિના ભલામણોની સંક્ષિપ્ત લાગુતા મનસ્વીતા અને ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૬નું ઉલ્લંઘન સમાન હશે.

૨૭. વધુમાં એ નોંધવું જરૂરી છે કે સમગ્ર વિવાદ રૂપિયા ૧૨૦૦૦-૪૨૦-૧૮૩૦૦ ના સ્કેલને બે અનુરૂપ સ્કેલમાં વિભાજિત કરવાને કારણે ઊભો થયો હતો, જેમ કે રૂપિયા ૮૦૦૦ના ગ્રેડ પગાર સાથે ૧૫૬૦૦-૩૯૧૦૦ અને રૂપિયા ૮૦૦૦ના ગ્રેડ પગાર સાથે ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦. નિવૃત્તિ પહેલાં અરજદારો દ્વારા

રાખવામાં આવેલ પસંદગી ગ્રેડ પણ એક સ્વતંત્ર સ્કેલ હતો અને તેને એક પદ ન કહી શકાય અને તેથી, અનુરૂપ સ્કેલ પર પેન્શનમાં પુનરાવર્તનની માંગ માટેની અરજીની તપાસ કરતી વખતે તે સ્કેલને ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે. ૩ વર્ષની શરત સાથે નિવૃત્તિ પહેલાં તેમના પસંદગીના ધોરણને અનુરૂપ ધોરણ માત્ર રૂપિયા ૩૭,૪૦૦-૬૭૦૦૦ નું ધોરણ હશે, જેમાં ગ્રેડ પગાર રૂપિયા ૯૦૦૦ હશે. આમ આ ગણતરી પર પણ જ્યારે અનુરૂપ શબ્દ લાગુ થશે, ત્યારે તે જ શબ્દકોષનો અર્થ હોવો જોઈએ અને આ ગણતરી પર પણ પેન્શનમાં પુનરાવર્તનની ગણતરી માટે સમાન ધોરણ ધ્યાનમાં લેવું જરૂરી છે.

૨૮. હકીકત એ નોંધવાની બાકી છે કે અરજદારોને ભૂતકાળમાં યુ. જી. સી. અને કેન્દ્ર સરકારની ભલામણોના આધારે પગારમાં પુનરાવર્તનનો લાભ આપવામાં આવ્યો છે, જેમ કે અન્ય રાજ્યોમાં સમાન સ્થિત વ્યાખ્યાન અને તેથી, આ વખતે જ્યારે છઠ્ઠા પગાર પંચની ભલામણોને પુનરાવર્તનમાં અનુવાદિત કરવામાં આવશે, ત્યારે તેમને તે મુજબ વિચારણા કરવાના તેમના અધિકારથી વંચિત કરી શકાતા નથી. એસસીએ નંબર ૭૦૫/૨૦૧૩ ની કાર્યવાહીમાં વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે રાજસ્થાન રાજ્ય વિરુદ્ધ મહેન્દ્રનાથ શર્મા (સુપ્રા) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના અવલોકનો પર વ્યાપકપણે આધાર રાખ્યો છે. તેથી સુપ્રીમ કોર્ટના નીચેના અવલોકનો તૈયાર સંદર્ભ માટે અહીં ઉપર મૂકવા લાયક છે:

“પેરા-૧:ઉત્તરદાતાઓ વ્યાખ્યાનો, ગ્રંથપાલ અને પી. ટી. આઈ. ની વિવિધ જગ્યાઓ પર કામ કરી રહ્યા હતા, જેઓ ૧/૧/૨૦૦૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયા હતા.તે વિવાદમાં નથી કે તે બધાની નિમણૂક ૧૯૫૦ થી ૧૯૭૬ સુધીના જુદા જુદા વર્ષોમાં કરવામાં આવી હતી અને તે બધા ૧૯૯૧ થી ૨૦૦૪ ની વચ્ચે નિવૃત્ત થયા હતા.તે પણ વિવાદમાં નથી કે તે બધાને ૧/૧/૧૯૮૬ ના રોજ અથવા તે પહેલાં વ્યાખ્યાનો (પસંદગી સ્કેલ) આપવામાં આવ્યા હતા.આમ, તે બધાએ ૧/૧/૨૦૦૬ પહેલાં ઉપરોક્ત પગાર ધોરણમાં ત્રણ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હતી.પગારમાં સુધારો થયા પછી, ચોથા પગાર પંચની ભલામણના આધારે, પ્રતિવાદીઓ/સમાન સ્થિત કર્મચારીઓને ૧/૧/૧૯૮૬ તારીખની ૩/૬/૧૯૮૮ સૂચના દ્વારા પગાર ધોરણમાં સુધારાનો લાભ મળ્યો હતો.

“પેરા-૨૫:વિવાદને યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં સમજવા માટે, અમે હરિયાણા સિવિલ સર્વિસીસ (સુધારેલ પેન્શન) ભાગ-૧ નિયમો, ૨૦૦૯ના નિયમ ૬ (૧) અને ૧૨/૯/૨૦૦૮ ના મેમોરેન્ડમના ફક્ત ૫ (૧) ની સરખામણી કરવી યોગ્ય

માનીએ છીએ અને તે મુજબ તે અહીં પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં

આવે છે:-

હરિયાણા સિવિલ સર્વિસીસ (સુધારેલ પેન્શન) ભાગ ૧ નિયમો, ૨૦૦૮ નિયમ ૬ (૧) (૧) પેન્શનના સુધારેલા હકનું નિર્ધારણ એ જોગવાઈને આધિન રહેશે કે આ રીતે તૈયાર કરવામાં આવેલી પેન્શનની સુધારેલી હકદારી, કોઈ પણ સંજોગોમાં, હરિયાણા સિવિલ સર્વિસીસ (સુધારેલ પગાર) નિયમો, ૨૦૦૮ અથવા હરિયાણા સિવિલ સર્વિસીસ (સુનિશ્ચિત કારકિર્દી પ્રગતિ) નિયમો, ૨૦૦૮ની શરતોમાં અનુરૂપ સુધારેલા સ્કેલમાં પે બેન્ડ + ગ્રેડ પગારમાં લઘુત્તમ પગારના પચાસ ટકાથી ઓછી નહીં હોય.	પરિપત્ર/નિવેદન ફકરો ૫ (I) પૂર્વ-૦ ૧/૯/૨૦૦૬ પેન્શનરની ૧/૯/૨૦૦૬ પરની એકીકૃત પેન્શન (અંતિમ 'મૂળભૂત પેન્શન' તરીકે ગણવામાં આવે છે) જે પોસ્ટમાંથી પેન્શનર નિવૃત્ત થયો હતો તેના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણને અનુરૂપ W. E. F. ૧/૯/૨૦૦૬ રજૂ કરાયેલ ચાલુ પગાર બેન્ડ અને ગ્રેડ પગારમાં પોસ્ટના લઘુત્તમ પગારની રકમના ૫૦ ટકાથી ઓછી નહીં હોય.આ શરતને આધિન કે પેન્શન અને લઘુત્તમ પેન્શન આપવા માટે લાયકાત સેવા સંચાલિત નિયમોમાં હાલની જોગવાઈઓ ચાલુ રહેશે.
---	--

૨૭. ફકરા ૫ ની તપાસ કરવાની જરૂર છે અને આવી તપાસ પર તે

ગ્રાફિકલી સ્પષ્ટ થઈ જાય છે કે પૂર્વ-૧/૯/૨૦૦૬ પેન્શનરનું પેન્શન

પદના પૂર્વ-સુધારેલા સ્કેલને અનુરૂપ ચાલુ પગાર બેન્ડ વત્તા W. E. F. ૧/૯/૨૦૦૬ ગ્રેડ પગારમાં ઓછામાં ઓછા પદની રકમના ૫૦ ટકાથી ઓછું નહીં હોય.જો પગાર ધોરણને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો અનુરૂપ પગાર સુધારણા રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ સાથે રૂપિયા ૯૦૦૦ એજીપી હશે. એકમાત્ર લાયકાત તે સ્કેલમાં ત્રણ વર્ષની સેવા છે.તેમાં કોઈ શંકા નથી કે તમામ ઉત્તરદાતાઓ તે માપદંડને પૂર્ણ કરે છે.

૨૮. તે એક જાણીતો સિદ્ધાંત છે કે પેન્શન એ બક્ષિસ નથી.આ લાભ કર્મચારીને તેની નિર્દોષ કારકિર્દી માટે આપવામાં આવે છે.ડી. એસ. નકારા વિરુદ્ધ ભારત સંઘના કેસમાં, ન્યાયમૂર્તિ ડી. એ. દેસાઈએ બેન્ચ વતી બોલતા અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે (એસ. સી. સી. પીપી ૩૧૯-૨૦, પેરા ૧૮-૨૦):-

“૧૮. પ્રતિવાદીઓનો અભિગમ એક મહત્વપૂર્ણ અને જવાબ આપવા માટે ખૂબ સરળ પ્રશ્ન ઉઠાવે છે કે પેન્શન શા માટે ચૂકવવામાં આવે છે.અને તેનું ઉદારીકરણ શા માટે જરૂરી હતું?શું નોકરીદાતા, જે અભિવ્યક્તિમાં રાજ્ય પણ સામેલ હશે, તે પેન્શન ચૂકવવા માટે બંધાયેલો છે?શું રોજગારનો કરાર સમાપ્ત થઈ ગયો હોય અને કર્મચારીએ સેવા આપવાનું બંધ કરી દીધું

હોય તે પછી પણ અગાઉના કર્મચારીને પ્રદાન કરવાની નોકરીદાતા પર કોઈ જવાબદારી છે?

૧૯. પેન્શન શું છે? પેન્શનના લક્ષ્યાંકો શું છે? તે કયા જાહેર હિત અથવા હેતુ, જો કોઈ હોય, તો તેની સેવા કરવા માંગે છે? જો તે કોઈ જાહેર હેતુને પૂર્ણ કરવાનો પ્રયાસ કરે છે, તો શું તે ચોક્કસ તારીખ પહેલાં અને પછી નિવૃત્તિના આવા કૃત્રિમ વિભાજન દ્વારા નિષ્ફળ થઈ શકે છે? આપણે આ અને આનુષંગિક પ્રશ્નોના જવાબ શોધવાની જરૂર છે જેથી આ અરજીના પક્ષકારો વચ્ચે ન્યાય મળે.

૨૦. દેવકીનંદન પ્રસાદ વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય કેસમાં બંધારણીય ખંડપીઠે ચુકાદો આપ્યો હતો, જેમાં આ અદાલતે અધિકૃત રીતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે પેન્શન એ એક અધિકાર છે અને તેની ચુકવણી સરકારની વિવેકબુદ્ધિ પર આધારિત નથી પરંતુ તે નિયમો દ્વારા સંચાલિત છે અને તે નિયમોની અંદર આવતા સરકારી કર્મચારીને પેન્શનનો દાવો કરવાનો અધિકાર છે. વધુમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે પેન્શનની મંજૂરી કોઈની વિવેકબુદ્ધિ પર આધારિત નથી. માત્ર સેવા અને અન્ય આનુષંગિક બાબતોને

ધ્યાનમાં રાખીને રકમની માત્રા નક્કી કરવાના હેતુથી જ સત્તામંડળ માટે તે અસરનો આદેશ પસાર કરવો જરૂરી હોઈ શકે છે પરંતુ પેન્શન મેળવવાનો અધિકાર અધિકારીને આવા કોઈ આદેશને કારણે નહીં પરંતુ નિયમોના આધારે મળે છે. પંજાબ રાજ્ય વિરુદ્ધ ઇકબાલ સિંહમાં આ દ્રષ્ટિકોણની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી.”

આપણે એ ઉમેરવાની ઉતાવળ કરી શકીએ કે જોકે ઉપરોક્ત નિર્ણયને કેટલાક અન્ય પાસાઓ પર સમજાવવામાં આવ્યો છે અને હળવો કરવામાં આવ્યો છે, પરંતુ જે ફકરાઓને આપણે એક ખ્યાલ તરીકે પુનઃઉત્પાદિત કર્યા છે તે દાખલ કરેલું છે કારણ કે તે સેવા ન્યાયશાસ્ત્રમાં મૂળભૂત ખ્યાલ છે. તે યાદ રાખવું અને તેને વારંવાર દાખલ કરવું નોકરીદાતાઓ માટે યોગ્ય અને યોગ્ય રહેશે જેથી બિનજરૂરી મુકદ્દમા અદાલતમાં ન જાય અને નોકરીદાતાઓ કર્મચારીઓ પ્રત્યે ચોક્કસ અને સાચો અભિગમ દર્શાવે. અમે એવું કહેવા માટે મજબૂર છીએ કારણ કે અમને જાણવા મળ્યું છે કે પરિપત્ર/મેમોરેન્ડમના ફકરા ૫ થી રાજ્ય સરકારનો ઇરાદો પ્રતિવાદીઓને લાભથી વંચિત રાખવા માટે વિવિધ તબક્કે મુકદ્દમો કરવામાં આવ્યો છે. બિનજરૂરી મુકદ્દમા

ટાળવા અને મુકદ્દમા માટે કોઈ પણ મુકદ્દમાને પ્રોત્સાહન ન આપવું એ રાજ્ય સરકારની ફરજ છે.

૨૯. પ્રતિવાદીઓ પેન્શનનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર હતા અને ઉચ્ચ અદાલતે અન્ય ઉચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે જેને આ અદાલત દ્વારા પહેલેથી જ મંજૂરી આપવામાં આવી છે.એ સાચું છે કે, હરિયાણા પેન્શન નિયમો ૨૦૦૯ અને રાજસ્થાન રાજ્ય દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા પરિપત્ર/મેમોરેન્ડમમાં ભાષાના ઉપયોગમાં થોડો તફાવત છે, પરંતુ વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ દર્શાવે છે કે અંતિમ પરિણામને અસર થતી નથી.

૩૦. અમારી સમક્ષ વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તેનાથી રાજ્ય પર ભારે નાણાકીય બોજ પડશે.પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલે આ રજૂઆતનો ગંભીરતાપૂર્વક વિરોધ કર્યો છે અને વિનંતી કરી છે કે પસંદગી સ્કેલમાં ભાગ્યે જ ૨૦૦-૨૫૦ નિવૃત્ત વ્યાખ્યાનો પ્રેસેન્ટીમાં જીવંત છે અને રાજ્ય પ્રતિવાદીઓની કાયદેસરની બાકી રકમને નકારી કાઢવા માટે નાણાકીય બોજની અરજી ન લઈ શકે."

આમ, બરાબર એ જ રીતે સ્થિત પ્રવચનોમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત અવલોકનો વર્તમાન અરજદારોની સ્થિતિને પણ સંપૂર્ણ રીતે આવરી લે છે અને કાયદાની જોગવાઈઓની વિરુદ્ધ હોવાના કારણે સંબંધિત રૂપિયા ૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦૦ ના આધારે પેન્શનમાં પુનરાવર્તનમાં તેમને નકારે છે.અરજદારોને ઘોષણા આપવી જરૂરી છે અને તેના પરિણામે, અરજીઓ સફળ થાય છે.અમે આથી જાહેર કરીએ છીએ કે અરજદાર પેન્શનરો, જેમણે નિવૃત્તિ પહેલાં પસંદગી ગ્રેડ પગાર ધોરણમાં ૩ વર્ષથી વધુ સેવા આપી છે, તેઓ પસંદગી ગ્રેડ, યુ. જી. સી. ના વ્યાખ્યાનો એટલે કે RS.૯૦૦૦ ના ગ્રેડ પગાર સાથે અનુરૂપ પગાર ધોરણ અનુસાર તેમની પેન્શન નક્કી કરવા માટે હકદાર છે.અમે SCA નંબર ૭૦૫/૨૦૧૩ માં આપવામાં આવેલા વિદ્વાન સિંગલ જજના ચુકાદાની પુષ્ટિ કરીએ છીએ અને અરજીઓને SCA નંબર ૧૩૫૯૦/૨૦૧૩,૩૨૦૨/૨૦૧૪,૨૦૧૪નો ૪૧૦૬,૧૫૦૯૪/૨૦૧૩,૧૫૭૦૫/૨૦૧૩ હોવાની મંજૂરી આપીએ છીએ અને પ્રતિવાદીઓને નિર્દેશ આપીએ છીએ કે તેઓ ઉપરોક્ત આધારે પેન્શનમાં પુનરાવર્તન નક્કી કરે અને રૂ.૧.૦૮.૨૦૧૭ દ્વારા શક્ય તેટલી ઝડપથી ચૂકવણી કરે.

૨૯. ઉપરોક્ત કારણોસર, લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૧૭૫/૨૦૧૪ અને લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૨૪૮/૨૦૧૪ ને મંજૂરી છે.૨૦૧૬ના લેટર્સ પેટન્ટ

અપીલ

નંબર

૩૨/૨૦૧૫,૪૫૯/૨૦૧૫,૪૯૮/૨૦૧૫,૪૯૯/૨૦૧૫,૫૦૦/૨૦૧૫

અને ૯૨ આથી નકારી કાઢવામાં આવ્યા છે.ખર્ચ અંગે કોઈ ઓર્ડર આપવામાં આવશે નહીં.

૩૦. લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ્સમાં આપવામાં આવેલા અંતિમ નિર્ણય અને ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને, સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૧૪૫/૨૦૧૬ માં કોઈ આદેશ નથી અને તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(એસ. આર. બ્રહ્મભટ્ટ, ન્યાયમૂર્તિ)

(એ વાય કોગજે, ન્યાય)

આગળનો આદેશ:

આ તબક્કે વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રી ભરત શાહે કોર્ટને ૬ અઠવાડિયાના સમયગાળા માટે આ આદેશ પર રોક લગાવવા વિનંતી કરી છે.આ વિનંતી એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને સ્વીકારી શકાતી નથી કે આ અદાલત દ્વારા નિર્દેશનો અમલ કરવા માટે પૂરતો સમય આપવામાં આવ્યો છે એટલે કે

૨૧.૦૮.૨૦૧૭.અરજદારોની ઉંમર અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે હવે
૭મા કેન્દ્રીય પગાર પંચનો પણ અમલ કરવામાં આવ્યો છે, આ ચુકાદા અને
આદેશ પર રોક લગાવવાની વિનંતીને ઓળંગી ન શકાય.તેથી તેને નકારી
કાઢવામાં આવે છે.

(એસ. આર. બ્રહ્મભટ્ટ, ન્યાયમૂર્તિ)

(એ વાય કોગજે, ન્યાય)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.